CA de FIER

torul. Și te sfătuiesc să nu mai pui niciodată astfel de întrebări. Îți poți pierde capul...

MISTERUL «MĂȘTII DE FIER»

Și totuși, cît de strașnic era izolat «omul-fără-nume», zvonul s-a răspîndit curînd nu numai în Paris, dar și în alte orașe ale Europei secolului 17. S-a aflat că enigmaticul prizonier fusese deținut mai înainte în citadela Pigneral, apoi mulți ani în fortăreața de pe insula Saint Margueritte — al cărei guvernator fusese pînă la numirea sa la Bastilia tot domnul de Saint-Mars. Acesta din urmă a fost transferat la Bastilia o dată cu prizonierul său, de care va rămîne legat pînă la moarte. Se vorbea pe șoptite pe ulițele Parisului, ca și în cancelariile ambasadorilor, că sub masca de catifea se află o rețea metalică ce ascunde întreaga față a deținutului — al cărui chip trebuie să rămînă astfel, pentru totdeauna, necunoscut.

Dar «Masca de fier» de ce tăcea? De ce nu și-a dezvăluit nimănui adevărata identitate? Se pare, totuși, că omul fără-nume, în primii ani ai detenției sale în insula Sainte Margueritte a încercat să transmită în afara fortăreței un mesaj scris. Odată, văzînd ancorată la țărmul insulei o corabie, a aruncat spre navă, prin zăbrelele ferestrei, un talger de argint pe care zgîriase cîteva rînduri.

Căpitanul corăbiei a găsit talgerul și, din pricini neștiute, s-a prezentat de îndată guvernatorului citadelei, povestindu-i cum a descoperit-o din întîmplare, strălucind printre stînci.

— Știi ce scrie pe ea? l-a întrebat guvernatorul.

— Îmi pare rău, domnule, nu știu. N-am învățat să citesc.

— Dacă acesta-i adevărul, ar trebui atunci să-ți pară bine că n-ai citit ce scrie aici — i-a răspuns domnul de Saint-Mars.

Paza a fost întărită și «masca-de-fier» n-a mai încercat niciodată să-și facă cunoscută nefericirea.

ÎN CULISELE ISTORIEI SECOLULUI 17

Omul-fără-nume a devenit, încă în cursul vieții sale, zăvorîte decenii de-a rîndul în turnurile Bastiliei, subiectul a numeroase ipoteze. S-a spus astfel că masca de fier nu era altul decît «Regele Halelor», ducele de Beaufort, iubit de populația mahalalelor pariziene și ostil regelui. Dar s-a dovedit că ducele de Beaufort a murit, asediind orașul Candie, în 1669, iar «Masca de fier» s-a stins în temniță, la Bastilia, 34 de ani mai tîrziu adică în 1703, așa după cum rezultă dintr-un proces verbal semnat de Rosarges, comandantul Bastiliei la acea dată. Și apoi, vreme de trei secole, se destramă zeci de alte ipoteze în care «Masca-de-fier» este identificată, rînd pe rînd, cu contele de Vermandois, superintendentul Foquet, precum și cu alte numeroase personalități politice din vremea Regelui-Soare.

Cine este atunci omul-fără-nume, bărbatul înalt și tăcut ce și-a petrecut o viață în spatele zidurilor de piatră ale Bastiliei, omul pe care Ludovic al XIV-lea l-a încredințat domnului de Saint-Mars recomandîndu-i: «ai grijă, nimeni nu trebuie să știe cine este și de unde vine, nimeni să nu-i audă glasul în afară de dumneata!»

Cercetîndu-se arhivele Bastiliei s-a aflat un document, datat 19 noiembrie 1703, în care este transcris actul de deces al unui anume Marchioly, săvîrșit din viață în fortăreață.

Marchioly este, de bunăseamă, o transcriere puțin alterată a numelui italian Matthyolli. Ce sugerează această apropiere? Un fapt interesant înscris în arhivele secrete ale cancelarului regelui Franței și ale lui Charles IV de Gonzague — Ducele de Mantua. Ministrul-consilier al Ducelui de Mantua, contele Hercule-Antonie de Matthyolli este însărcinat să ducă tratative secrete cu Ludovic al XIV-lea. Șiret, ambițios și dornic de putere, contele îi trădează deopotrivă și pe regele Franței și pe suveranul său. Jocul său dublu este însă descoperit de poliția secretă a lui Ludovic al XIV-lea. Arătîndu-se neștiutor și plin de bunăvoință, ambasadorul la Veneția al regelui Franței, îi dă o întîlnire secretă contelui Matthyolli într-o capelă aflată în preajma Turinului, înștiințîndu-l cu același prilej că îi va preda o mare sumă de bani, ca preț al serviciilor aduse. Întîlnirea a fost fixată la 2 mai 1679. Din acea zi despre contele Hercule-Antoine de Matthyolli nu s-a mai știut nimic. El va fi întemnițat pînă la sfîrșitul vieții, pentru a i se pedepsi trădarea, dar mai cu seamă pentru a nu divulga secretul tratativelor dintre coroana Franței și Ducele de Mantua.

Doamna Campan, care a trăit mult timp la Curtea Franței, în cartea sa «Amintiri despre viața Mariei Antoaneta» confirmă această versiune arătînd că Ludovic i-ar fi răspuns odată reginei, care-l întreba cine se ascunde sub «masca de fier»: «un intrigant primejdios supus al ducelui de Mantua, un trădător pe care l-am întemnițat la Bastilia să nu mai facă rău...»

Să-și fi aflat enigmaticul om-fără-nume, în sfîrșit, identitatea? Sînt unii istorici care neagă această ipoteză, aparent documentată și convingătoare. Este inexplicabil tratamentul deosebit, sînt inexplicabile privilegiile de care s-a bucurat în tot timpul detenției sale «masca-de-fier». Nu astfel poate fi tratat un trădător, fie el și de viță nobilă. Fără îndoială, prizonierul era o mare personalitate a vremii, spun adversarii ipotezei Matthyolli. Cine se ascundea deci sub mască! Iată o enigmă ce stimulează și azi, încă, imaginația și cercetările multor istorici.

MIHAI GHEORGHE ANDRIEȘ

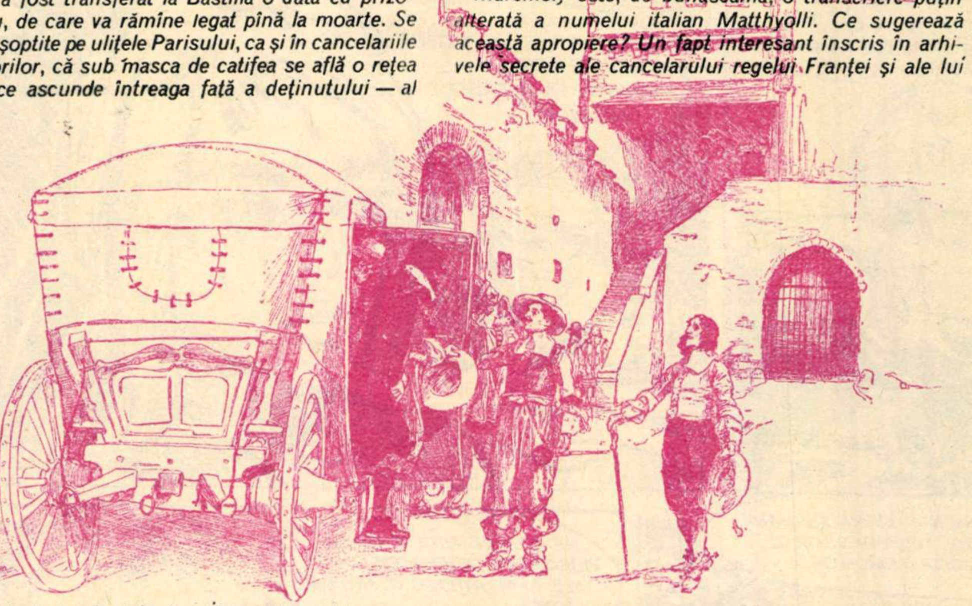

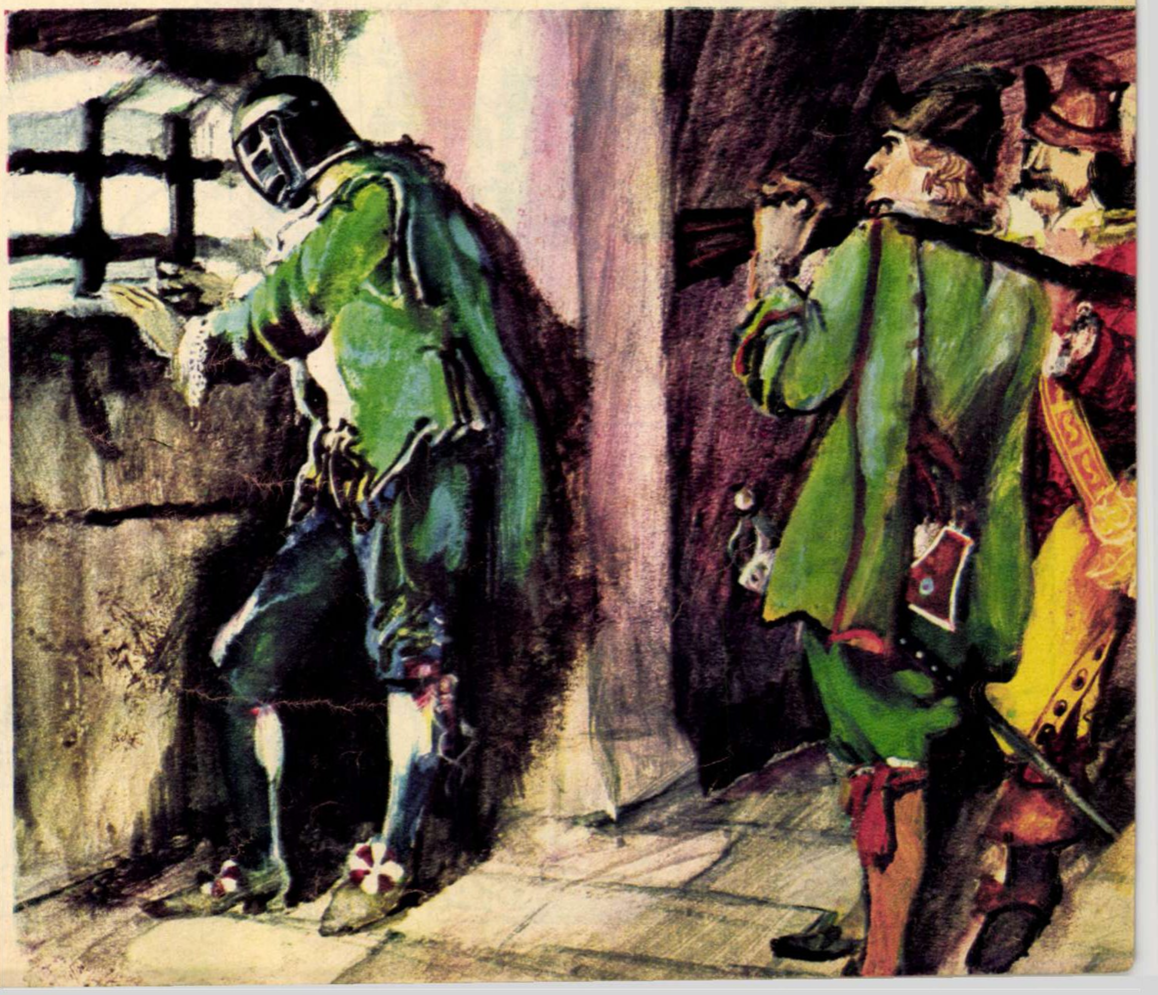

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Niels, Bernard și Val Damian, trei tineri exploratori, pornesc pe urmele profesorului Hayes, care «dispăruse» în jungla Amazonului, împreună cu Lora, fiica sa, și cu asistentul său. Norbert. Revederea cu profesorul se petrece în chipul cel mai bizar.

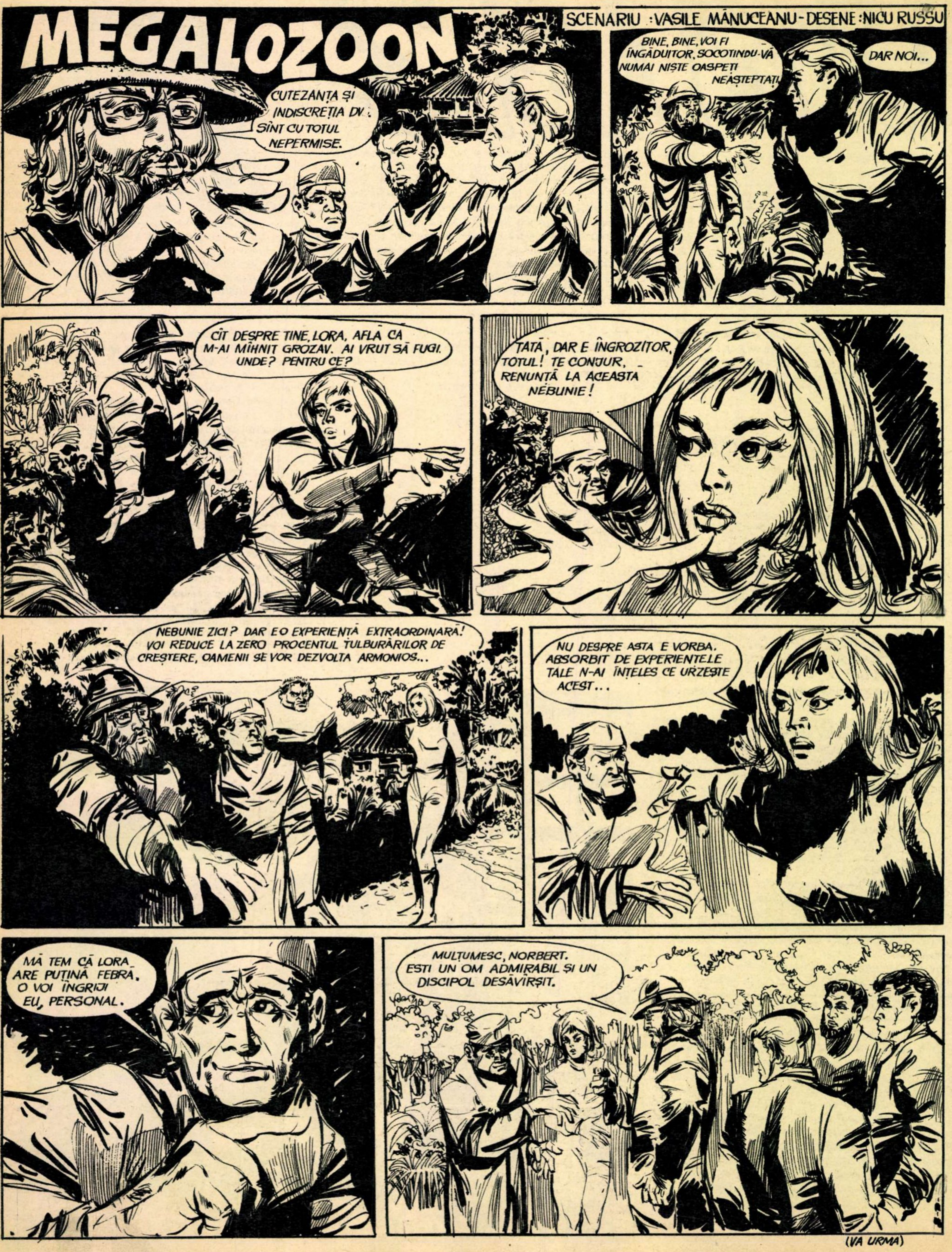
MEGALOZOON
SCENARIU : VASILE MĂNUCEANU - DESENE : NICU RUSSU
CUTEZANȚA ȘI INDISCREȚIA DV. SÎNT CU TOTUL NEPERMISE.
BINE, BINE, VOI FI ÎNGĂDUITOR, SOCOTINDU-VĂ NUMAI NIȘTE OASPEȚI NEAȘTEPTAȚI.
DAR NOI...
CÎT DESPRE TINE, LORA, AFLĂ CĂ M-AI MÎHNIT GROZAV. AI VRUT SĂ FUGI. UNDE? PENTRU CE?
TATĂ, DAR E ÎNGROZITOR, TOTUL! TE CONJUR, RENUNȚĂ LA ACEASTĂ NEBUNIE!
NEBUNIE ZICI? DAR E O EXPERIENȚĂ EXTRAORDINARĂ! VOI REDUCE LA ZERO PROCENTUL TULBURĂRILOR DE CREȘTERE, OAMENII SE VOR DEZVOLTA ARMONIOS...
NU DESPRE ASTA E VORBA. ABSORBIT DE EXPERIENȚELE TALE N-AI ÎNȚELES CE URZEȘTE ACEST...
MĂ TEM CĂ LORA ARE PUȚINĂ FEBRĂ. O VOI ÎNGRIJI EU, PERSONAL.
MULȚUMESC, NORBERT. EȘTI UN OM ADMIRABIL ȘI UN DISCIPOL DESĂVÎRȘIT.

(VA URMA)

Înotul - UN SPORT CU MULTIPLE VALENȚE EDUCATIVE

INTERVIU CU TOV. **VIRGILIU RADULIAN**

PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

(urmare din pag. 3)

Reporter: *Desigur că vă referiți la conceptul de om modern, complex, capabil de randament sporit, omul societății socialiste.*

VIRGILIU RADULIAN: Exact. Să nu uităm că înotul dezvoltă curajul și rezistența, că stimulează luarea unor decizii juste într-un minimum de timp. În bazin sau în rîu cauți să te autodepășești zilnic, te întreci cu prietenii tăi, te călești cu fiecare bătaie de braț. Inundațiile din acest an au dovedit că numai acei cetățeni, mari sau mici, cărora nu le-a fost frică de apă, care știu să înoate, au putut acționa în salvarea semenilor lor aflați în primejdie.

Reporter: *In afara frumoasei inițiative «Delfin '70» se mai preconizează din partea Consiliului Național al Organizației Pionierilor și alte măsuri pentru învățarea înotului de către pionieri?*

VIRGILIU RADULIAN: Organizația noastră se va strădui să introducă învățarea înotului și în tabere. Se vor organiza numeroase concursuri pentru începători și avansați, cerînd în această privință colaborarea televiziunii și radioului, vom iniția cursuri de înot pe rîuri și lacuri. Cu alte cuvinte, *acordăm un interes deosebit învățării înotului de către pionieri.* Sîntem convinși că în această acțiune nu vom rămîne singuri, că alături de noi se vor afla părinții, profesorii de educație fizică, foști sportivi care au inima încă tînără, precum și Uniunea Tineretului Comunist și Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport. *Pe viitor, în interesul unei dezvoltări complexe a copilului, vom considera învățarea înotului de către pionieri drept o îndatorire pionierească, așa cum trebuie să învețe bine sau să se comporte frumos.*

Interviu realizat de
TIBERIU BAN

Consultînd 37000 de copii

DE VORBA CU Ioan Drăgan, DIRECTOR AL CENTRULUI DE MEDICINA SPORTIVA, BUCUREȘTI

- **diferențe evidente între cei care practică și cei care nu practică înotul.**
- **mijloc de echilibrare a sistemului nervos.**
- **de ce nordicii nu prea cunosc arterioscleroza.**
- **de la deficiențe fizice la... perfecțiune fizică.**

— **Sînteți nu numai un cunoscut specialist în lumea internațională sportivă, autor a numeroase comunicări, cercetări și lucrări publicate, dar și un pasionat al înotului. Puteți să ne spuneți ce influență are practicarea înotului asupra organismului?**

— Consultînd peste 37 000 de copii care au venit să învețe înotul (1957—1967) la Ștrandul tineretului din București, am putut trage o concluzie clară: aceia care au practicat înotul cu regularitate au cîștigat în înălțime, în capacitate vitală, în perimetru toracic, în elasticitate toracică, în greutate, față de copiii de aceeași vîrstă, dar care n-au îndrăznit să intre în bazine...

— **Vreți să ne dați cîteva exemple?**

— Da. Datele oficiale atestă înălțimea medie a copiilor de 13 ani din țara noastră — la băieți fiind de 154,9 cm, iar la fete 152,8 cm. Cei care au aceeași vîrstă, dar au practicat înotul, au următoarea medie: băieți — 156,8 cm, iar fetele 155,57 cm. În ceea ce privește capacitatea vitală notăm următoarele: la băieții dezvoltati normal, media este de 2825 cm față de 3175 cm ai celor care practică înotul, iar la fete avem raportul de 2575 cm față de 2900 cm Deci balanța înclină net favorabil de partea celor care și-au făcut din apă un prieten.

— **Ce alte efecte favorabile semnalati?**

— Înotul echilibrează sistemul nervos, contribuind — în medicina curativă — la vindecarea nevrozelor. Contactul cu apa activează schimbările energetice ale organismului. În țările nordice populația consumă foarte multe grăsimi, dar practică cu mic și cu mare înotul. Astfel, acolo se înregistrează un număr foarte scăzut de cazuri de arterioscleroză. Înotul este chiar un element valoros în corectarea unor deficiențe morfologice sau funcționale. Sînt binecunoscute cazurile lui John Konrads (Australia), M. Macarova (U.R.S.S.) și chiar al celebrului Johny Weismuller care din copii cu afecțiuni fizice, au ajuns performeri mondiali, practicînd cu perseverență înotul.

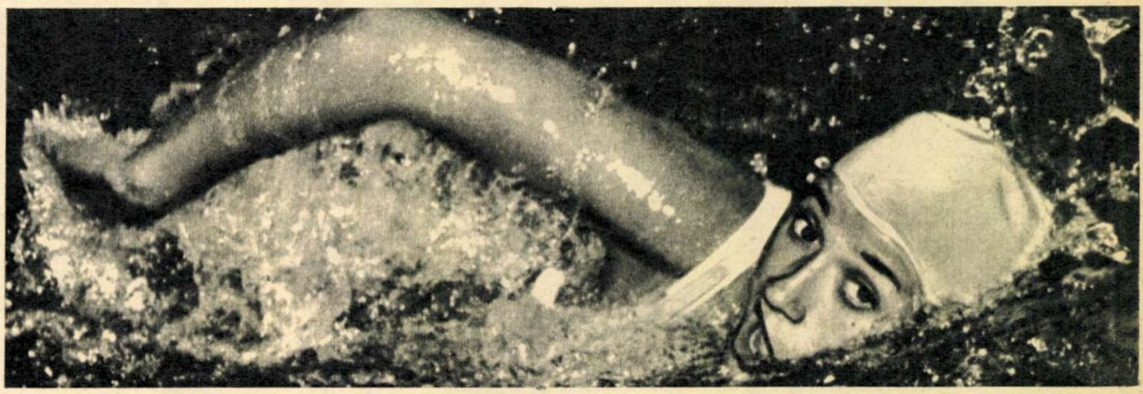

T.B.

SALONUL AUTOMOBILISTIC Cutezătorii

Cum să facem o mașină cît mai mică în care să încapă cît mai multe persoane și lucruri — iată întrebarea pe care și-a pus-o sir Alec Isigoniss, constructorul șef al B.M.L.C. Și iată în fotografie răspunsul: **AUSTIN MINI MINOR**. Motorul este plasat în față, dar transversal pe axa roților, nu perpendicular, ca la majoritatea mașinilor. În felul acesta se obține un important cîștig de spațiu pentru pasageri. Pe această mașinuță se montează de la 850 cmc pînă la 1300 cmc

PROF. PARBRIZ

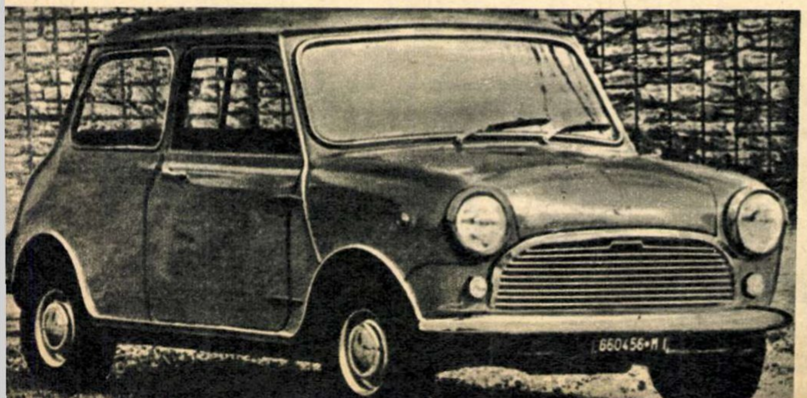

Săgeata ALBASTRĂ

CUPON NR. 8

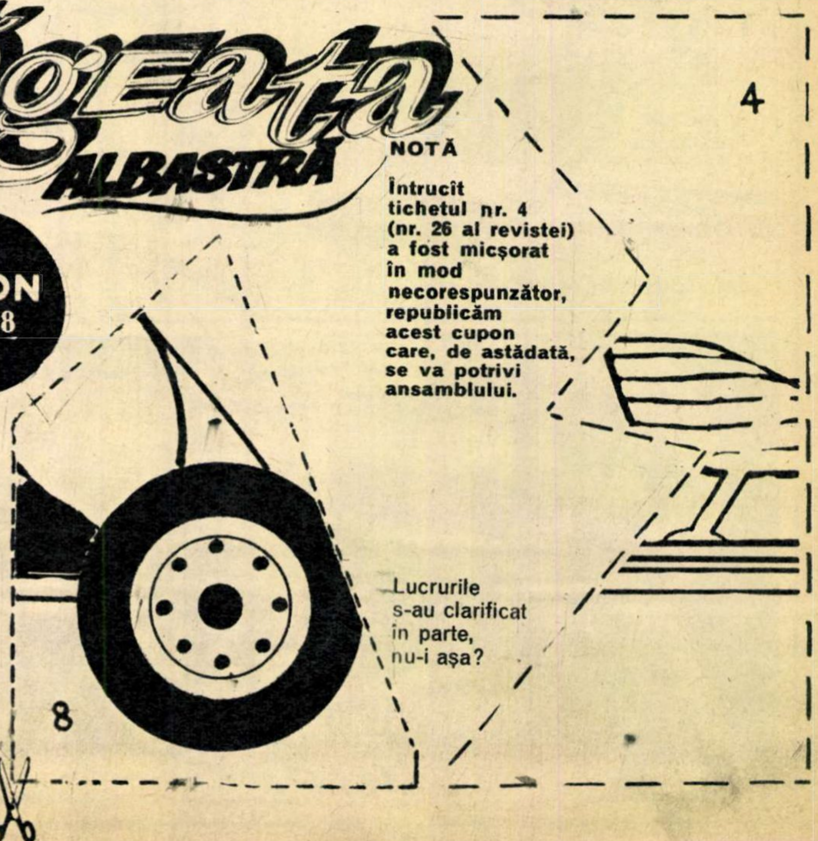

NOTĂ

Întrucît tichetul nr. 4 (nr. 26 al revistei) a fost micșorat în mod necorespunzător, republicăm acest cupon care, de astădată, se va potrivi ansamblului.

AVENTURILE COLEGULUI
MINITEHNICUS

Scenariu și desene
de **REISS WALTER**, clasa a
VIII-a, Școala generală nr. 9,
Otopeni

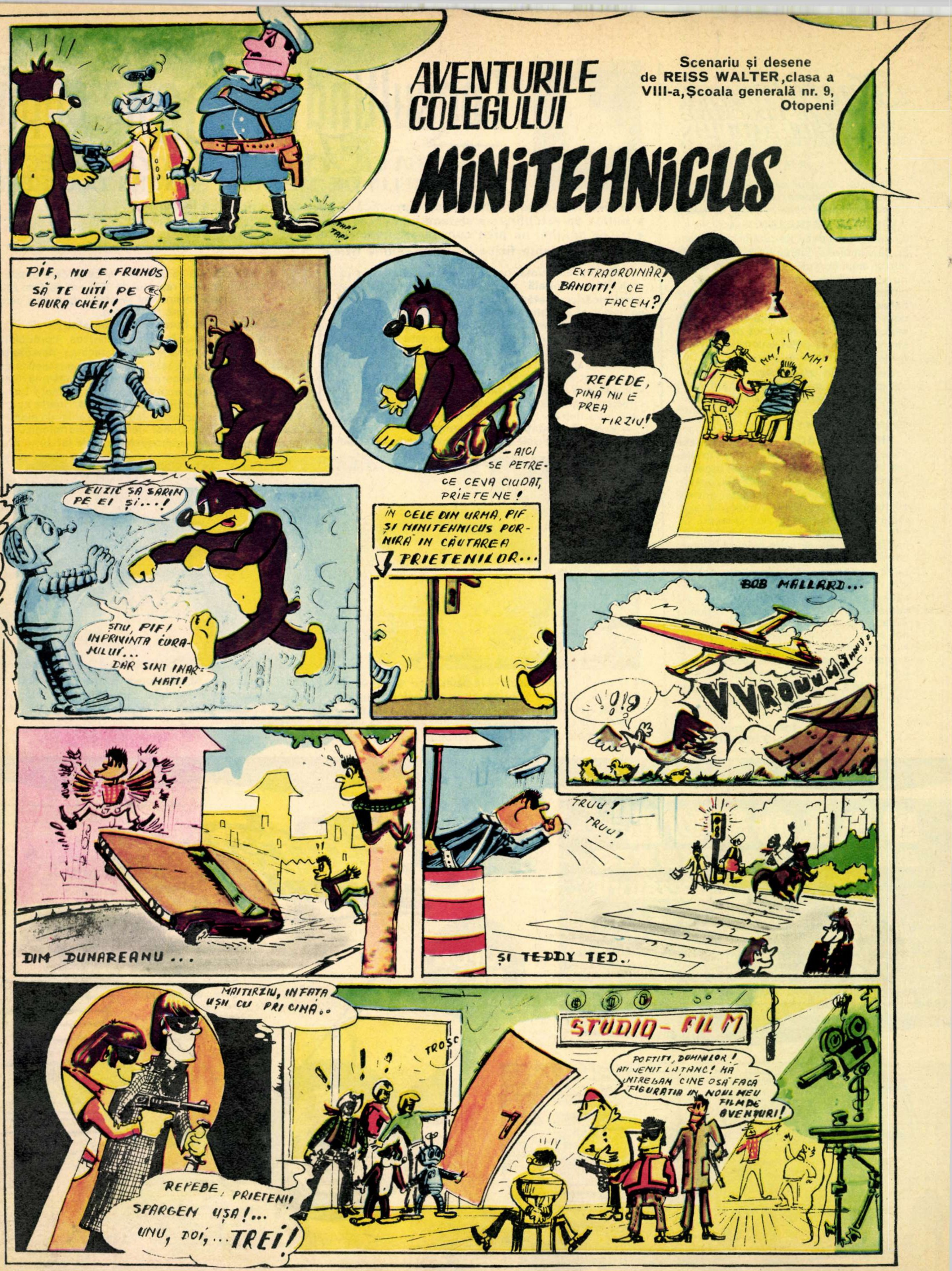
TAP! TAP!
PIF, NU E FRUMOS SĂ TE UIȚI PE GAURA CHEII!
– AICI SE PETRECE CEVA CIUDAT, PRIETENE!
EXTRAORDINAR! BANDIȚI! CE FACEM?
MH! MH!
REPEDE, PÎNĂ NU E PREA TÎRZIU!
EU ZIC SĂ SARIM PE EI ȘI...!
ȘTIU, PIF! ÎMPRIVINȚA CURAJULUI... DAR SÎNT ÎNARMAȚI!
ÎN CELE DIN URMĂ, PIF ȘI MINITEHNICUS PORNIRĂ ÎN CĂUTAREA PRIETENILOR...
BOB MALLARD...
VVROUUUMMMUU
!?!?
DIM DUNAREANU...
TRUU! TRUU!
ȘI TEDDY TED...
MAI TÎRZIU, ÎN FAȚA UȘII CU PRICINA...
REPEDE, PRIETENI! SPARGEM UȘA!... UNU, DOI,... TREI!
TROSC
STUDIO-FILM
POFTIȚI, DOMNILOR! AȚI VENIT LA ȚANC! MĂ ÎNTREBAM CINE O SĂ FACĂ FIGURAȚIA ÎN NOUL MEU FILM DE AVENTURI!

Sfaturi pentru drumeție

- Aranjarea lucrurilor în rucsac trebuie făcută în așa fel, încît obiectele moi să fie așezate în partea ce vine în contact cu spatele.
- Busola, bidonul sau gamela nu trebuie agățate în jurul mijlocului. Ele dezechilibreaza mersul și pot provoca contuzii. Pentru a le avea cît mai la îndemînă, este bine să fie așezate in buzunarele rucsacului.
- În excursii, încălțămintea cea mai potrivită o constituie bocancii sau ghetele cu talpă de cauciuc. Spre deosebire de pantofii de tenis sau baschet, aceștia asigură o bună protecție a piciorului, mai ales pe timp nefavorabil.
- Pantalonul pentru excursie este bine să fie din stofă. Cel de bumbac poate deveni la un moment dat incomod. Un pantalon golf este foarte folositor pentru vreme rea.
- La munte vremea se schimbă des. Un pulovăr de lînă este neapărat necesar, chiar în toiul căldurilor.

PRACTIC

Confecționați-vă un rucsac

Pentru a confecționa un rucsac avem nevoie de 1 1/2—2 m de doc sau de pînza de in. Pînza va fi croită conform schiței alăturate, unde s-a prevăzut și plusul pentru cusături. Corpul rucsacului — un dreptunghi de 0.90 × 0,48 m (fig. 1); buzunarele — două pătrate cu latura de 0,22 m. (fig. 2)

In colțul de jos al buzunarelor tragem la mașină pe diagonala pătrățelelor, formînd clinii care dau lărgimea buzunarelor; clapele buzunarelor — 4 bucăți a 0,16 × 0,11 m (fig. 3); capacul rucsacului îl croim din două bucăți cu lățimea de 0,20 m (fig. 4).

Unim mai întîi dreptunghiul, obținînd un sac la gura căruia facem un tiv de jur-împrejur, lat de 2 cm. Pe acest tiv, după ce mai înainte am pus capacul rucsacului, fixăm capse sau facem butoniere rotunde în care introducem șnurul pentru strîns rucsacul. Buzunarele dublate le aplicăm pe rucsac cam la 10 cm de la bază, iar la 1 cm deasupra lor aplicăm capacele. Atît buzunarele cît și capacul rucsacului se închid cu catarame sau cu curelușe. Curelele le fixăm în partea de sus a rucsacului, unde se termină cusătura capacului, iar în partea de jos a rucsacului, în cele două colțuri, fixăm două catarame cu ajutorul cărora le închidem.

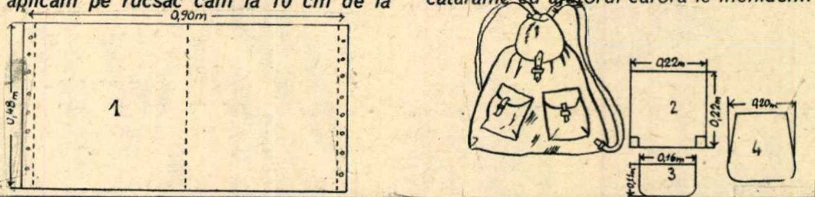

În toiul verii

ORIZONTAL: 1. Refugiu în zilele toride de vară. Pitoresc lac de origine vulcanică lîngă Tușnad. 2. Expuse pe plajă, la aer, soare și apă. Din mers! 3. Băile lor se numeau terme (sing.). Între 21 iunie și 21 septembrie! 4. Ofilit de căldură. Marinar încercat (fig.). 5. Indică limita. Sifonul din răcoritoare! 6. Localitate în Brazilia. A te expune razelor solare! Posed. 7. Din stele! Poet clasic persan, autorul poeziei «Rău de mare». 8. Pe mosor! Autorul pînzelor «La scăldat» și «După baie». 9. A scăpa de năduf! Răcoritoare de circumstanță (pl.). 10. A pictat tablourile «Tătăroaice la malul mării» și «Plaja». Prăjit la... soare!

VERTICAL: 1. Răcoresc străzile încinse de caniculă (pl.). 2. Zone aflate de o parte și de alta a Ecuatorului caracterizate printr-o căldură caniculară. Mare meșter... mare! 3. Cunoscut călător și geograf român în Africa. Înțeapă fără a fi ger! (pl.). 4. A te proteja de razele arzătoare ale soarelui, sub umbrelă. Asigură răcoarea camerei. 5. Asistă pe miri. Bazin carbonifer în R.F. a Germaniei. 6. Doctor (abr.). Fiul Mamaiei! Alifie. 7. Din livadă! O baie bună... acasă! 8. Nume turcesc. Pășune. 9. Scriitor ceh, autorul unor «Arabescuri». Prefix pentru albine. 10. Comparativ pentru cei bine bronzați. Pictor francez, autorul tabloului «Pe malul mării».

Prof. **TEODOR AXIOTI**

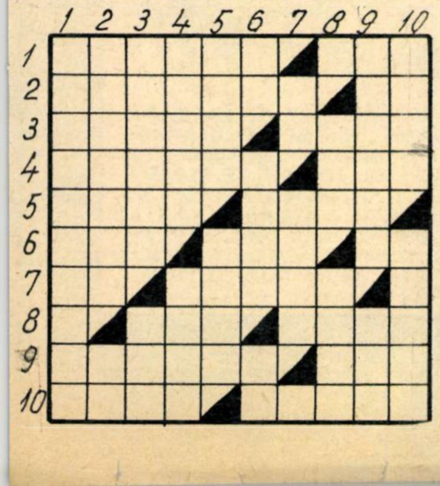

UN ZÎMBET CU...

Inventatorul american Thomas Alva Edison (1847 — 1931) avea un dezvoltat simț al umorului. In repetate rînduri vizitatorii săi — și nu erau puțini — s-au mirat de faptul că poarta grădinii era atît de greu de urnit. În cele din urmă, un prieten îi spuse marelui inventator:

— Un geniu ca tine ar trebui să fie în stare să construiască o poartă care să funcționeze mai ca lumea.

Edison zîmbi:

— Ei bine, poarta mea este construită în chip genial.

— Nu mai spune! Îți bați joc de mine

— Nicidecum. Am legat poarta de o cisternă. Fiecare dintre vizitatorii mei pompează în mod automat douăzeci de litri de apă în această cisternă.

JOC DE ÎNDEMÎNARE

Între doi copaci apropiați, la înălțimea de 2,5—3 m se fixează o stinghie de care se prinde, printr-o frînghie, un sac umplut cu iarbă sau rumeguș. Sub sac, pe pămînt, se așază în linie dreaptă pe direcția de oscilare a sacului, 5—6 popice. Unul dintre jucători împinge sacul cît mai departe, iar pînă acesta va reveni la poziția inițială, jucătorul culege popicele. Se socotește un punct pentru primul popic ridicat de jos, două puncte pentru cel de al doilea, trei puncte pentru al treilea ș.a.m.d. Jucătorul pierde însă toate punctele acumulate dacă, în momentul cînd ridică un popic, este lovit de sac. Atenție! Strîngerea popicelor se face numai pe direcția de oscilare a sacului, nu prin margine. Popicele nu se strîng stînd trîntit la pămînt.

În aer liber....

ANTENE

- Cea mai mare carte din lume se află la Muzeul din Leipzig. Este vorba de un atlas editat acum 300 de ani. Înălțimea lui este de 170 cm, iar dacă atlasul este deschis, el acoperă o suprafață de 2 mp.

- Pe ghețarul Abramov din Pamir, care se mișcă cu o viteză de 55 m pe an a fost instalată la înălțimea de 4 000 m o stațiune științifică. Ea are sarcina de a determina cauza mișcării mai rapide a ghețarului în timpul nopții decît ziua.

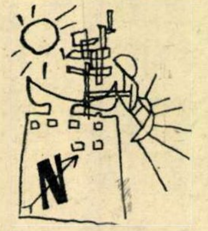

- Pe baza datelor obținute de oceanografii sovietici, japonezi și americani s-a stabilit existența unui curent necunoscut pînă acum în partea de vest a Oceanului Pacific. Se pare că acest curent este provocat de contracurentul ecuatorial din Pacific și apare în zona Arhipelagului Filipinelor și Noii Guinee. Debitul acestui curent care curge spre est și din care pornește curentul Kuroshiwo, este de 47 milioane m³/sec. cu o viteză de 2—3 mile pe oră, iar grosimea stratului de apă în mișcare este de 300 m.

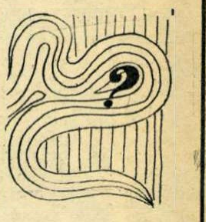

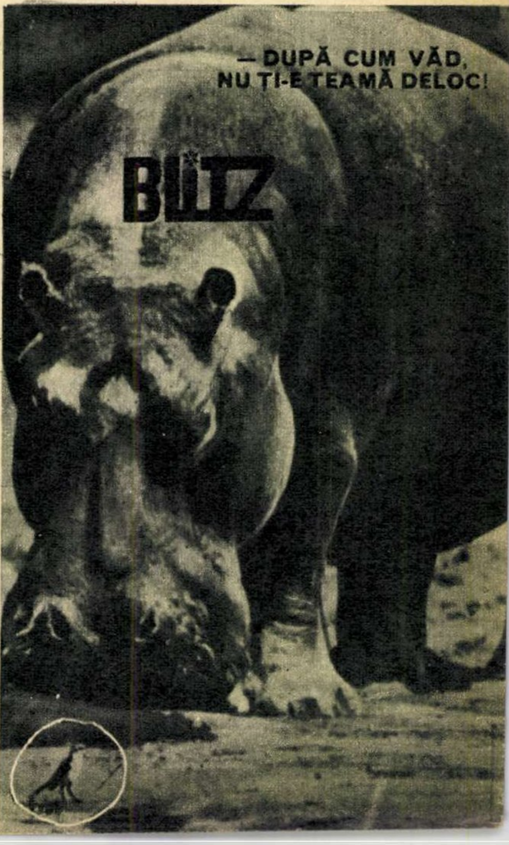

— DUPĂ CUM VĂD, NU ȚI-E TEAMĂ DELOC!

PALOȘUL NEÎNVINS

14

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

Sashib Geraj, hanul tătarilor, este așteptat într-un loc strîmt, înconjurat de păduri și gîrle. Întîi, asupra lui este trimisă o cireadă de bivoli. Apoi, Petru Rareș, urmat de cinci mii de călăreți îl lovește cumplit dintr-o coastă. Surprinși de atacul neașteptat al moldovenilor, războinicii lui Sashib Geraj se năpustesc spre pădure. Dar aici, asupra lor, se prăvăliră ulmii și frasinii și carpenii și stejarii cei tineri...

Scenariu: COSTACHE ANTON Ilustrații: MIHAI SÂNZIANU

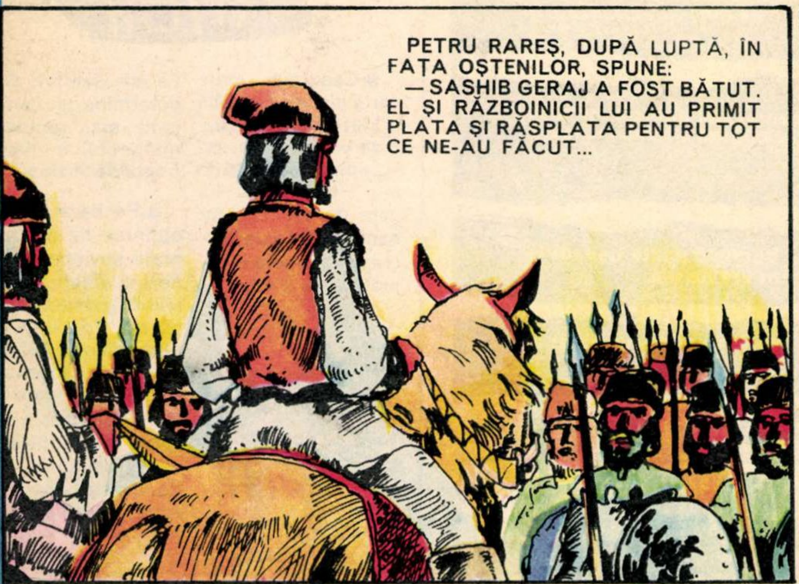

PETRU RAREȘ, DUPĂ LUPTĂ, ÎN FAȚA OȘTENILOR, SPUNE:
— SASHIB GERAJ A FOST BĂTUT. EL ȘI RĂZBOINICII LUI AU PRIMIT PLATA ȘI RĂSPLATA PENTRU TOT CE NE-AU FĂCUT...

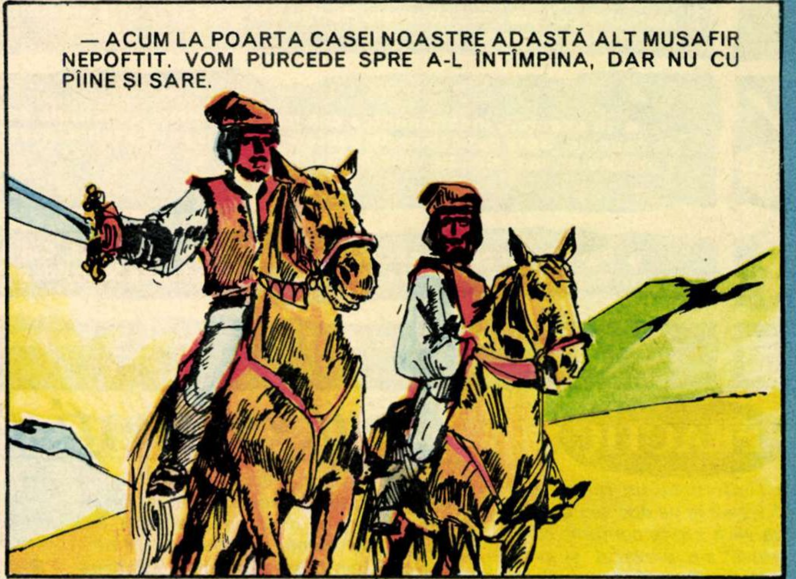

— ACUM LA POARTA CASEI NOASTRE ADASTĂ ALT MUSAFIR NEPOFTIT. VOM PURCEDE SPRE A-L ÎNTÎMPINA, DAR NU CU PÎINE ȘI SARE.

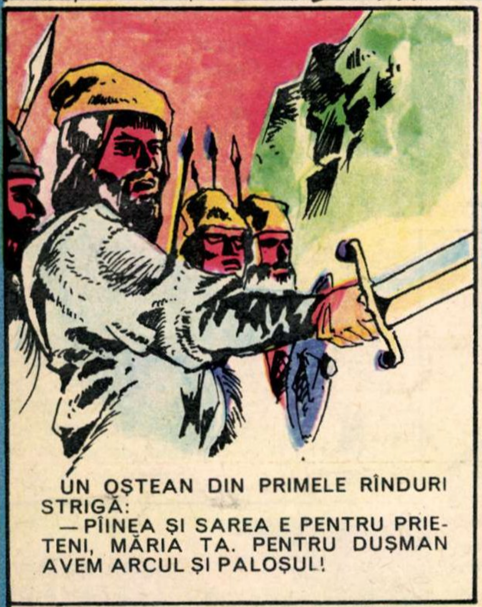

UN OȘTEAN DIN PRIMELE RÎNDURI STRIGĂ:
— PÎINEA ȘI SAREA E PENTRU PRIETENI, MĂRIA TA. PENTRU DUȘMAN AVEM ARCUL ȘI PALOȘUL!

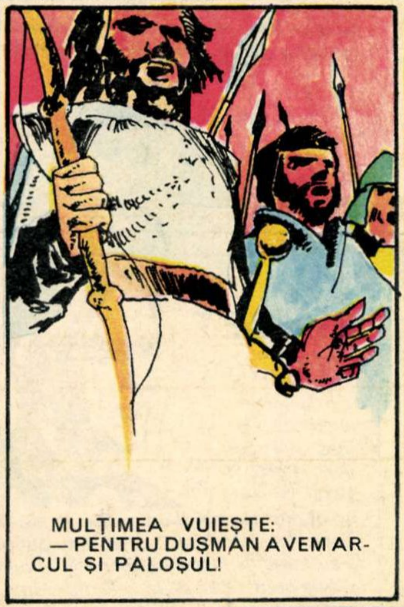

MULȚIMEA VUIEȘTE:
— PENTRU DUȘMAN AVEM ARCUL ȘI PALOȘUL!

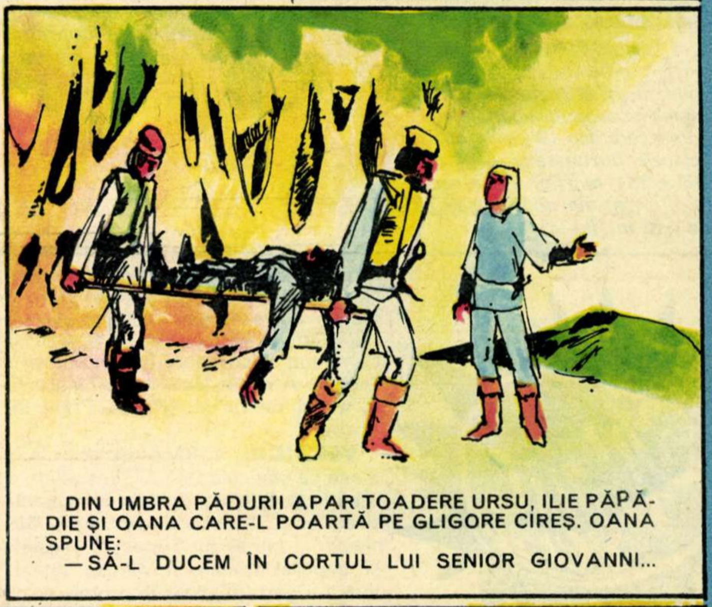

DIN UMBRA PĂDURII APAR TOADERE URSU, ILIE PĂPĂDIE ȘI OANA CARE-L POARTĂ PE GLIGORE CIREȘ. OANA SPUNE:
— SĂ-L DUCEM ÎN CORTUL LUI SENIOR GIOVANNI...

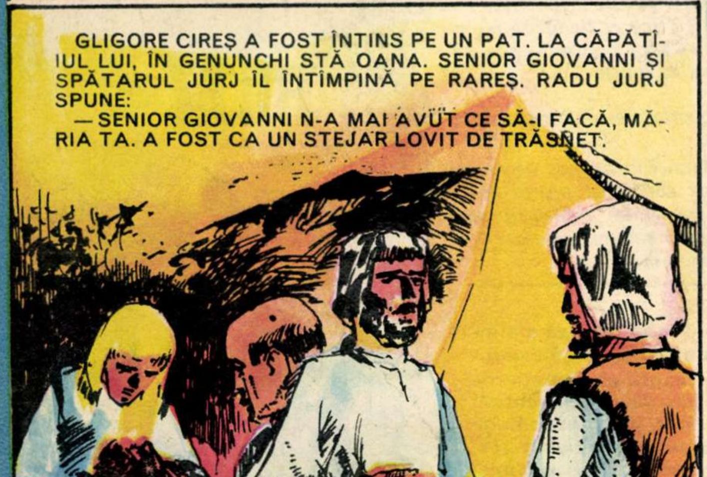

GLIGORE CIREȘ A FOST ÎNTINS PE UN PAT. LA CĂPĂTÎIUL LUI, ÎN GENUNCHI STĂ OANA. SENIOR GIOVANNI ȘI SPĂTARUL JURJ ÎL ÎNTÎMPINĂ PE RAREȘ. RADU JURJ SPUNE:
— SENIOR GIOVANNI N-A MAI AVUT CE SĂ-I FACĂ, MĂRIA TA. A FOST CA UN STEJAR LOVIT DE TRĂSNET.

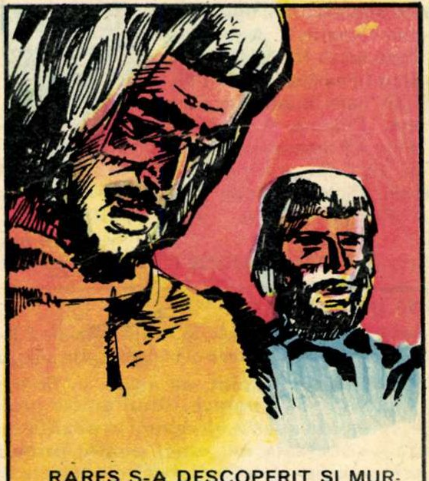

RAREȘ S-A DESCOPERIT ȘI MURMURĂ:
— A FOST UN OȘTEAN VITEAZ ȘI UN PRIETEN CREDINCIOS, SPĂTARE JURJ.

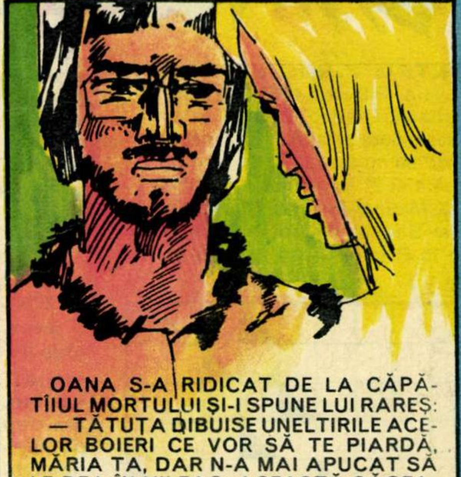

OANA S-A RIDICAT DE LA CĂPĂTÎIUL MORTULUI ȘI-I SPUNE LUI RAREȘ:
— TĂTUȚA DIBUISE UNELTIRILE ACELOR BOIERI CE VOR SĂ TE PIARDĂ, MĂRIA TA, DAR N-A MAI APUCAT SĂ LE DEA ÎN VILEAG. ACEASTĂ SĂGEATĂ L-A DOBORÎT. ÎN ULTIMA LUI CLIPĂ M-A FĂCUT SĂ ÎNȚELEG CĂ AR FI MAI BINE SĂ STAI PESTE NOAPTE ÎN ALT CORT...

(VA URMA)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA.
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: E. ROȘCA. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu
41033

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. de către factorii poștali și difuzorii de presă.

JOI, 30 IULIE, 1970, ANUL IV
(149)

N LUMEA
FASCINANTĂ
A DESENULUI
ANIMAT
(pag. 8—9)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

PREMIILE CONCURSULUI „MINITEHNICUS“, EDIȚIA 1970

(urmare din numărul trecut)

PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI:

Școala generală nr. 1, Hărman-Brașov, pentru «**Clocitoare electrică**» Pîrvu Ion, Gheorghe Oprean, Adrian Cosma, Ilie Sinea, Ștefan Scoarță

Casa pionierilor din Sebeș, pentru «**Amplificator;**»

Ștefan Lang, Școala generală nr. 8, Satu Mare, pentru «**Model de sincronizare**»;

Ovidiu Negulescu, Școala generală din comuna Șerbănești-Suceava, pentru «**Undametru cu absorbție tranzistorizat**»;

Casa pionierilor din Cîmpulung-Muscel, pentru «**Planoare**»;

Alexandru Oțelea, Dan Popa, Nicolae Oțelea, Dorin Prunaru, Casa pionierilor din Brașov, pentru «**Rampă de lansare**»;

Radu Purice, Palatul pionierilor, pentru «**Aripă zburătoare**»;

Victor Dăscălescu, București, pentru «**Aeroglisor**»;

Casa pionierilor din Satu Mare, pentru «**Dans oșenesc automatizat**»;

Szmutni Carol, Casa pionierilor din Arad, pentru «**Semnalizator auto**».

MENȚIUNI

Octavian Berleanu, Vasile Bulizache, Mariana Constantin, Marin Drăghici, Steliana Tudor, Școala generală nr. 3, satul Pescari, comuna Gruiu — Ilfov, pentru «**Roboțel**»;

Ioana Rusan, Tudor Tolciu, Doru Popa, Școala generală nr. 15, Sibiu, pentru «**Complex zootehnic**»;

Paula Florescu, Școala generală nr. 3, Sibiu, pentru «**Grătar electric**»;

Ion Vîrlan, Casa pionierilor din Iași, pentru «**Dictafon**»;

Casa pionierilor din Bistrița-Năsăud, pentru «**Rachete**»;

Casa pionierilor din Focșani, pentru «**Rachete**»;

Maricel Rusin, Școala generală nr. 12, Galați, pentru «**Submarin**»;

Dănuț Cocea, Casa pionierilor din Timișoara, pentru «**Planor**»;

Mariana Velicu, Marcel Stănescu, Alexandru Moise, Casa pionierilor din Brăila, pentru «**Port plutitor**».

Dorel Găină, Casa pionierilor din Oradea, pentru «**Bocanci de turism iluminați**».

PREMIILE „CUTEZĂTORII“

PREMIUL I

Școala generală din comuna Mislea-Prahova, pentru «**Strung cu două universale**»; Grigore Cîmpeanu, Casa pionierilor din Gherla-Cluj, pentru «**Cățel robot**».

PREMIUL II

Gheorghe Munteanu, Dumitru Bondovan, Casa pionierilor din Bacău, pentru «**Dispozitiv de verificare a filmelor negative**»;

Nicolae Stănculescu, Școala generală din Stupărei-Vîlcea, pentru «**Sapă electrică**».

PREMIUL III

Làszló Borbáth, Pájer Imre, Páncel Iános, Máthé Péter, Școala generală din Vîrghiș-Covasna, pentru «**Stație de apă gazoasă**».

PREMIILE „RACHETA CUTEZĂTORILOR“

PREMIUL I

Cercul de telecomunicații al Palatului pionierilor, pentru «**Osciloscop catodic**»;

Lörincz Csaba, Vass Vince, Szikszai Zéno, Școala generală nr. 8, Brașov, pentru «**Robot**»;

Cercul de radiotehnică al Palatului pionierilor, pentru «**Calculator electronic**».

PREMIUL II

Gheorghe Dima, Florin Radu, Constantin Trăistaru, Marcel Ciocoiu, Ion Artenie, Constantin Neagu, Constantin Niță și Constantin Bălan, Casa pionierilor din Roman, pentru «**Centrală de sonorizare**».

Ofelia Boiangiu, Dan Poltoraschi, Ileana Zăvoiu, Rîmnicu Vîlcea, pentru «**Macheta municipiului Rîmnicu Vîlcea**».

Casa pionierilor din Botoșani, pentru «**Oscilograf catodic**».

PREMIUL III

Casa pionierilor din Constanța, pentru «**Numărător electronic**» și «**Metronom**»;

Nicu Constantin, Gh. Titirișcă, Florin Constantin, Adrian Vizireanu, Aurel Lepăduș, Vladimir Vasile, Casa pionierilor din Brăila, pentru «**Oraș spațial**»;

Ionel Bodea, Traian Urda, Școala generală Alparea-Bihor, pentru «**Mixer preamplificator**»;

Elena Gheorghe, Nicolae Andrei, Gh. Tătaru, Școala generală Bîlteni-Gorj, pentru «**Instalație de foraj D.H.**»

PREMIUL SPECIAL «RACHETA CUTEZĂTORILOR»

Ștefan Marta, Paul Mitru, Gabriela Mateiaș. Dan Grigore, Crinișor Petrușca. Palatul pionierilor, București, pentru **robotul «Granit RPP-3»**

În numărul viitor: mențiunile «Racheta cutezătorilor».

RECTIFICARE: Premiul I individual, secția C a fost obținut de elevul Nicolae Loniță din comuna Plătărești, județul Ilfov pentru lucrarea «Cățel electronic».

Sala de marmură a Palatului Pionierilor a găzduit recent lucrările conferinței internaționale cu tema «Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane», **organizată — în cadrul Anului internațional al educației — de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, cu sprijinul Comitetului internațional al mișcării de copii și adolescenți și al Comitetului internațional pentru inițierea în știință și dezvoltarea activităților științifice extrașcolare.**

La această prestigioasă manifestare au participat reprezentanți a 28 de organizații de copii și adolescenți din diferite țări ale lumii, precum și reprezentanți ai unor organisme internaționale care se ocupă cu probleme educative.

În cuvîntul rostit la deschiderea lucrărilor conferinței, Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, a subliniat că această conferință are menirea de a contribui la o mai bună cunoaștere reciprocă, la întărirea prieteniei popoarelor și tineretului de pe meridianele globului, la propagarea ideilor de pace și cooperare internațională.

În numele Consiliului de Miniștri, Ion Iliescu, ministru pentru problemele tineretului, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, a adresat un cald salut participanților la această reuniune internațională.

Reuniunea a fost salutată apoi de ministrul învățămîntului, Mircea Malița.

Ecoul larg de care s-a bucurat inițiativa Organizației pionierilor din România de a convoca această conferință confirmă interesul și actualitatea temei abordate, precum și dorința de a se realiza un schimb larg de opinii și experiențe în acest domeniu, hotărîtor pentru judicioasa corelare a educației cu cerințele de azi și de mîine ale societății.

În foto: aspect din timpul lucrărilor Conferinței.

VARA pionierească

NEPOȚII MEȘTERILOR VRANCEI

Casa Corpului didactic din Focșani *a găzduit recent o interesantă expoziție cu lucrări ale pionierilor din județul* Vrancea. *Vizitatorii au fost atrași îndeosebi de exponatele de la «Colțul satului», de fapt, un «muzeu al satului» de dimensiuni liliputane, la amenajarea căruia pionierii vrînceni și-au dovedit încăodată talentul, ingeniozitatea și dragostea pentru tradiție. Casa bătrînească din* Năruja, *casele țărănești din* Ruginești *și* Paltin *au fost apreciate de vizitatori îndeosebi. Ele sînt, ca stil, aidoma celor în care locuiesc bunicii multora dintre copii. Toate machetele locuințelor au fost însoțite și de obiectele de uz gospodăresc folosite de populația de prin părțile locurilor.*

Pionierii din Vidra *au prezentat două serii de măști pe care le-au lucrat cu multă ingeniozitate, îndrumați fiind de bătrînii satului. E vorba de vechile măști folosite de strămoșii acestor meleaguri cu sute de ani în urmă, cu prilejul diferitelor sărbători.*

În tabăra pionierească de la Poneasca, județul Caraș-Severin, și-a desfășurat lucrările, între 9 și 22 iulie, cea de a doua ediție a Festivalului național al cinecluburilor pionierești. Cei 350 de pionieri, membri ai cinecluburilor din diferite județe ale țării, au făcut cu acest prilej un valoros schimb de experiență luînd în discuție probleme legate de scenariu, regie, decupaj, animație etc.

În foto 1) Pionierii cineclubului «Zori noi» din Reșița s-au instalat în corturi.

2) O secvență din timpul turnării unui film realizat de cineclubul din orașul «Oțelul Roșu».

În aceste zile, la Băilești, pionierii școlilor din localitate lucrează alături de părinții lor la întreținerea culturilor de pe terenurile cooperativelor agricole de producție «23 August», «1 Mai», și «7 Noiembrie». În numai cîteva zile, copiii au recoltat peste 17 300 kg roșii și au plivit o suprafață de peste 66 ha de culturi.

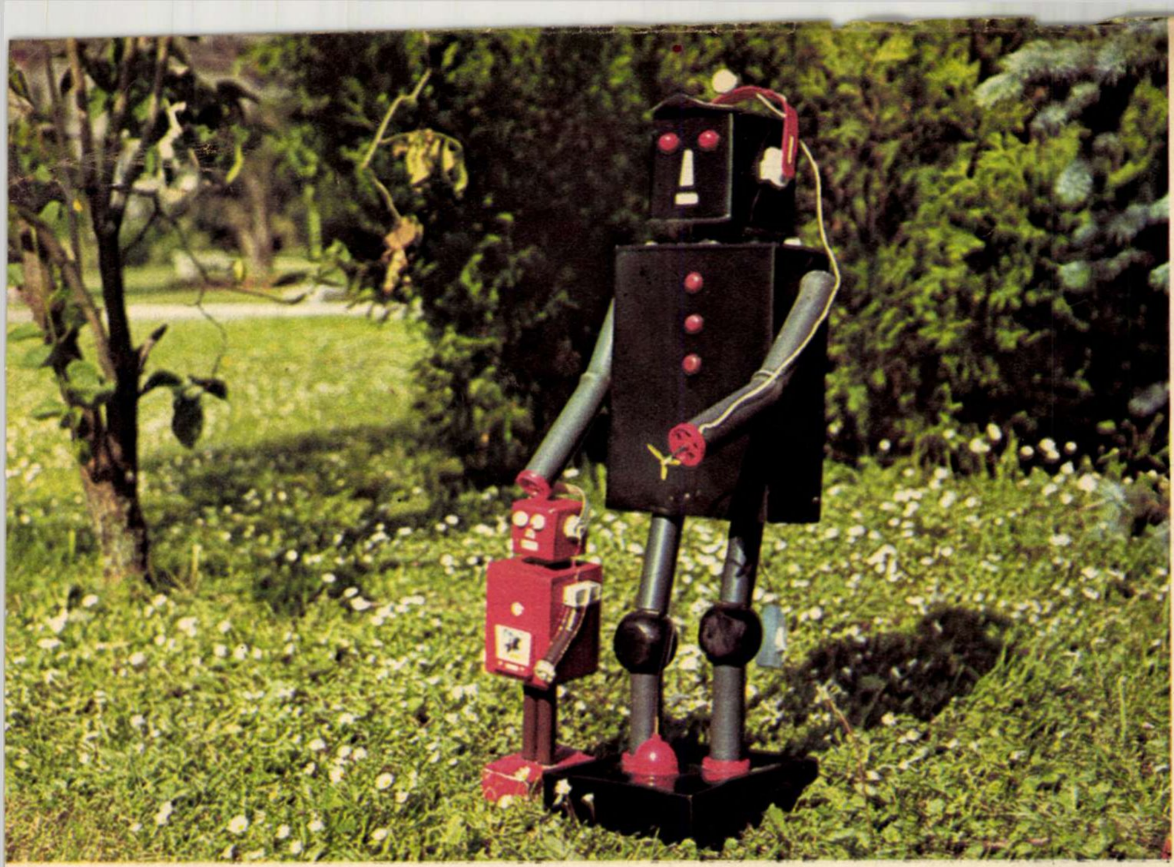

▲

Carturi și constructori (Casa pionierilor, Brăila).

◀ O simpatică pereche de roboți, ai minitehnicienilor brașoveni.

O nouă idee. Aparatul va fi perfecționat. (Casa pionierilor, Sibiu).

▼

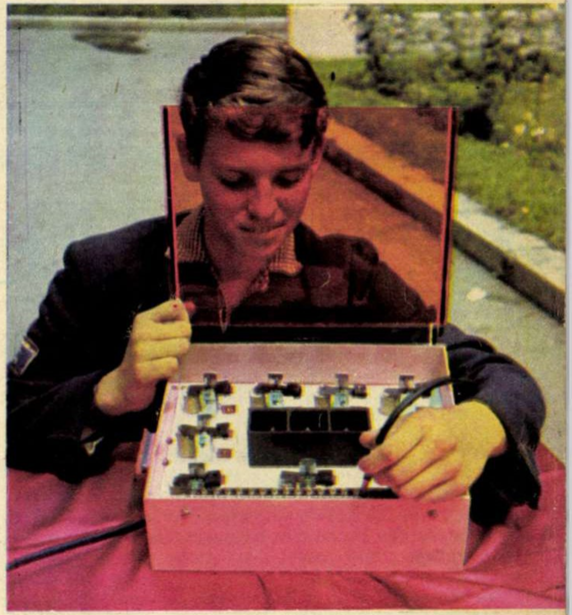

SCURTĂ ISTORIE A UNUI CONCURS

V-ați gîndit vreodată, dragi prieteni, că cifrele au un grai al lor? Iată de pildă: anul 1968: 1200 de concurenți, 175 de lucrări. 1969: 4000 de concurenți, 1235 de lucrări. 1970: 10 000 de concurenți, cca 2500 de lucrări expuse în expozițiile județene, 1000 de lucrări la expoziția pe țară.

Inițiații și chiar neinițiații au priceput, desigur, graiul cifrelor de mai sus; sînt cele 3 ediții ale concursului Minitehnicus, cu datele lor esențiale, concurs care a stimulat imaginația, priceperea, perseverența și, mai ales, dorința de a ști, de a afla cît mai multe, a mii de copii de la orașe și sate, băieți și fete.

Cifrele ne sugerează pașii de uriaș pe care i-a făcut concursul de la un an la altul.

Dar cifrele și evocă! Evocă realizările minitehnicienilor din județul **Brașov,** deținător al Marelui Trofeu Minitehnicus, străduința copiilor din **Galați**, care ne-au dăruit, la ediția a III-a a concursului, minunate vehicule ale viitorului, inventivitatea minitehnicienilor din **Baia Mare** care au creat un robot sui generis-«gospodina automată». Numai simpla înșiruire a construcțiilor, care mai de care mai ingenioasă ar ocupa, fără exagerare, toate paginile numărului de față.

De aceea nu avem altă cale decît să vă poftim să vedeți expoziția Minitehnicus cu proprii ochi! Atunci veți înțelege graiul și, aș îndrăzni să spun, poezia cifrelor pe care vi le-am prezentat la început. Notați-vă adresa: Institutul de arhitectură, intrarea din str. Academiei, peste drum de Universitate. Vă așteptăm în număr cît mai mare!

REDACȚIA

MINI TEHNICUS '70

Un mare eveniment în viața celor de vîrsta cutezătorilor: s-a deschis **Expoziția internațională «Minitehnicus 1970»**. La cea de-a doua sa ediție, expoziția găzduiește, de data aceasta, și lucrări ale copiilor din alte țări. Și tot în aceste zile, a avut loc conferința internațională cu tema **«Copilul în fața dezvoltării științei și tehnicii contemporane»**. Delegați din multe țări, invitați la conferință, au participat la vernisajul expoziției și au admirat exponatele. Zi de zi, sute și sute de vizitatori mari și mici admiră în sălile expoziției ingeniozitatea foarte tinerilor constructori. Noi, ziariștii, însă am fost privilegiați. Cu luni de zile, înaintea deschiderii expoziției, am avut prilejul să-i vedem la lucru pe minitehnicieni, am asistat la eforturile lor pentru a crea tot ceea ce în expoziție a încîntat pe vizitator. Fotografiile de față stau mărturie.

1

1) Strungul cu două universale, care a stîrnit multă admirație în expoziție se datorește copiilor de la Mislea, județul Prahova.

(Continuare în pag. 5)

15 000 de gimnaști sub aceeași cupolă? DA! spun „CUTEZĂTORII"

Cine a mai văzut sau a mai auzit măcar de existența unei asemenea acoperămînt care să poată adăposti, permițîndu-le să se miște în toată voia, atîția oameni?

Dar cine susține că o cupolă trebuie să fie făcută neapărat din beton, oțel și mase plastice?

Această cupolă uriașă este însăși bolta cerului, care se arcuiește deasupra întregului teritoriu al județului Prahova! Anul acesta au evoluat în acest județ în cadrul competiției «Cupa pionierului», nici mai mulți, dar mai ales nici mai puțini de 15 000 de gimnaști amatori, din rîndul pionierilor și școlarilor prahoveni. Au evoluat și continuă să evolueze spre binele (enorm!) al sănătății și al minții lor, spre binele societății noastre care dorește și urmărește cu perseverență ca viitorii ei cetățeni să fie oameni energici, curajoși, bine dispuși, generoși.

Și dacă vreți să cunoașteți cîteva amănunte despre ceea ce s-a petrecut sub această «cupolă», deschideți revista noastră la pagina 13.

ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU „CUTEZĂTORII"

EDUCAȚIA ÎN PAS CU ÎNNOIREA ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ A LUMII

CONSTANT BURNIAUX

ANDRÉ BERGE

EDMOND NICOLAU

NIKOS ATHANASSIADIS

Trebuie să ne felicităm că existăm în acest moment. Trăim, într-adevăr, în epoca cea mai interesantă a istoriei omenirii. Ceea ce face epoca noastră, mai interesantă decît oricare alta, este faptul că se înnoiește într-un ritm uluitor.

Acum un an s-a jucat, pe o scenă de proporții cosmice, spectacolul cel mai poetic care a putut fi urmărit vreodată: odiseea Lunii. De la primul telefon prezentat în 1876 la expoziția din Philadelphia, la care nimeni nu se gîndea să se aboneze, s-a ajuns la rețele formate din zeci de milioane de abonați, care pot vorbi la distanțe din ce în ce mai mari și de oriunde: de acasă, din mașina lor, din avion sau de pe puntea unui vas. De la telegraful fără fir s-a ajuns la radio și la sateliti. Telecomunicațiile au ajuns azi adevăratul sistem nervos al civilizației noastre.

Medicina ne uimește la rîndul ei. Boli care au fost totdeauna mortale sînt vindecabile. Marile epidemii nu mai sînt decît o amintire neplăcută. Se studiază și se practică transplantarea inimii, a ficatului, a rinichilor. Viața s-a prelungit considerabil.

În acest timp, educația copiilor s-a dezvoltat și ea la fel? A mers și ea în pas cu descoperirile științei și tehnicii? Ancheta noastră, la care au binevoit să răspundă: **SETH SPAULDING,** directorul Departamentului de învățămînt școlar și superior al U.N.E.S.C.O., **NIKOS ATHANASSIADIS,** scriitor din Atena, **CONSTANT BURNIAUX,** de la Academia regală de limba și literatura franceză din Belgia**, DR. ANDRÉ BERGE,** scriitor și pedagog, vicepreședintele Școlii părinților din Paris**, EDMOND NICOLAU,** profesor la Institutul politehnic din București, președinte de onoare al clubului «Minitehnicus-Cutezătorii»–încearcă o lămurire a acestor probleme.

VOM CREA EDUCAȚIA PERMANENTĂ

Seth Spaulding: — Lumea a pășit într-o fază nouă. Din ce în ce mai mult, științele se întrepătrund reciproc și îmbrățișează domenii noi. Intervalele care despart descoperirile se reduc neîncetat, ca și acelea care despart o nouă descoperire de aplicarea ei practică: a trecut mai bine de o sută de ani între descoperirea care a dus la fotografie și fotografia însăși. N-au trebuit să treacă decît cinci ani ca să se ajungă de la semiconductori la producerea industrială a tranzistoarelor.

Trăind în epoca electronicii, a automatizării și a cuceririi spațiului cosmic, tinerii văd îndepărtîndu-se, cu fiecare zi mai mult, limitele cunoașterii, au sentimentul că nimic nu va mai putea îngrădi de aci înainte puterea creatoare a oamenilor.

Uzura din ce în ce mai rapidă a cunoștințelor, ritmul dezvoltării științifice cer în mod imperios schimbarea radicală a educației. O asemenea reformă implică neapărat crearea unor astfel de condiții, încît individul să aibă posibilitatea să se educe în tot cursul vieții sale, cu alte cuvinte trebuie să se ajungă la o educație permanentă. Aceasta va cere ca, în jurul școlii și al universității, să existe un ansamblu de instituții difuzînd cultura și asigurînd perfecționarea profesională permanentă a tinerilor și a adulților.

UN OM ADAPTAT CIVILIZATIEI

Constant Burniaux: — Educația erei științifice și tehnice ar trebui numaidecît să se străduie să realizeze o adaptare mai suplă a individului. Este important ca omul să-și păstreze un echilibru satisfăcător în raport cu diferitele medii în care este chemat să trăiască: profesional, familial, natural și chiar cu mediul artificial pe care civilizația o țese în jurul său. Știința educației este chemată să joace un rol important, în special pentru a stabili noi metode de predare și noi programe de studii, corespunzînd nevoilor omului și celor ale societății pentru o cît mai bună adaptare a sa la condițiile civilizației în impetuoasă dezvoltare, pentru a putea răspunde de cît mai bine solicitărilor la care îl supune civilizatia modernă.

ȘCOALA, ÎN PRIMUL RÎND

Prof. univ. Edmond Nicolau: — Sub ochii noștri, omul a cucerit Luna, a învățat să stăpînească energia atomică, a creat nenumărate combinații chimice pe care natura nu le-a cunoscut. Nimic din toate acestea nu ar fi existat dacă omenirea nu ar fi făcut cea mai importantă invenție și anume sistemul de educare, școala. Ea trebuie să pregătească pe tineri — dar și pe vîrstnici — pentru a se integra cît mai bine în noul ritm ce se pregătește. Tînărul de azi care se joacă «de-a cosmonautul», va lucra, probabil, mîine, cu un calculator. În orice caz, în viitorul său se află un robot, cu care el va colabora. Școala trebuie să-l pregătească avînd în vedere extraordinara rapiditate cu care se dezvoltă știința în veacul nostru.

Numărul mare de ore acordat predării științelor în școala noastră, manualele mereu mai perfecționate, laboratoarele bine dotate, vizitele elevilor în mari uzine și centre de cercetare sînt menite să-l apropie cu tot mai multă eficiență pe școlar de știință și tehnică. În ultimii ani, la noi, au fost create clase speciale de fizică și matematică. Dacă vom adăuga la toate acestea activitatea din afara orelor de clasă, cea dusă în cadrul cercurilor tehnice și al caselor de pionieri, vom înțelege mai bine grija care există în țara noastră pentru pregătirea tinerei generații ca să poată face față impetuoasei dezvoltări a științei și tehnicii.

De curînd, la expoziția «Minitehnicus 1970» am putut admira în sutele de exponate, aparate și dispozitive moderne, cunoștințele, fantezia și forța creatoare a copiilor din țara noastră, a celor care vor fi specialiștii de mîine.

Vehicule cu perne de aer, roboți, centrale telefonice după concepții proprii, minirachete si alte nenumărate

MINI TEHNICUS 1970

(Urmare din pag. 3)

obiecte lucrate de copii din toate colţurile ţării, vorbesc despre grija şcolii de a oferi prin toate mijloacele o informare amplă şi modernă.

Şi fiindcă mă adresez cutezătorilor, aş vrea să le atrag atenţia cît de important este ca ei să aibă o atitudine activă, vie, plină de interes faţă de ştiinţă şi tehnică, faţă de posibilităţile nemărginite pe care le are raţiunea umană.

Ca profesor, am avut adeseori prilejul să constat marele decalaj care există printre studenţi. Cei care de mici se preocupă pe toate căile să-şi înmulţească cunoştinţele din domeniul ştiinţei şi al tehnicii sînt mai tîrziu cu mult mai bine pregătiţi să facă faţă cursurilor universitare decît cei care se mărginesc la cunoştinţele luate din manual.

O ŞCOALĂ A GÎNDIRII

Dr. Andre Berge: — Mă voi mărgini doar să indic cîteva date rezultate din experienţa şi consultările mele.

O sursă importantă de erori în educaţie este compartimentarea între discipline: nu se face o legătură între ce se învaţă ici şi colo, cu toate că-i vorba de aceeaşi temă. Mi s-a întîmplat deseori să constat în şcoli că aceleaşi probleme, studiate în sala de cursuri şi în atelier nu apar identic. Fenomenul de compartimentare existent astăzi din păcate în multe şcoli împiedică să se facă sintezele care sînt indispensabile pentru a avea o atitudine pozitivă în faţa unei probleme.

Copiii trebuie să fie învăţaţi să gîndească, să li se dezvolte aptitudinea de a se adapta situaţiilor neprevăzute şi nememorizate. Cu alte cuvinte, metoda generală trebuie să fie complet opusă celei care constă în a ne împovăra cu cunoştinţele unei enciclopedii.

EDUCAŢIA SPIRITULUI

Nikos Athanassiadis:—Deşi se sprijină pe tradiţie, familia trăieşte în prezent. În consecinţă, rolul ei decurge automat şi el se vădeşte în toate domeniile vieţii contemporane care alcătuiesc cultura morală, ca şi tehnică a copilului.

Familia n-a încetat niciodată să fie ceea ce este. Ea nu va înceta să supravegheze ardoarea, necoaptă încă, dar neînfrînată, a copilului. Ea îl va îndruma să-şi găsească drumul în viaţă, îl va sprijini în orientarea profesională. Îl va încuraja să preţuiască tehnica şi ştiinţa ca factori de progres, dar numai cu condiţia să cultive şi să dezvolte fiinţa spirituală a copilului.

O dată cu dezvoltarea rapidă a progresului tehnologic trebuie să se dezvolte şi cultura spiritului.

ANCHETĂ ÎNTREPRINSĂ DE PAUL B. MARIAN

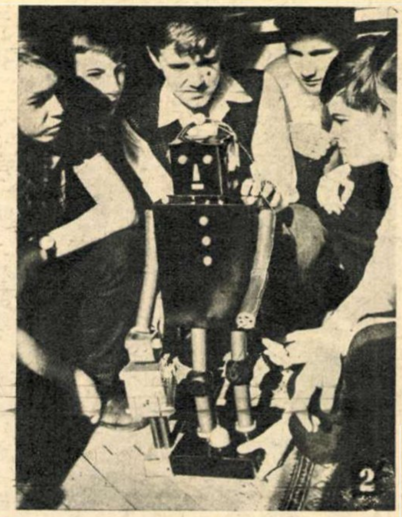

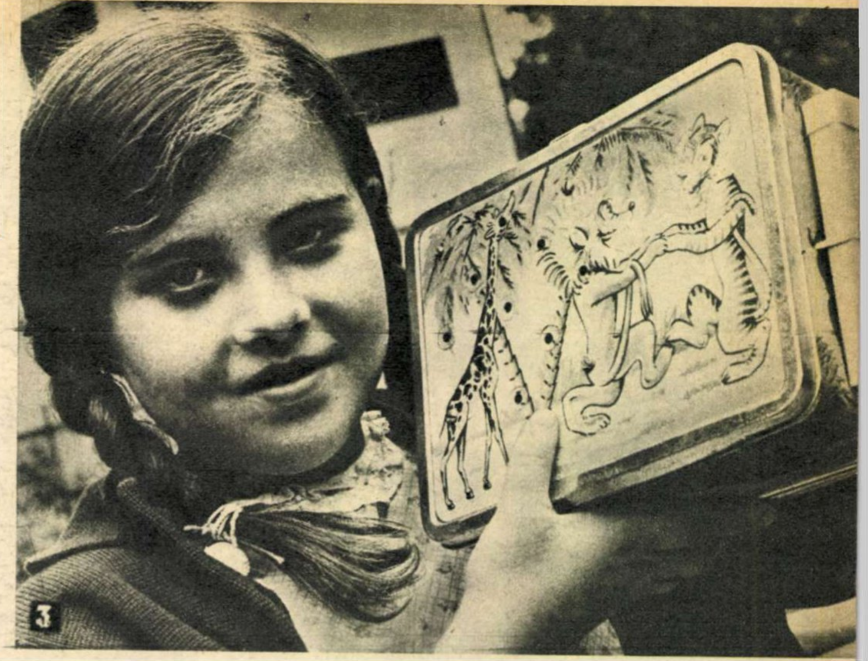

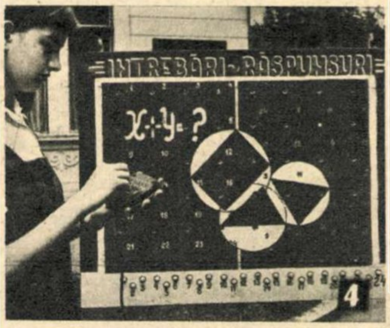

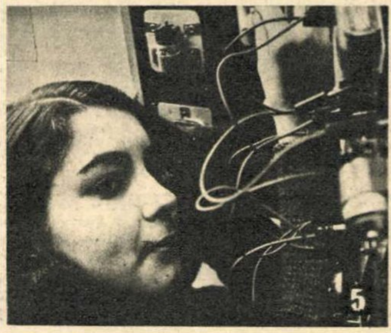

2) Emoţie. Oare va face primii paşi?

3) O fantezie sibiană: un radioreceptor montat într-o originală casetă.

4) Şi o altă fantezie, tot din Sibiu. Dacă ştiţi să răspundeţi la întrebarea pusă de maşină se aprinde automat un bec.

5) O ţesătură de fire electronice şi o fată care ascultă atent. Este una din electrotehnicienele din Suceava.

6) Cercul de electrotehnică în plină activitate. Liceul nr. 24 din Bucureşti.

7) La Şcoala generală nr. 10 din Braşov, în clipa cînd rachetele erau pregătite pentru zbor.

Premiaţi sau nu, minitehnicienii au rămas cu satisfacţia unor realizări care le fac cinste, iar paginile de faţă sperăm că vor constitui pentru ei un «memento» mai mult decît agreabil.

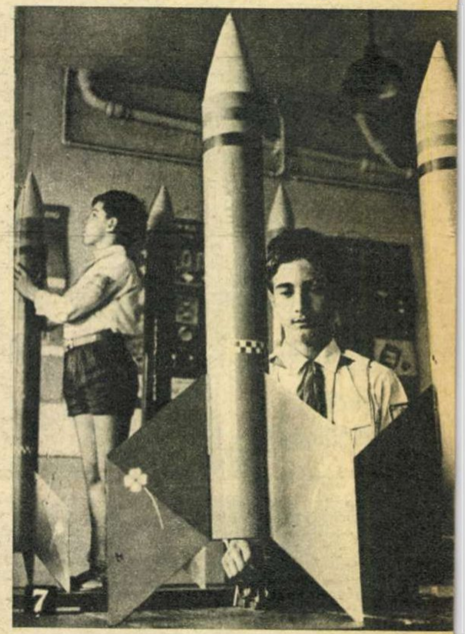

VITRINA CĂRŢII

Editura «**Ion Creangă**» vă oferă trei cărţi recent apărute în «**Biblioteca pentru toţi copiii**»:

«**Măria sa, Puiul Pădurii**», de **M. Sadoveanu,** în care marele prozator istoriseşte străvechile întîmplări ale doamnei Genoveva şi mai ales ale fiului ei.

«**Basme**» de **Mihail Eminescu**. Volumul reuneşte alături de «Făt Frumos din lacrimă» — poveştile «Borta vîntului», «Fata-n grădina de aur», «Călin nebunul» ş.a.

«**Tom Sawyer detectiv şi Tom Sawyer în străinătate**», de **Mark Twain,** continuare a capodoperelor «Aventurile lui Tom Sawyer» şi «Aventurile lui Huckleberry Finn».

«**Morcoveaţă**» de **Jules Renard** este o povestire despre un băiat cu o claie de păr roşcovan, cu obrazul pistruiat, cu privirile încărcate de tristeţe, un băiat care-şi împarte frăţeşte... cu iepurii cojile de pepene! Sub aspectele hazlii ale unor astfel de situaţii, Jules Renard înfăţişează drama unei copilării nefericite. «Morcoveaţă» este una din acele cărţi ale literaturii universale care de-a lungul anilor au încîntat multe generaţii.

«**Taina lui Mircea Voievod**» de **Grigore Băjenaru,** un roman istoric care ne poartă în urmă cu veacuri, înfăţişîndu-ne viaţa viteazului domnitor al Ţării Româneşti care cu îndrăzneţele sale oşti a înfruntat cutezător puternicul Imperiu otoman.

«**Ber Căciulă**» de **I.C. Visarion.** Personajele basmelor lui Visarion ne poartă într-o lume a dreptăţii şi a adevărului, a cinstei şi a dragostei, lume pe care autorul a visat-o şi a întruchipat-o în multe din prozele sale.

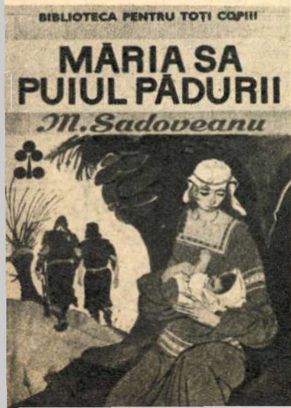

BIBLIOTECA PENTRU TOŢI COPIII
BASME
M. Eminescu

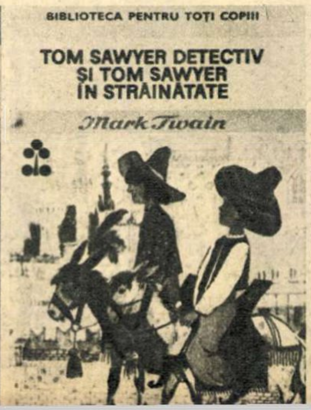
BIBLIOTECA PENTRU TOŢI COPIII
TOM SAWYER DETECTIV ŞI TOM SAWYER ÎN STRĂINĂTATE
Mark Twain

Jules Renard
Morcoveaţă
BIBLIOTECA ŞCOLARULUI

GRIGORE BĂJENARU
TAINA

I. C. VISSARION

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

5

Rezumatul capitolului precedent:
Dindu-și seama că cei patru bandiți ar putea descoperi și prăda în orice moment presupusul tezaur dacic expediționarii se hotărăsc să acționeze fără întîrziere.

Scenariu: **CONSTANTIN DIACONU**
Desene: **PUIU MANU**

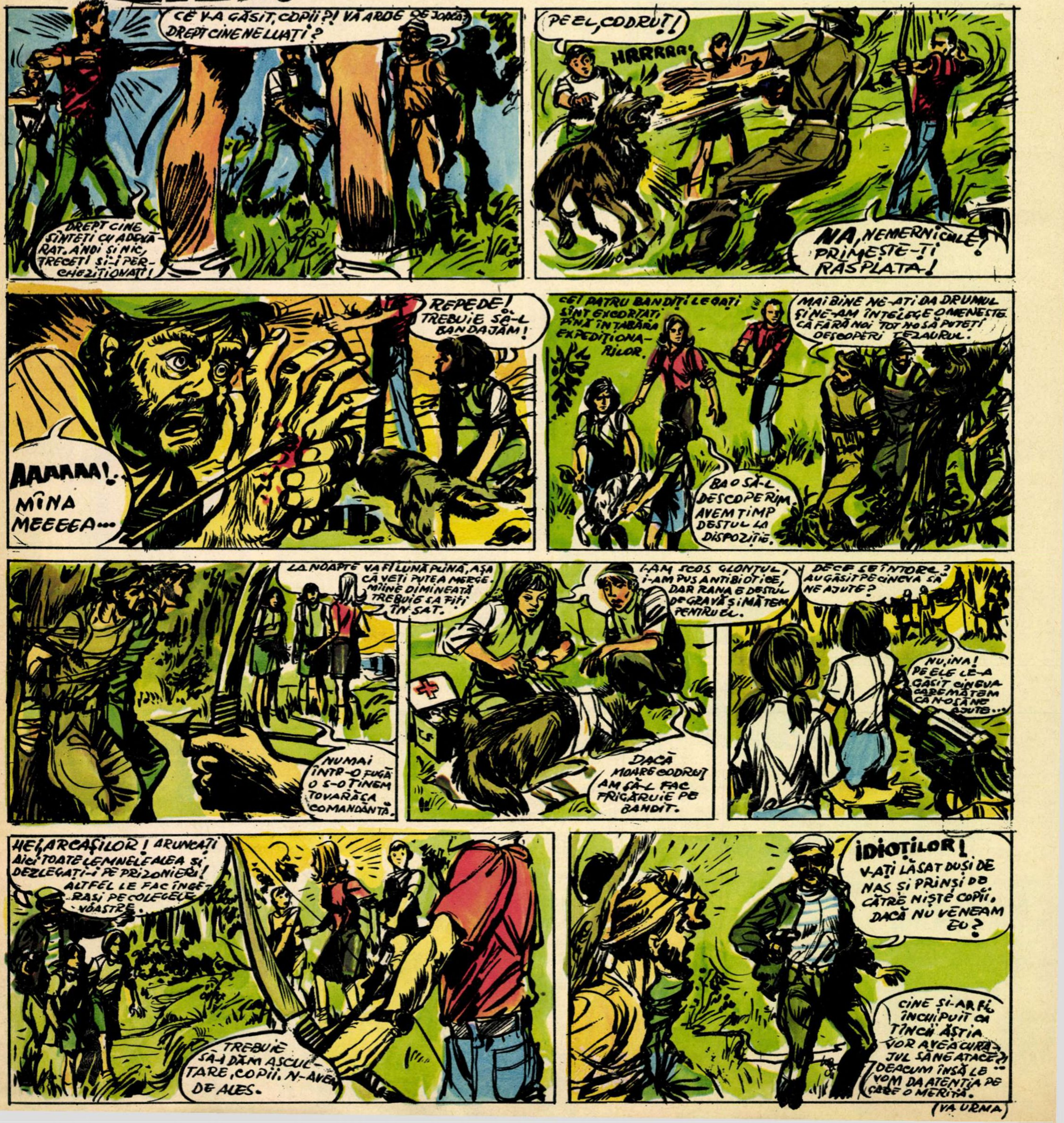
CE V-A GĂSIT, COPII ?! VĂ ARDE DE JOACĂ? DREPT CINE NE LUAȚI ?
DREPT CINE SÎNTEȚI CU ADEVĂRAT. ANDI ȘI NIC, TRECEȚI ȘI-I PERCHEZIȚIONAȚI !
PE EL, CODRUȚ !!
HRRRRR!
NA, NEMERNICULE! PRIMEȘTE-ȚI RĂSPLATA!
REPEDE! TREBUIE SĂ-L BANDAJĂM!
AAAAAA!.. MÎNA MEEEEA...
CEI PATRU BANDIȚI LEGAȚI SÎNT ESCORTAȚI PÎNĂ ÎN TABĂRA EXPEDIȚIONARILOR.
MAI BINE NE-AȚI DA DRUMUL ȘI NE-AM ÎNȚELEGE OMENEȘTE. CĂ FĂRĂ NOI TOT N-O SĂ PUTEȚI DESCOPERI TEZAURUL.
BA O SĂ-L DESCOPERIM. AVEM TIMP DESTUL LA DISPOZIȚIE.
LA NOAPTE VA FI LUNĂ PLINĂ, AȘA CĂ VEȚI PUTEA MERGE. MÎINE DIMINEAȚĂ TREBUIE SĂ FIȚI ÎN SAT.
NUMAI ÎNTR-O FUGĂ O S-O ȚINEM TOVARĂȘA COMANDANTĂ.
I-AM SCOS GLONȚUL, I-AM PUS ANTIBIOTICE, DAR RANA E DESTUL DE GRAVĂ ȘI MĂ TEM PENTRU EL.
DACĂ MOARE CODRUȚ AM SĂ-L FAC FRIGĂRUIE PE BANDIT.
DE CE SE ÎNTORC? AU GĂSIT PE CINEVA SĂ NE AJUTE?
NU, INA! PE ELE LE-A GĂSIT CINEVA CARE MĂ TEM CĂ N-O SĂ NE AJUTE...
HEI, ARCAȘILOR! ARUNCAȚI AICI TOATE LEMNELE ALEA ȘI DEZLEGAȚI-I PE PRIZONIERI! ALTFEL LE FAC ÎNGERAȘI PE COLEGELE VOASTRE.
TREBUIE SĂ-I DĂM ASCULTARE, COPII. N-AVEM DE ALES.
IDIOȚILOR! V-AȚI LĂSAT DUȘI DE NAS ȘI PRINȘI DE CĂTRE NIȘTE COPII. DACĂ NU VENEAM EU?
CINE ȘI-AR FI ÎNCHIPUIT CĂ ȚÎNCII ĂȘTIA VOR AVEA CURAJUL SĂ NE ATACE?! DE ACUM ÎNSĂ LE VOM DA ATENȚIA PE CARE O MERITĂ.

(VA URMA)

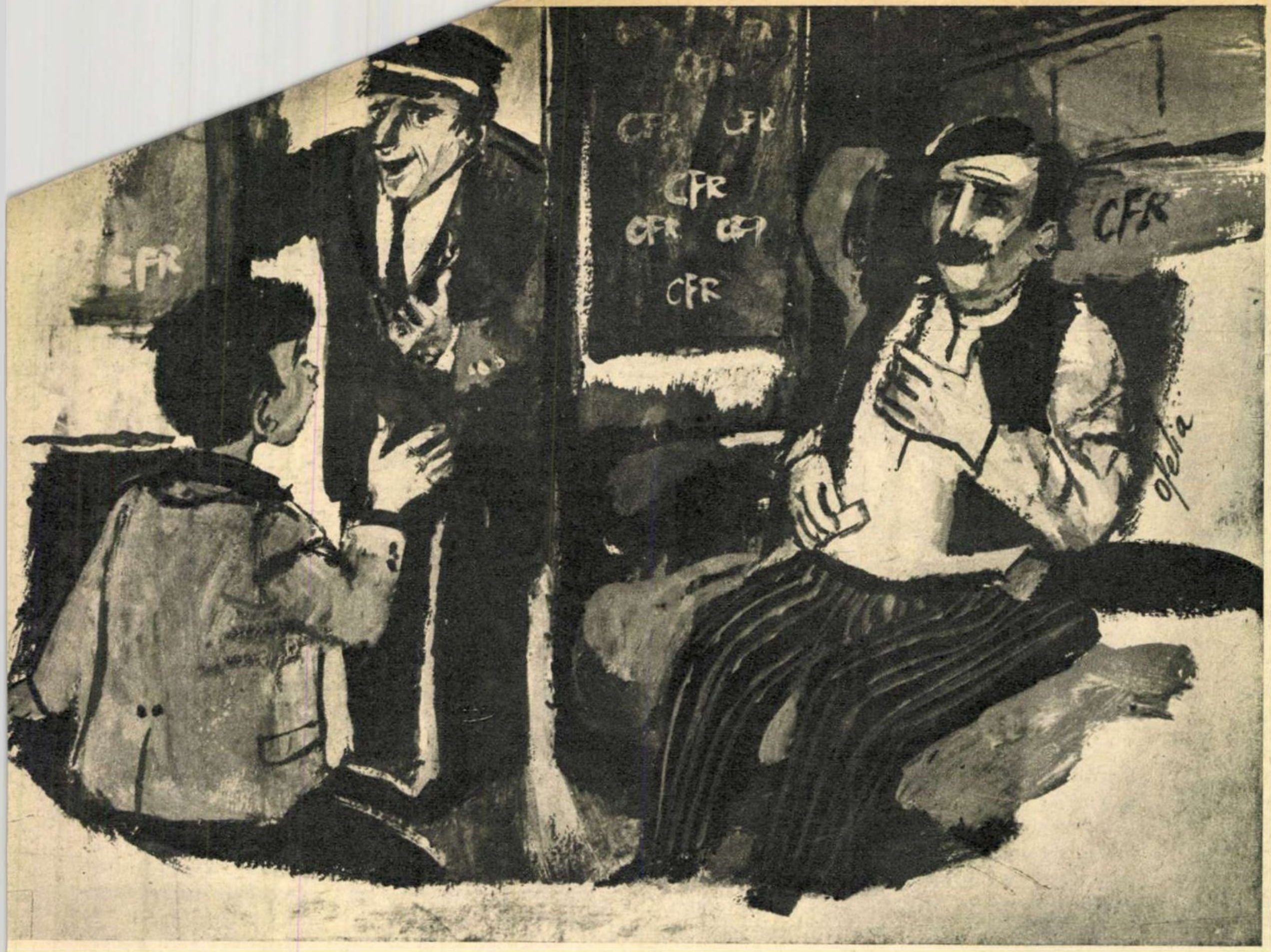

Ura! Aventura...

Povestire de IULIU RAȚIU

Culai pleca singur cu trenul și era convins — ce mai, era sigur — că și de data aceasta n-o să i se întîmple nimic. Că așa era norocul lui. Toți au parte de cîte o aventură — sau, măcar, o jumătate de aventură — numai el, nimic... Aproape că îi și era rușine să vorbească despre călătoria cu trenul pe care, în fiecare vară, o face pînă la bunici, pentru că nu avea ce povesti. Lui nu i se întîmplă niciodată ca trenul cu care merge să deraieze, cum a pățit Sandu, iar semnalul de alarmă n-a fost tras de nici un cetățean — cum se lăuda că ar fi văzut Relu. Cu el, sau legat de el, nu se întîmplă niciodată nimic: îl duce tata la gară, îl instalează în vagon, îi cumpără nugá, pleacă trenul, taca-taca, taca-taca, cei din compartiment adorm și, gata, sosește la Dumbrăvița... Nici tu deraiere, nici tu semnal tras, nici tu o crimă care să înfioare, apoi, o clasă întreagă... Nimic, nimic din toate astea ci, dimpotrivă, o discuție banală între doi țărani care, probabil, se întorc de la piață:

«Cu cît ați dat brînza?»

«Cu 17...»

«Bine...»

«Nu-i rău...»

«Dar ceapă, anul ăsta, v-a ieșit?»

«Ieșit...»

«Bine...»

«Mulțam... nu-i rău...»

Era bine, nu era rău, dar el simțea că, după o discuție atît de palpitantă, îl apucă somnul.

«Stingem lumina?» întreabă țăranul cu ceapa..

«Bine...» răspunde, celălalt.

«Nu-i rău» — adăugă Culai, ca un ecou.

Și trenul taca-taca, taca-taca, mînca noaptea și depărtările... «Măcar de-aș trage un pui de somn, că de altceva tot nu e rost...» — gîndește Culai, plictisit. Rămăsese însă cu ochii deschiși, privind umbrele care, din cînd în cînd, se mișcau pe perdelele dinspre culoar. Totul i se părea foarte interesant și dacă ar fi vrut, cu puțină imaginație ar fi putut inventa o poveste destul de frumușică. Poate tot atît de interesantă ca și cele pe care le auzise, de atîtea ori din gura lui Relu, sau a lui Sandu. Cei din compartimentul lui adormiseră de mult, trenul mergea, cu viteză, de cîteva ore, iar pe perdeaua geamului, ca și pe o pînză de cinema, era în plină desfășurare o întreagă dramă... Mai întîi apăruse umbra unui om care, cu siguranță, trecea de doi metri înălțime și care purta ceva în brațe: poate un geamantan, poate un sac. L-a trîntit de dușumeaua culoarului, cu atîta putere încît tot vagonul, deși era în plină viteză, s-a zguduit din încheieturi. Culai ar fi vrut să iasă, să vadă ce s-a întîmplat, dar omul care dormea lîngă ușă își întinsese picioarele peste banca din fața, punînd o opreliște de netrecut în fața curiozității lui. Și asta tocmai acum cînd pe culoar începuse într-adevăr să se întîmple ceva: lîngă umbra aceea de doi metri apăruse alta, a unui om mai mic de stat, dar mai vioaie, care își mișca brațele cu o iuțeală amețitoare. Din nenorocire, tocmai în acel moment trenul se opri într-o stație, iar lumina de pe peron se proiectă pe fereastră, estompînd umbrele acelea ciudate. Noroc însă că trenul se puse iute în mișcare și Culai mai avu timpul să vadă pe perdea umbra unui cuțit îndreptîndu-se spre omul de doi metri și ceva ca un șuvoi, țîșnind din beregata acestuia. Nu, nu mai putea sta cu mîinile în sîn. Pe culoarul acela pustiu, desigur, s-a petrecut o crimă, iar el, singurul ocular, dîrdîia de frică, la numai cîțiva pași de asasin. De aceea, cu mișcări abia simțite, băgă mai întîi mîna în buzunarul hainei, de unde scoase o lanternă. O avea pregătită încă pentru călătoria de anul trecut, dar atunci nu se întîmplase nimic de soi. Așadar, scoase lanterna și îndreptă fasciculul de lumină spre dușumeaua compartimentului, unde i se păru că zărește o licărire.

Într-adevăr, dinspre culoar se strecura un firișor de lichid roșu.

«Sînge!» țipă el și de abia în clipa aceea înțelese cu adevărat dimensiunile aventurii la care luase parte, aproape fără să vrea. Cei din compartiment săriră drept în picioare, buimăciți de somn și speriați.

«Sînge?!»

«Unde-i sîngele?»

«Curge pe jos... un pitic l-a asasinat pe uriaș... Săriți»... striga Culai cît îl ținea gura...

Cineva aprinse lumina.

«Dar ăsta nu-i sînge, e sîngele vieții, adică vin...» făcu mucalit țăranul cu ceapa, deschizînd ușa... «Ce-ai făcut, fîrtate?» se adresă el, apoi unui om de pe culoar...

«Am vrut să trag o dușcă și-am spart damigeana...»

«Mare pagubă... Și-apoi ne-ai speriat copilul...»

«Care copil?» întrebă tresărind conductorul care apăruse și el în prag. Și privindu-l fix pe Culai: «Ce, n-ai coborît la Dumbrăvița?»

«Cum, am și ajuns?» se bîlbîi Culai.

«Ba am și trecut» rîse forțat, cel cu vinul. Acolo mi s-a spart damigeana...

Culai încremenise:

«Și eu ce fac?»

«Te dai jos la prima... ce să faci... Și te întorci înapoi 8 km...».

«Cum să mă întorc, așa... noaptea...?»

«De ce nu? Văd că ai lanternă... Și-apoi, știu eu, că vouă vă plac aventurile...»

«Aventurile? Brrr... Mie nu nu mi-au plăcut niciodată!»

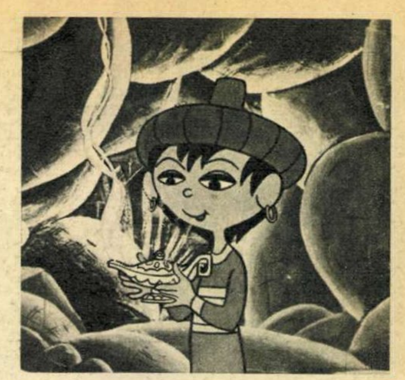

Un salut special

Vizionarea filmului «Lampa lui Aladin» la Mamaia ne-a prilejuit o călătorie de mai multe minute în lumea feerică a poveștilor din «1001 de nopți». Francezul Jean Image, realizatorul filmului, oaspetele nostru la Festival a avut amabilitatea să răspundă «Cutezătorilor» la cîteva întrebări.

— De ce tocmai Aladin?

— Cînd îmi creez personajele mă gîndesc întotdeauna să fie pe placul copiilor. L-am ales pe Aladin și lumea fantastică a basmului fiindcă și pe mine, odinioară, în copilărie, mă fermecase. Socotesc că această poveste este eternă, n-are nici timp, nici spațiu. Pentru realizarea atmosferei acestui film am folosit cele mai fastuoase culori. Nu există nici un ton de negru și de gri.

— Alte personaje din filmele dumneavoastră?

— Un alt personaj favorit este clovnul Kiri, ale cărui peripeții le-am surprins într-un ciclu de filme. Să dăruiesc bucuria celor mici, iată ce urmăresc nu numai prin filmele mele, dar și prin revista pentru copii pe care o conduc și care poartă numele clovnului meu, din film. Îmi pare rău că vizita mea în România a fost prea scurtă și ca atare n-am putut cunoaște tocmai publicul de copii. Sper că la viitoarea ediție să mă recompensez.

— În schimb, prin revista noastră, cei pe care atît de mult îi îndrăgiți vă vor cunoaște.

— Mă bucur și le transmit un salut special.

**CITITI
ÎN PAGINILE 8-9
„ÎN LUMEA
FASCINANTĂ
A DESENULUI
ANIMAT.“**

ÎN LUMEA FASCINANTĂ A DESENULUI ANIMAT

Acasă la Animafilm

Creatorii filmului de animație sînt niște vrăjitori... moderni! Sub bagheta lor miraculoasă (citește creion, pensulă sau chiar foarfecă pentru tăiat hîrtie) se însuflețesc flori și omuleți cu chip hazliu, motani și cățeluși și, dintr-o dată, vezi răsărind din cele mai cotidiene elemente — fire de lînă și bucați de dantelă, sticlă și piatră, crengi de copaci și jurubițe de mătasă — un univers plin de o inefabilă poezie. Din fotoliul tău, cufundat în întuneric, urmărești mirajul de pe ecran și cînd, numai după 10—12 minute de proiecție se aprind luminile, îți dai seama că puținele imagini ți-au pus nenumărate întrebări și că, fără să vrei, continui să te gîndești la întîmplările de pe pînză.

O vizită la Studioul «Anima» din București vă poate prilejui cunoștința cu vrăjitorii despre care vă vorbeam.

Să privim pe rînd cele șapte platouri ale studioului. Aparatele moderne de reprodus imaginile și reflectoarele pentru dozarea luminii sînt în plină acțiune, iar «vrăjitorii» nu sînt alții decît regizorii și ajutoarele lor: animatorul principal, decoratorul, operatorul de imagini. Pentru un film de numai zece minute ei creează peste 8 000 de desene. Pentru o singură mișcare, de cîteva secunde, ca de pildă, ridicarea mîinii pentru a lua un pahar, se lucrează circa 16 imagini.

Ne aflăm pe unul dintre cele mai mari platouri, acolo unde se lucrează filmele de marionete. Ni se înfățișează un univers miniatural: un luminiș de pădure întins cît două palme, o căsuță a unei cîrtițe de mărimea unei jucării, o pasăre în zbor de numai cîțiva centimetri lungime. Din toate acestea se va închega o fabulație captivantă. Aici, pe platourile studioului se nasc anual 28 de filme, din care jumătate sînt adresate copiilor. Nu de mult, «Animafilm» a fost gazda unui prestigios festival care s-a desfășurat la Mamaia în cea de a 3-a ediție. Peste 100 de filme prezentate de diferite țări ale lumii s-au întîlnit într-o competiție care a marcat odată în plus prestigiul filmului de animație.

Regretăm că într-o competiție de asemenea prestigiu n-a existat o gală a filmului pentru copii și un premiu special pentru o asemenea creație. De ce nu la cea de-a IV-a ediție un premiu «Cutezătorii», oferit celei mai bune creații pentru tinerii spectatori?

Odet Reboul a creat în micul său studio de lîngă Lyon filmul de marionete Matheo Falcone, o poveste dramatică după o nuvelă de Prosper Mérimée.

Scriitorul MIRCEA SÎNTÎMBREANU, directorul general al Centrului Național al Cinematografiei, răspunde pentru voi la trei + una întrebări și vă îndeplinește o dorință în legătură cu filmul de desen animat.

— Mai întîi o întrebare simplă și totuși... complicată! De ce vă place filmul de animație?

— Pentru că desființînd imposibilul îți dă nu numai sentimentul, dar și senzația libertății depline. Cînd creionul poate totul, rămîne de văzut ce poate artistul. Și acest meci cu el însuși rămîne unul din cele mai pasionante spectacole. Este spectacolul unui demiurg care — putînd să îndrăznească orice, — nu are pentru eșec nici o scuză. A te dezorbita de obișnuit și mediocru este legea de fier, a animației și, poate, singura. Știți ce este aceasta? E aventura unui astronaut care revine pe pămînt doar pentru a-și reîmprospăta stiloul cu cerneală. În rest, e mereu pe drumuri, mereu în necunoscut.

— Există o școală a filmului de animație românesc? Prin ce credeți că se caracterizează ea?

— Fără îndoială animația românească a depășit de mult studiul grădiniței. Mai mult, ea a oferit animației mondiale veritabili campioni și maeștri. Să amintesc doar pe Ion Popescu-Gopo și e de-ajuns. Pe certificatul de majorat al animației noastre sînt înscrise nenumărate virtuți. Cred că actualul festival a marcat pe cea mai prețioasă: îndrăzneala. Și dacă, într-adevăr, nu mă înșel, atunci ceea ce caracterizează animația românească este marele ei viitor.

— Sînteți unul dintre oamenii privilegiați, cărțile dumneavoastră ne-o demonstrează: fiind OM MARE nu uitați că ați fost MAI ÎNTÎI COPIL, înțelegînd deci copilăria și copilăria înțelegîndu-vă pe dumneavoastră. În această lumină, care credeți că este relația dintre filmul de animație și lumea copilăriei?

— Filmul de animație este «alcoolul» copilăriei. O picătură de fantezie și mișcare și spiritul copilului începe să valseze. Cred că ar trebui asigurate rații zilnice de desen animat fiecărui copil întocmai ca o vitamină a sufletului său. A început să o facă televiziunea, vom deschide și noi mai bine canalele difuzării filmului de desen animat și, sînt convins, nu va fi deloc o «copilărie».

— Întrebarea a 4-a vă rugăm să v-o puneți dumneavoastră și să răspundeți tot dumneavoastră.

— Ce mă emoționează mai mult în animație?

Răspuns: Faptul că oamenii mari alcătuiesc, dincolo de orice deosebire, o splendidă «cruciadă a copiilor» țintind mereu spre teritoriile ei sfinte: gluma și fantezia.

— Și-acum o dorință: desenați, dacă vreți, pentru cititorii noștri un Pelican... de aur, așa cum îl vedeți dumneavoastră.

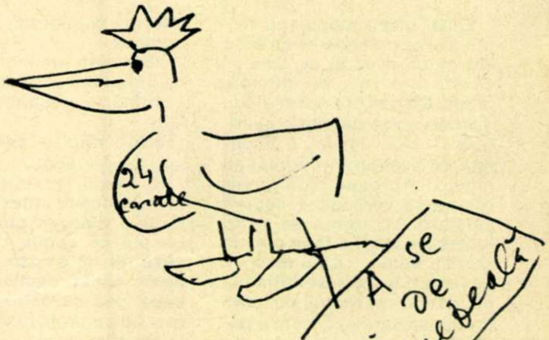
24 canale
A se feri de umezeală

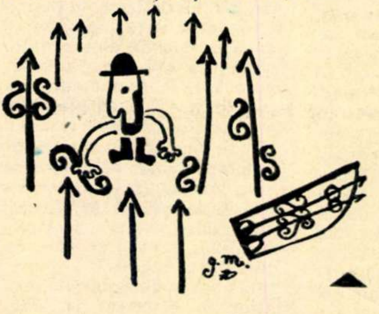

«Gardul» — o idee ingenioasă și o undă de umor. Realizatorul filmului: Gelu Mureșan.

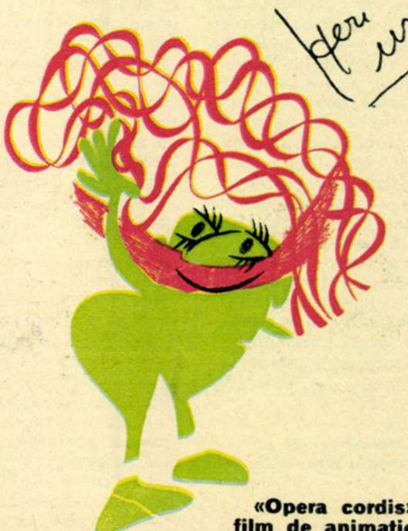

«Opera cordis» — un film de animație a cunoscutului cineast iugoslav DUSAN VUKOTIC

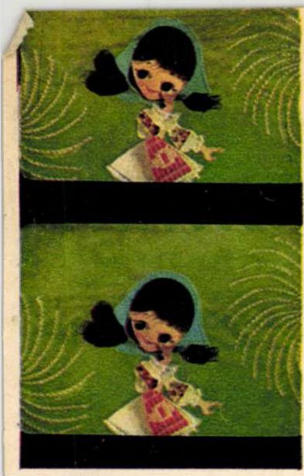

TATIANA APAHIDEANU în filmul «Grădina» istorisește cu candoare întîmplările unei fetițe, stăpîna unei frumoase grădini.

Universul fabulei lui La Fontaine, izvorul unei serii de filme de animație.

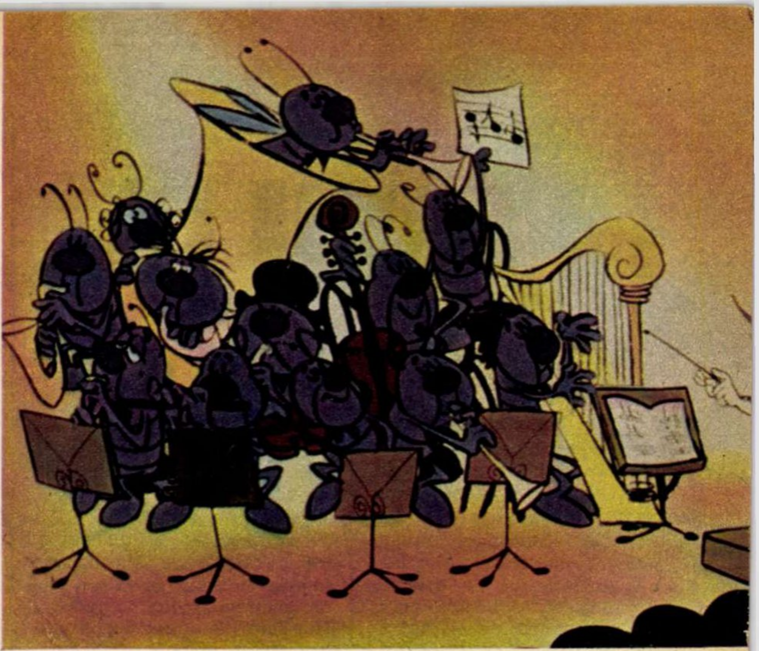

La recentul
Festival al filmului de animație, Mamaia 1970,
s-a aflat și producătorul francez
Georges de la Grandière,
căruia i s-a decernat un premiu special
pentru transpunerea în animație
a fabulelor lui La Fontaine.
Fantezia cu care ni se prezintă lumea plină de tîlc
a fabulei i-au adus lui La Grandière multe laude.

Îndrăgind pe cei de vîrsta cutezătorilor,
el a ținut să facă revistei noastre
următoarea mărturisire:
pentru filmele de animație,
mă conduc după principiul latin
«Ridendo castigat mores»
(Rîzînd, îndrepți moravurile).
Mă bucur că am prilejul să salut
pe cititorii «Cutezătorilor»,
tineretul României, bogăția națiunii.»

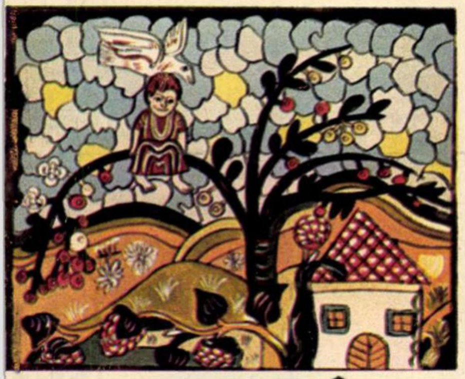

«În pădurea lui Ion».

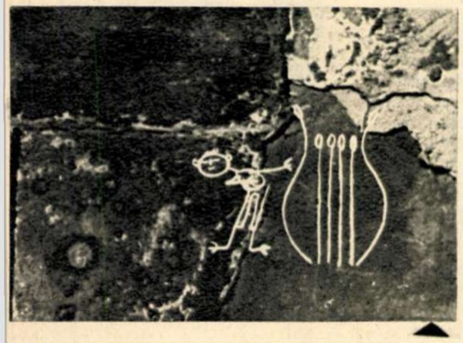

Desenele de pe acest perete se animă în filmul lui **ION TRUICĂ**.

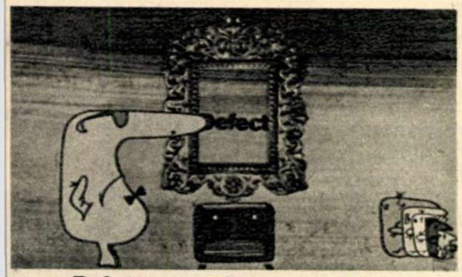

«Defect» — un film cu o idee ingenioasă. Realizator: Virgil Mocanu.

O feerie plină de lumină blîndă este filmul ceh al Herminei Tyrlova.

JOHN HALLAS ȘI COPIII

John Hallas și soția sa Elen sînt doi renumiți producători de filme din Anglia, iar filmul lor «Copii și mașini» a produs o impresie deosebită în rîndul spectatorilor de la Mamaia. În convorbirea pe care am avut-o cu cei doi ne-am dat seama și de unde vine această impresie.

REP: Știm răspunsul înainte de a pune întrebarea: îndrăgiți foarte mult copiii, da?

J. H: Bine înțeles! Nici nu era greu să vă dați seama. Filmul mă dă de gol. Cum să nu iubesc copiii, cînd ei sînt colaboratorii mei cei mai prețioși?

REP: De ce v-ați ales tocmai asemenea colaboratori?

J. H: Pentru că ei reprezintă viitorul. E tentant să colaborezi cu viitorul, nu?

REP: Desigur. Tocmai de aceea ne-ar interesa cu ce au colaborat copiii la filmul dumneavoastră?

J. H: Cu fantezia lor, cu generozitatea lor, cu umorul lor nestăvilit, cu puritatea gîndurilor lor...

REP: Mai concret...

J. H: Cu mașinile desenate de ei în cele mai năstrușnice chipuri și de la care eu am pornit în filmul meu. Numai copiii pot imagina niște mașini cu... picioare de cămilă, care pot străbate terenuri pe care nici cel mai perfecționat modul lunar nu le-ar putea străbate. Numai ei pot imagina un oraș supraaglomerat de circulație, în care în loc să se îmbulzească una într-alta, mașinile pot să joace... capra!

REP: E și un punct de vedere filozofic asupra lumii noastre moderne aici, bănuim...

J. H: Poate. Acela că dacă împrumutăm puțin suflet obiectelor ce ne înconjoară lumea poate deveni mai bună.

PETRE GHELMEZ

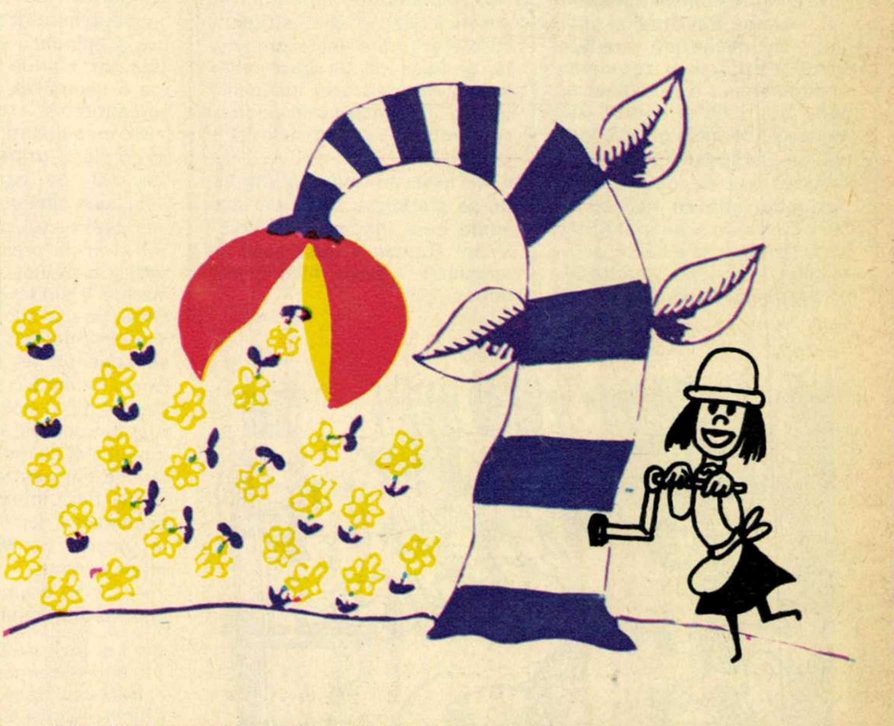

YOJI KURI, UNUL DINTRE CREATORII DE FRUNTE AL FILMULUI DE ANIMAȚIE JAPONEZ, PREZENT LA TOATE EDIȚIILE ALE FESTIVALULUI DE LA MAMAIA, A OFERIT ACEST DESEN «CUTEZĂTORILOR».

Coperta noastră: Moment din filmul lui Adrian Petringenaru «ÎN PĂDUREA LUI ION», distins la Mamaia cu «PELICANUL DE ARGINT». Filmul, o adaptare a unui basm popular, bogat în sensuri, este realizat plastic în stilul naiv al icoanelor noastre pe sticlă.

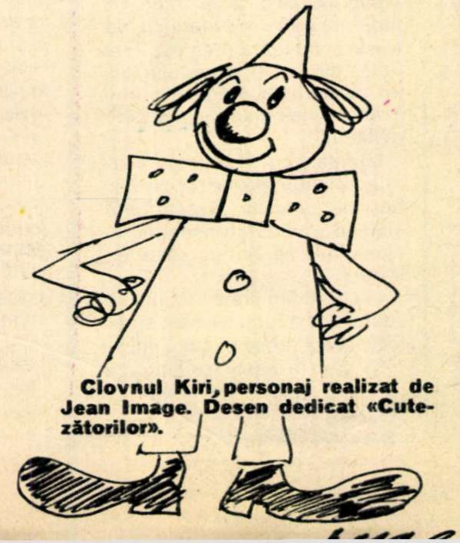

Clovnul Kiri, personaj realizat de Jean Image. Desen dedicat «Cutezătorilor».

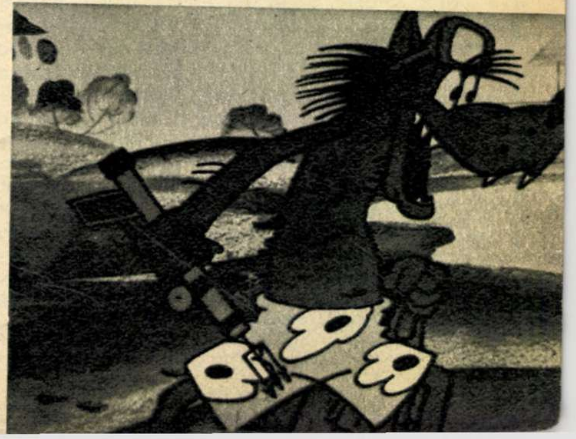

Lupul mereu păcălit, dar mereu amenințător, în goană după un iepure. Titlul filmului: «Stai puțin!» o producție sovietică.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

BĂTĂLIA

Dacă n-ai fi ridicat privirile, dacă ai fi făcut abstracție de aparatele de filmat și de tehnicieni, nesiguranța și panica ar fi pus cu încetul stăpînire pe tine, în ciuda faptului că — știai bine asta — totul era un joc colosal. La mijlocul șirului, trăsura cu tezaurul. În dreapta și-n stînga ei, călări, Marius și prietenii lui. Înainte și înapoi, oaste. Pe dealuri, capetele rase sau, dimpotrivă, înecate de păr ale iscoadelor inamice. Lătrau cîțiva cîini, un copil plîngea subtire, sfîșietor. Pașii grei ai ostașilor, caii nechezînd, scîrțîitul roților trăsurii erau zgomotele predominante. Nu vorbea nimeni. Sub zale și coifuri, sub pieptarele de piele groasă, carnea se înăbușea în sudoare. Mergeau așa de două ore, și nimeni nu știa cît mai au de mers. Conform scenariului, atacul ar fi trebuit să aibă loc acum un ceas, la poalele dealului Secu, dar dealul rămăsese demult în urmă. «Poate au modificat din nou scenariul», gîndi Marius, dar această presupunere nu-l învioră prea mult. Obosise, îi era sete, ar fi lenevit undeva, la umbră, poate pe malul gîrlei care curgea în apropiere, printre sălcii răcoroase. Eschimosul se văita într-una că l-a ros șaua. Fred Apostolescu, cel veșnic neobosit, dădea și el semne de nervozitate, și chiar și Palaghiță, de obicei indiferent, exclamă la un moment dat în stil antic: «Pe zei, încotro ne tîrăște nea Victor? Nici Alexandru cel Mare n-a fost atît de hain, oastea să-și ducă într-una, fără popas, prin deșerturi! O, Zeus, trimite-mi zefiri răcoroși și-o sticlă de pepsi!»

Se apropiau de un defileu îngust, pe unde Marius mai fusese în urmă cu cîteva zile, aici pantele erau pline de aluni. Deodată, răsunară de pe dealuri chiote sălbatice, văzduhul se înnegri de săgeți.

— Ce, acum...?! se miră Marius, pierzîndu-și cumpătul de surpriză. Mă, vin ăia!! strigă el, cu o îngrijorare deloc prefăcută, și trase cu un gest reflex sabia. Nea Victore, începem? urlă el, ridicîndu-se în scări și căutîndu-l în priviri neliniștite pe regizor.

Nu avea de unde să știe că, de pe platforma uneia din mașinile care însoțeau convoiul, Victor Roman îi observase cu satisfacție reacția, filmată prin teleobiectiv.

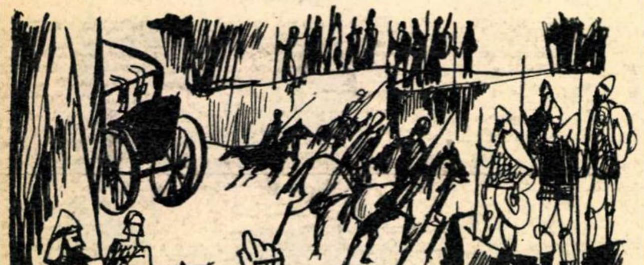

Desen: IOANA DRAGOMIRESCU

Începu bătălia. Adversarii se cunoșteau dinainte, alergară să se întîlnească potrivit scenariului. Marius știa că trebuie să fie atacat de patru «dușmani»; pe trei avea să-i «doboare», iar al patrulea, șiret, urma să-i sară în spate. Urma o poantă; Eschimosul, care juca rolul de fricos, intervenea pocnindu-l în cap pe vicleanul atacator cu... o bucată zdravănă de pastramă! Acesta cădea la pămînt și, pe jumătate leșinat, mai găsea putere să-și... înfigă cu deliciu dinții în gustoasa «măciucă». Din nou o scenă dramatică: între timp, vizitiul fusese doborît, locul lui e luat de un inamic, denumit convențional, în scenariu, «omul cu casca de argint», care profită de învălmășeală, biciuie caii și pornește ca o furtună. E rîndul lui Fred să se remarce: el ochește grijuliu cu sîneața rupînd, dintr-un singur glonț, oiștea trăsurii!

Strigăte, viermuială de mîini și picioare, căzături spectaculoase de pe cai, sabie contra iatagan, paloș contra secure — totul conform îndelungilor repetiții. Singurii cu adevărat în dificultate erau operatorii, ei filmau din mînă, de pe cai, din mașini și din elicoptere, nu aveau voie să scape nimic.

Marius primi năvala celor patru inamici. Fandare — unul cade. Paradă, apoi atac, și al doilea cal rămînea cu șaua goală. Garoafă se ridică în două picioare, mîndru de performanțele stăpînului. Vine al treilea atacator, Marius știe că acesta are o secure de burete, totuși se cam teme — omul are niște priviri înspăimîntătoare. Rezolvă și cu asta, urmează al patrulea, plin de barbă pînă sub ochi, ăsta cine o mai fi, la repetiții fusese altul, poate că a mîncat și acela prea multă înghețată și a trebuit să fie înlocuit. Marius îl simte cum îi sare în cîrcă. Se rostogolesc de pe cal. Vine Eschimosul, cu pastrama, se aude un fel de «pleosc»... Ce se întîmplă?! Adversarul lui Marius nu-și slăbește strînsoarea, dimpotrivă, insistă, Eschimosul mai dă o dată... Bărbosul mușcă din pastramă, dar în același timp întinde un picior... Eschimosul geme și se lungește la pămînt! *El,* Marius nu mai înțelege nimic.

— Dă-mi drumul, ce faci?! îi șopti el bărbosului. De ce dracu' l-ai lovit pe Eschimos, asta *nu* era în scenariu!

Bărbosul tace, țintuindu-l la pămînt. Cîțiva figuranți se împiedică de ei, cad deasupra lor. Marius se zbate, vede printre mîinile și capetele lor cum locul vizitiului e luat de altcineva, dar *nu* e «omul cu casca de argint», ci un necunoscut care dă bice cailor! Pe Marius îl cuprinde o bănuială, ceva nu e în regulă. «Nea Victor! Stanislas!» țipă el, dar nimeni nu-l ia în seamă, în hărmălaia asta. Fred Apostolescu ținteşte, trage. Detunătura e foarte puternică, dar trăsura nu se oprește... Fred ridică din umeri, introduce încă un cartuș orb, trage din nou. Trăsura însă dispare la capătul defileului.

Marius recurse la singura soluție: îl ciupi îngrozitor pe bărbos de coapsă. Acesta urlă, slăbind o clipă strînsoarea, de ajuns însă ca Marius să se elibereze.

— Opriți filmarea! urlă el. Tezaurul a fost furat de-adevăratelea! Toată lumea, după mine! Și sări în șaua lui Garoafă.

În numărul viitor: SALVATORUL

ENIGMELE CUNOAȘTERII

MESAJUL

uriașilor de piatră

Tărmul cel mai apropiat ce-l pot zări se află pe bolta cerească, în lună și în planete...», iată cum definește Thor Heyerdahl, celebrul explorator norvegian, neasemuita reprezentare a insulei Paștelui, Rapanui — cum îi spun indigenii, cel mai izolat pămînt insular al Mărilor Sudului.

Arhipelagurile Polineziei se înșiră în aria Pacificului mult mai departe spre vest, cea mai apropiată insulă, Pitcairn, găsindu-se la 2 000 km, iar țărmul continentului sud-american se află la o distanță de aproximativ 4 000 km spre est de Rapanui. De abia în anul 1722, căpitanul olandez Roggeveen — primul corăbier ce navighează prin această regiune a oceanului — îi descoperă țărmurile de pe înălțimea cărora îl întîmpină sute de statui uriașe: giganți de piatră, cu chipuri omenești, cioplite în rocă vulcanică. Mai tîrziu, cînd alte expediții vor cerceta aceste enigmatice statui vor constata cu uimire că acești coloși, tăiați într-un singur bloc de piatră dură, sînt înalți cît o casă cu trei caturi, mulți dintre ei depășind zece metri. Uriașii se înșiră ca niște santinele neclintite de-a lungul țărmurilor insulei, parcă ar privi cu încordare spre depărtările oceanului, parcă ar aștepta ceva, pe cineva.

CINE SÎNT «URECHILE LUNGI»?

Chipurile oamenilor de piatră nu seamănă cu cele ale locuitorilor de astăzi ai insulei. Au trăsăturile mai ferm conturate, au urechi lungi, foarte lungi, care coboară pînă aproape de linia bărbiei. Pe creștetul statuilor sînt cocoțate un soi de căciuli uriașe, tăiate tot într-un bloc masiv de piatră.

Cine și cînd a tăiat în roca dură acești giganți? Ce simbolizează ei? Ce mesaj transmit peste secole aceste făpturi enigmatice? Primii navigatori au fost întîmpinați de populații primitive, care socoteau că statuile uriașe au puteri magice. Indigenii acelor timpuri nu știau să lucreze piatra pentru a-i da asemenea înfățișări. Cercetătorilor li se împărtășesc tradițiile transmise din generație în generație, potrivit cărora pe insulă au debarcat cîndva oameni, cu urechi lungi veniți de peste ape. Aceștia să fie oare meșterii care au cioplit uriașii de granit din stîncile craterului stins din interiorul insulei? Aceștia să fie oamenii care, cu mijloace încă neștiute, au transportat pe țărm enormele blocuri de piatră, la o depărtare de peste 20 km de la «atelierul» situat în craterul vulcanului stins Reno Ra-

Una din tabletele rongo-rongo aflată în Muzeul de Arheologie din New-York.

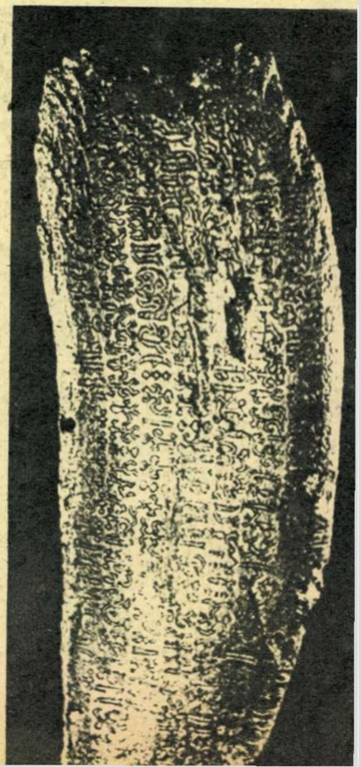

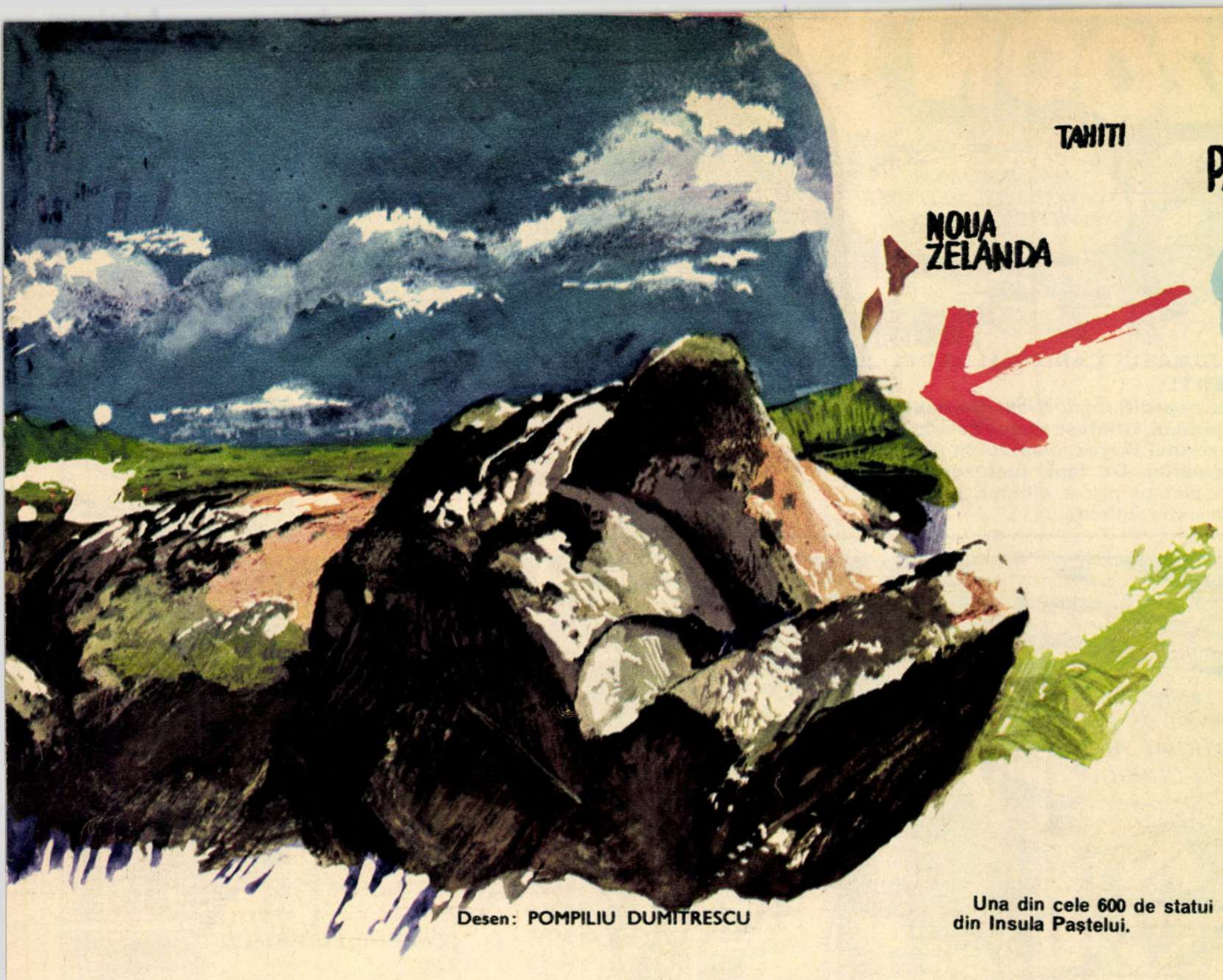

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

INSULA PASTELUI
PERU
AMERICA DE SUD
CHILE

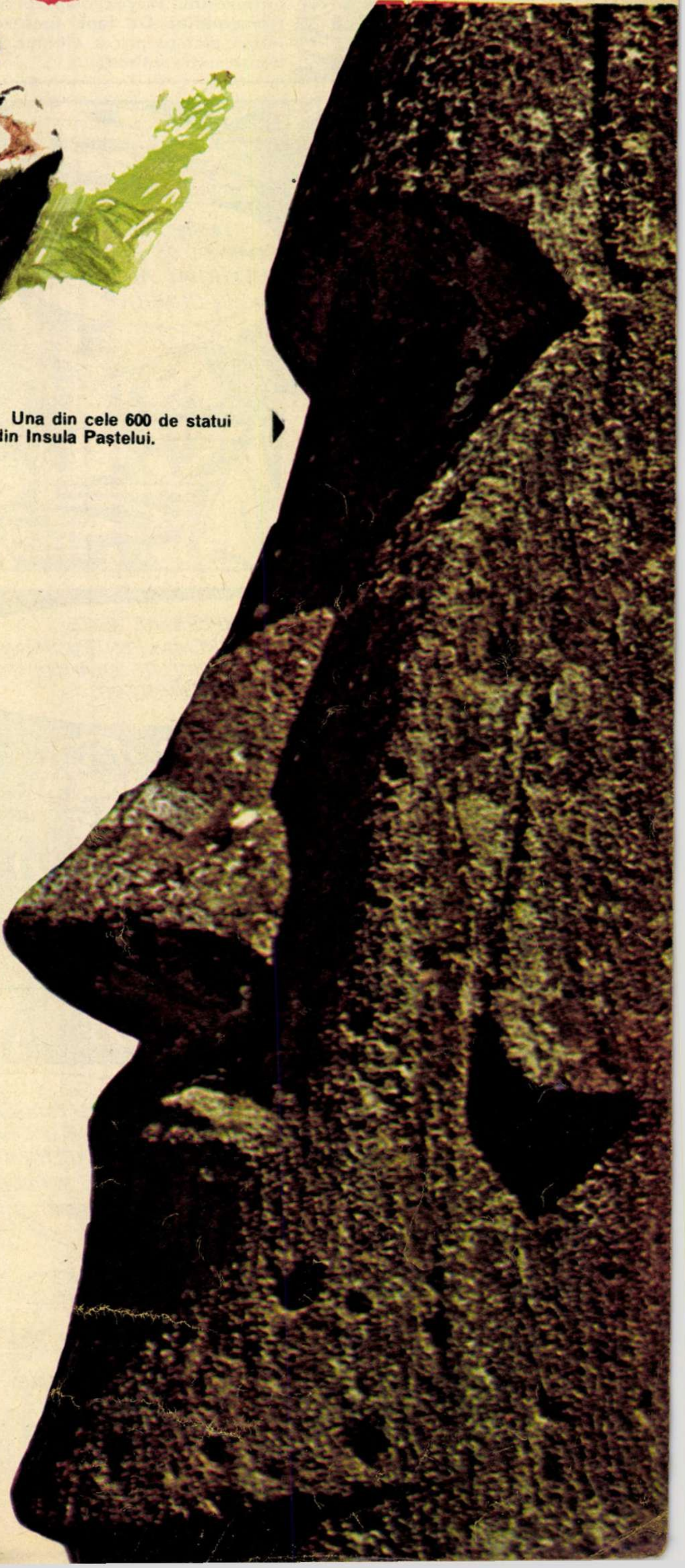

Una din cele 600 de statui din Insula Paştelui.

raku? Cine au fost aceşti meşteri cu puteri gigantice?

RĂSPUNDE THOR HEYERDAHL

Unii cercetători susţin că aceşti vechi locuitori ai insulei au emigrat din insulele Polineziei iar alţii, studiind craniile din vechile morminte pascuane, cred că ele aparţin unei rase de mult dispărute. Nu sînt puţini cei care susţin că insula **Te Pito o te Fenua** *— «Buricul Pămîntului» — cum i se spunea de către băstinaşi, a fost populată de grupuri succesive de navigatori ce au venit tocmai din India.*

Thor Heyerdahl emite o altă ipoteză şi anume aceea că autorii acestor gigantice sculpturi sînt navigatorii sosiţi cu plutele pe apele oceanului, dinspre răsărit. Aceşti oameni, ce au înfruntat oceanul, au pornit de pe ţărmurile peruviene, arie de civilizaţie, unde existau vechi tradiţii în arta sculpturii în piatră şi a edificării unor construcţii uriaşe. Este posibil ca oamenii acestor timpuri să fi străbătut cu plutele patru sau cinci mii de kilometri pe întinsul oceanului. Expediţia Kon-Tiki, organizată şi condusă de Heyerdahl a vădit că ar fi fost cu putinţă această performanţă; pluta Kon-Tiki a străbătut oceanul, pornind de pe continent, din Peru, pînă în miezul arhipelagului Polinezian.

O altă expediţie organizată de Thor Heyerdahl, de astădată în insula Paştelui, a demonstrat că aici au trăit două seminţii — «Urechile scurte» şi «Urechile lungi» — ultimii veniţi de peste mări, din răsărit. Şi azi există în junglele peruviene indieni ce-şi alungesc urechile, introducînd încă de cînd sînt mici, în lobii acestora, discuri de lemn, ce se înlocuiesc an de an cu altele mai mari. Este cunoscut faptul că primii navigatori au găsit pe insula Rapanui mulţi oameni cu urechile astfel alungite. Evident, sînt doar indicii, se deschid perspective cercetătorilor, dar nu constituie încă dovezi concludente. Le vor oferi, poate, următoarele săpături arheologice sau descifrarea tăbliţelor rongo-rongo.

MISTERIOASELE LEMNE VORBITOARE

În insulă s-au descoperit către miezul secolului trecut, numeroase tăbliţe de lemn dur, pe care erau săpate semne nemaiîntîlnite nicăieri în lume. Aceste tăbliţe — numite de băştinaşi rongo-rongo încă în veacul trecut erau numeroase. Un mare număr a fost ars însă de localnici, în urma persecuţiilor exercitate de misionarii catolici care în orbirea lor fanatică le considerau «semne diaboleşti». Azi sînt cunoscute doar douăzeci, unele din ele fiind fragmentare sau şterse în parte. Totuşi, oamenii de ştiinţă, prin cercetări sistematice au izbutit să descifreze înţelesul unor semne sau chiar fragmentat unele texte. Se pare că, admiţînd aceste interpretări, tăbliţele cuprind imnuri religioase, cîntece magice, liste de morţi şi, ceea ce este mai important, cronici ale evenimentelor petrecute în fiecare an solar. În una din tăbliţele rongo-rongo, unii cercetători cred că se află referiri la Hotu Matua, căpetenia legendară care, potrivit tradiţiilor oamenilor din Rapanui, a venit de peste mare întovărăşit de sute de oameni în bărci mari. Iată o pistă deosebit de preţioasă, dar care nu poate fi continuată datorită numărului redus de texte ce stau la dispoziţia cercetătorilor.

Este probabil — şi în această privinţă Thor Heyerdehl este aproape sigur — că în numeroasele peşteri subterane din insula Paştelui se află ascunse încă multe tăbliţe rongo-rongo pe care băştinaşii din Rapanui le ţin tăinuite, socotindu-le sacre. Acestora le este teamă că înstrăinarea lor va aduce blestemul spiritelor înaintaşilor.

Descoperirea unui număr mai mare de tăbliţe rongo-rongo va permite, poate, folosindu-se ordinatoare electronice, să se descifreze întregul text rongo-rongo, şi o dată cu aceasta să se desluşească rostul şi originea enigmaticilor coloşi de piatră ce străjuiesc ţărmurile celui mai singuratic pămînt din Mările Sudului.

AUREL LECCA

MEGALOZOON

SCENARIUL: VASILE MĂNUCEANU
DESENE: NICU RUSSU

11

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE:

Trei expediționari, Niels, Bernard și Val Damian, izbutesc să dea de urmele profesorului Hayes, dispărut în jungla Amazonului. De fapt, profesorul s-a retras aici pentru a efectua o experiență extraordinară.

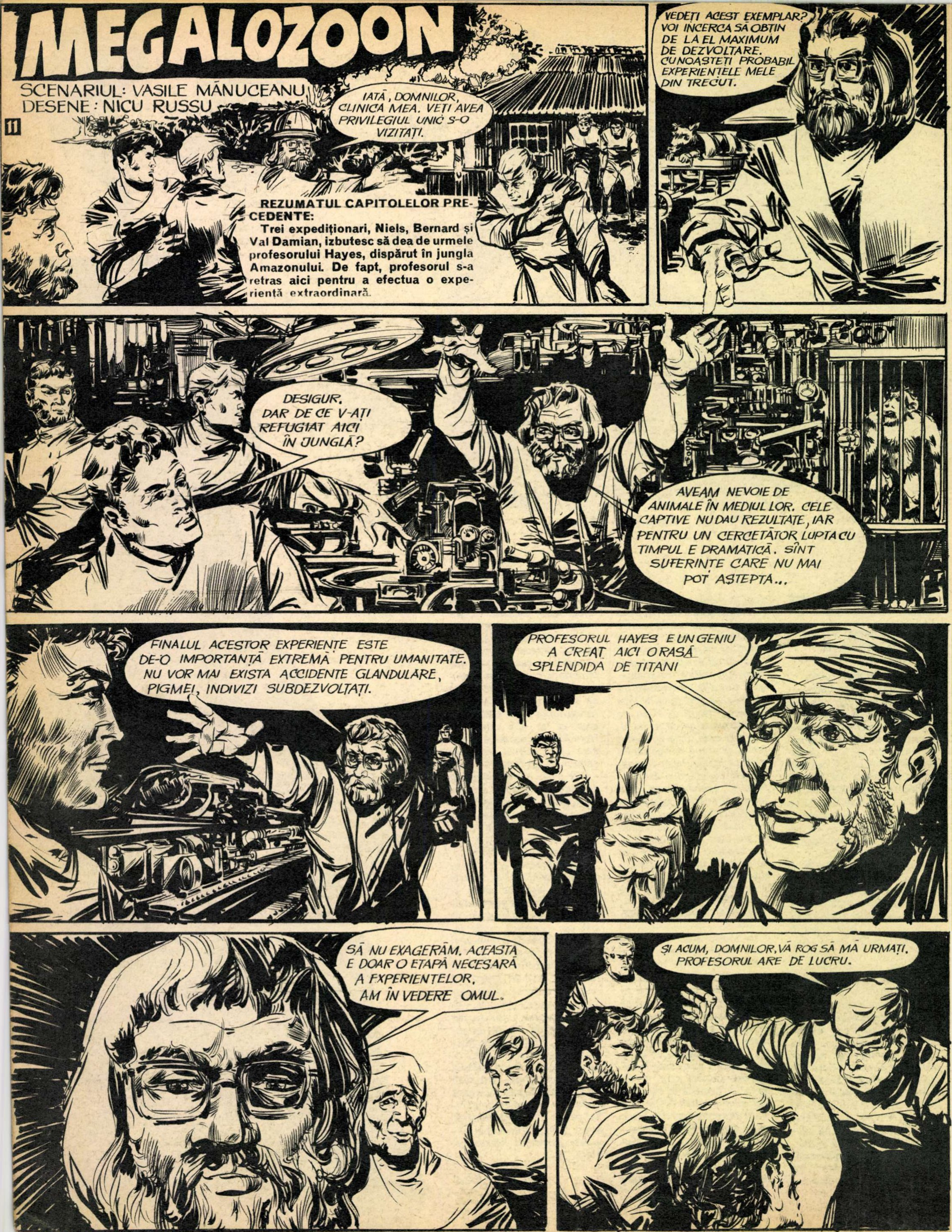
IATĂ, DOMNILOR, CLINICA MEA. VEȚI AVEA PRIVILEGIUL UNIC S-O VIZITAȚI.
VEDEȚI ACEST EXEMPLAR? VOI ÎNCERCA SĂ OBȚIN DE LA EL MAXIMUM DE DEZVOLTARE. CUNOAȘTEȚI PROBABIL EXPERIENȚELE MELE DIN TRECUT.
DESIGUR. DAR DE CE V-AȚI REFUGIAT AICI ÎN JUNGLĂ?
AVEAM NEVOIE DE ANIMALE ÎN MEDIUL LOR. CELE CAPTIVE NU DAU REZULTATE, IAR PENTRU UN CERCETĂTOR LUPTA CU TIMPUL E DRAMATICĂ. SÎNT SUFERINȚE CARE NU MAI POT AȘTEPTA...
FINALUL ACESTOR EXPERIENȚE ESTE DE-O IMPORTANȚĂ EXTREMĂ PENTRU UMANITATE. NU VOR MAI EXISTA ACCIDENTE GLANDULARE, PIGMEI, INDIVIZI SUBDEZVOLTAȚI.
PROFESORUL HAYES E UN GENIU A CREAT AICI O RASĂ SPLENDIDĂ DE TITANI
SĂ NU EXAGERĂM. ACEASTA E DOAR O ETAPĂ NECESARĂ A FXPERIENȚELOR. AM ÎN VEDERE OMUL.
ȘI ACUM, DOMNILOR, VĂ ROG SĂ MĂ URMAȚI. PROFESORUL ARE DE LUCRU.

(Va urma)

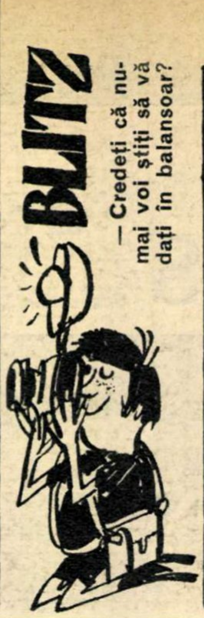

BLITZ

— Credeţi că numai voi ştiţi să vă daţi în balansoar?

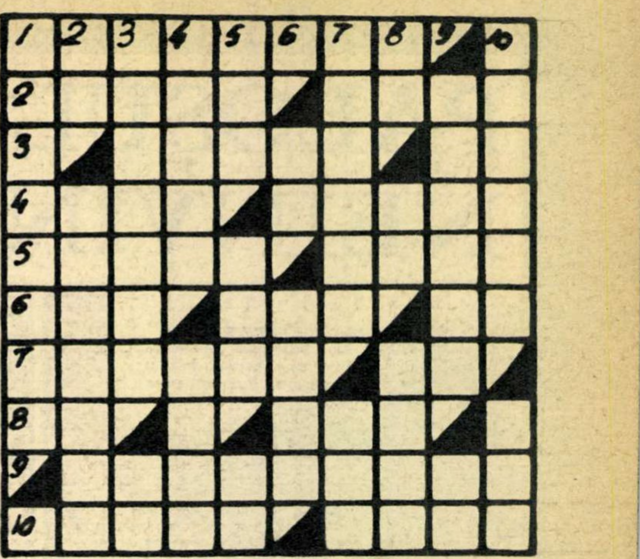

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE
PRIN STAŢIUNI

ORIZONTAL: Staţiune balneoclimaterică litorală... 2)... şi alta situată în plină stepă a Bărăganului. Centru al Moldovei cu climat de deal, de cruţare şi cu ape sulfuroase sărate şi iodurate. 3) Staţiune aflată la 55 km de Braşov indicată în boli digestive şi anemii. Tudor Cristea. 4) Oraş în Peru. Staţiune din apropiere de Sîngeorz-Băi, cu climat subalpin. 5) Grind între Sulina şi Chilia cu vegetaţie de aspect tropical, declarat rezervaţie naturală. Orăşel în R.F.G. 6) Ieşite din baie. Violet deschis. La Capul Midia! 7) Strîmbătură a gurii. Înţepător! 8) Pană de despicat lemne. Ursu de la Sovata sau cel de la Ocna Sibiului. (sing). 9) Cum sînt apele carbogazoase de la Buziaş, Covasna sau Malnaş (sing). 10) Factor de cură aplicat în scop profilactic sau curativ. Staţiune balneoclimaterică situată la o altitudine de 218 m în judeţul Hunedoara.

VERTICAL: 1) Alt factor curativ variat ca origine cum ar fi cel de turbă de la Vatra Dornei sau Borsec, cel sapropelic de la Techirghiol, Amara, Lacul Sărat sau cel mineral ca la Olăneşti (pl.) 2) Posed. Tratamentul cu factori naturali. 3) Staţiune de interes local din judeţul Neamţ cu o vestită mănăstire. Pe Ciucaş! 4) Sinaia, Predeal, Olăneşti, Herculane, Slănic-Moldova. Trimestru (abr.) 5) Strămoş al nostru. Acum (pop.) Desigur. 6) La Geoagiu! Ban al Severinului (sec. XIII). 7) Staţiune de odihnă lîngă Braşov. Unul dintre Crişuri. 8) Poftim... nepoliticos. La Vîlcele! Schimbă macazul! 9) Climat indicat în reumatismul cronic, obezitate şi altele. La ieşirea din Căciulata! 10) Staţiune balneară din judeţul Covasna ale cărei ape carbogazoase se îmbuteliază. Loc de trecere printr-o apă.

DICŢIONAR: OLPA; OMAS; OSLU.

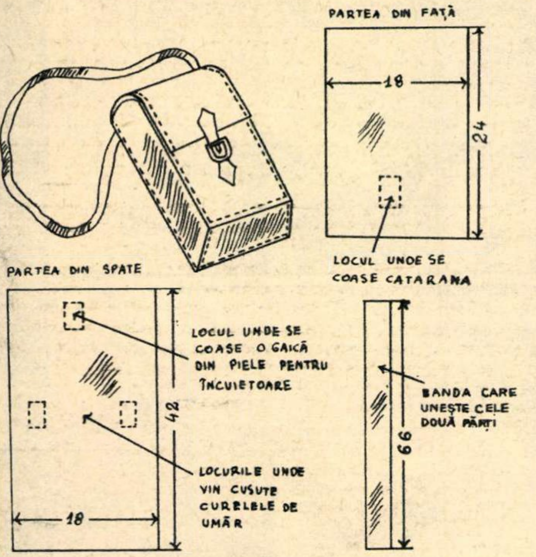
PARTEA DIN FAŢĂ
18
24
LOCUL UNDE SE COASE CATARAMA
PARTEA DIN SPATE
LOCUL UNDE SE COASE O GAICĂ DIN PIELE PENTRU ÎNCUIETOARE
42
LOCURILE UNDE VIN CUSUTE CURELELE DE UMĂR
18
BANDA CARE UNEŞTE CELE DOUĂ PĂRŢI
66

CONFECŢIONAŢI-VĂ UN PORT-HART

Pentru obiectele uzuale necesare într-o excursie, binoclu, creion, hărţi, carnete de însemnări, vă puteţi confecţiona singuri un port-hart. Port-hartul se confecţionează dintr-o bucată de pînză mai tare, foaie de cort, sau dintr-o bucată de manta de ploaie veche. Dimensiunile port-hartului nu trebuie să depăşească 30 cm în lungime şi 20 cm lăţime. Confecţionarea lui este foarte simplă. Cele două părţi principale, capacul cu cataramă şi fişiile care se cos şi care fac legătura dintre cele două părţi principale. În funcţie de materialul folosit, încheierea port-hartului se poate face prin lipire sau prin coasere.

PAGINA 5 MAGAZIN

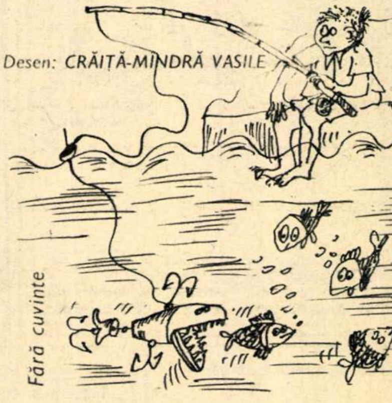

Desen: CRĂIŢĂ-MINDRĂ VASILE

Fără cuvinte

SFATURI PENTRU EXCURSIONIŞTI

ALEGEREA LOCULUI DE POPAS

Cînd excursia este organizată pe distanţe mai mari, se fac popasuri de 5—10 minute la fiecare 45—50 minute de mers. Dacă drumul durează mai mult de 4 ore, este recomandabil să se facă un popas mare la jumătatea drumului, care poate dura 2—3 ore. Locul de popas trebuie ales: lîngă o apă curgătoare, sau lîngă un izvor, într-un loc unde se pot găsi vreascuri pentru foc şi adăpost de vînt şi soare.

CUM SE APRINDE UN FOC

Focul trebuie făcut la o distanţă de cel puţin 5 m de pomi, pentru a evita incendiul în păduri. Se curăţă de iarbă o suprafaţă de 1 m^2, se face în jurul acestui loc un şănţuleţ sau se ridică un val de brazde întoarse cu iarba în jos. Pe pămîntul curăţat, se aşază mai întîi cîteva surcele, crenguţe răsfirate, care se acoperă apoi cu lemne. Focul se aprinde de jos şi în direcţia bătăii vîntului. La plecare vom avea grijă să stingem focul, turnînd apă peste el şi acoperindu-l cu brazdele de pămînt.

AMENAJĂM UN ADĂPOST DE NOAPTE

Locul unde ne-am oprit să înnoptăm trebuie să fie apărat contra vîntului de pădure sau de tufişuri. În jurul cortului săpăm un şanţ pentru scurgerea apei în caz de ploaie. Cortul trebuie întins pe un loc drept, cu spatele la vînt. Să nu dormim niciodată pe pămîntul gol, deoarece el este întotdeauna umed, chiar şi pe timp uscat. Se poate face un aşternut din frunze şi crengi, peste care aşternem iarbă uscată.

Rucsacul umplut cu frunze uscate sau cu iarbă ne poate servi drept pernă.

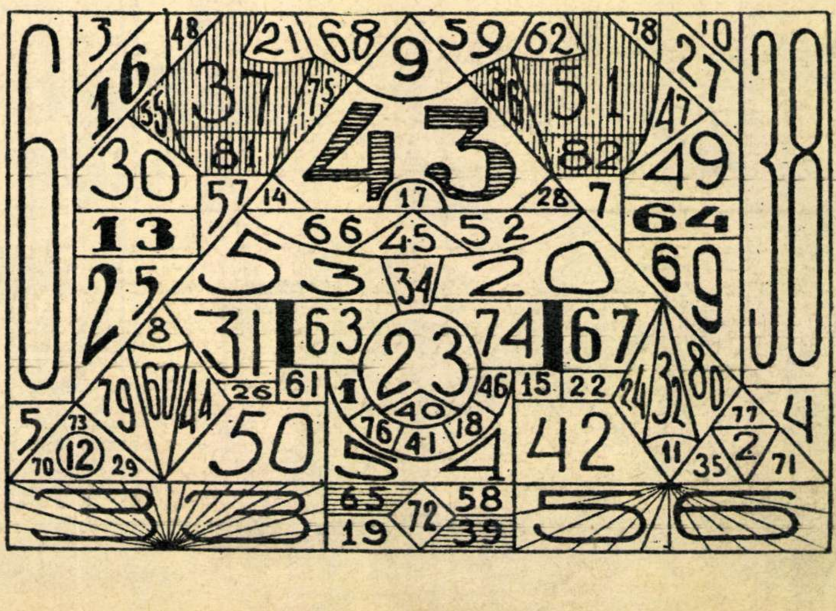

TESTUL SPIRITULUI DE OBSERVAŢIE

Pe desenul alăturat sînt aşezate cifrele de la 1 pînă la 82. Dacă reuşeşti să găseşti la rînd toate cifrele în 8 minute primeşti nota 10. Ai nota 8 dacă ţi-a trebuit 12 minute. Dacă ai depăşit 15 minute stai cam slab cu spiritul de observaţie.

PALOȘUL NEÎNVINS

15

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

Lupta a luat sfîrșit. Sashib Geraj și războinicii săi au fost bătuți. Din pădure este adus Gligore Cireș. El dibuise uneltirile boierilor ce căutau să-l piardă pe Domnul țării, dar n-a mai apucat să le dea în vileag. A fost doborît de o săgeată. Oana arată acea săgeată lui Rareș și spune:

— Măria ta, în ultima lui clipă, tătuța m-a făcut să înțeleg că ar fi bine să stai peste noapte în alt cort...

Scenariu: COSTACHE ANTON

Desene: MIHAI SÂNZIANU

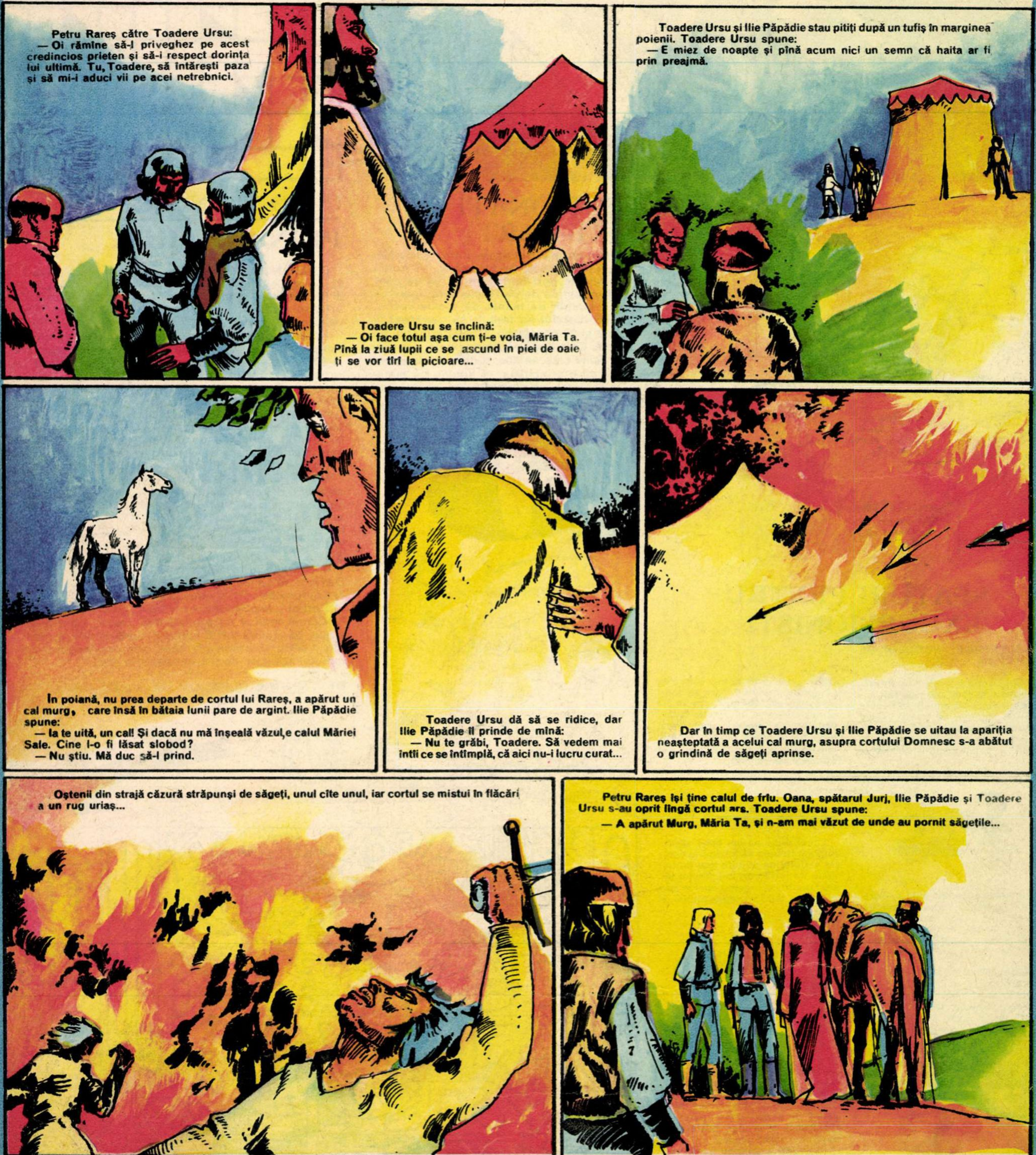
Petru Rareș către Toadere Ursu:
— Oi rămîne să-l veghez pe acest credincios prieten și să-i respect dorința lui ultimă. Tu, Toadere, să întărești paza și să mi-i aduci vii pe acei netrebnici.
Toadere Ursu se înclină:
— Oi face totul așa cum ți-e voia, Măria Ta. Pînă la ziuă lupii ce se ascund în piei de oaie ți se vor tîrî la picioare...
Toadere Ursu și Ilie Păpădie stau pitiți după un tufiș în marginea poienii. Toadere Ursu spune:
— E miez de noapte și pînă acum nici un semn că haita ar fi prin preajmă.
În poiană, nu prea departe de cortul lui Rareș, a apărut un cal murg, care însă în bătaia lunii pare de argint. Ilie Păpădie spune:
— Ia te uită, un cal! Și dacă nu mă înșeală văzul, e calul Măriei Sale. Cine l-o fi lăsat slobod?
— Nu știu. Mă duc să-l prind.
Toadere Ursu dă să se ridice, dar Ilie Păpădie îl prinde de mînă:
— Nu te grăbi, Toadere. Să vedem mai întîi ce se întîmplă, că aici nu-i lucru curat...
Dar în timp ce Toadere Ursu și Ilie Păpădie se uitau la apariția neașteptată a acelui cal murg, asupra cortului Domnesc s-a abătut o grindină de săgeți aprinse.
Oștenii din strajă căzură străpunși de săgeți, unul cîte unul, iar cortul se mistui în flăcări a un rug uriaș...
Petru Rareș își ține calul de frîu. Oana, spătarul Jurj, Ilie Păpădie și Toadere Ursu s-au oprit lîngă cortul ars. Toadere Ursu spune:
— A apărut Murg, Măria Ta, și n-am mai văzut de unde au pornit săgețile...

(va urma)

Cutezătorii 31

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: GERGELY Béla

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

32

JOI, 6 AUGUST
1970, ANUL IV

150

Sînt sigur că voi deveni și eu asemenea voinicilor din juru-mi! Am de gînd să folosesc «cheia sănătății perfecte», pe care o puteți găsi și voi în acest [illegible]

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ «EDUCAȚIA COPILULUI ÎN FAȚA PROGRESULUI ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII CONTEMPORANE»

COMUNICAT

În zilele de 20-27 iulie 1970, s-au desfășurat, la București, lucrările Conferinței internaționale **«Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane»**, inițiată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor din R.S. România, cu sprijinul C.I.M.E.A. (Comitetului Internațional al Mișcărilor de Copii și Adolescenți) și al C.I.C. (Comitetul Internațional de Coordonare pentru inițierea în știință și dezvoltarea activităților științifice extrașcolare).

La lucrările conferinței au participat delegați ai 28 organizații de copii din următoarele țări: Argentina, Austria, Belgia, R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, Cuba, Finlanda, Franța, R.D. Germană, R.F. a Germaniei, Iran, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Mongolă, Norvegia, R.P. Polonă, R.A.U., Republica Socialistă România, Suedia, Tunis, R.P. Ungară, U.R.S.S. Au luat parte, de asemenea, reprezentanți ai următoarelor organizații internaționale: UNESCO, F.M.T.D., C.I.M.E.A., C.I.C., Federația Internațională a Comunităților de Copii, Comitetul European al Scoutismului Masculin, I.P.A. (Asociația Internațională a Terenurilor de Joc), Uniunea Internațională pentru Protecția Naturii și a Resurselor sale. Printre participanți s-au numărat personalități de renume, oameni de știință, pedagogi, psihologi, sociologi etc.

Cu prilejul lucrărilor conferinței, delegații au luat parte la vernisajul expoziției internaționale «Minitehnicus '70», au vizitat tabăra de aero și rachetomodele de la Telega,cea de radioamatori de la Timișul de Sus și cea de carturi de la Brașov, au vizionat un spectacol artistic prezentat de formații ale pionierilor din diferite județe ale României.

Desfășurată în cadrul Anului Internațional al Educatiei inițiat de UNESCO, conferința a dezbătut probleme legate de experiența obținută de diferite țări ale lumii în domeniul conceperii, elaborării și înfăptuirii practice a programelor de educație tehnico-științifică a tinerei generații, a realizat un rodnic schimb de experiență în acest domeniu.

În timpul conferinței s-a relevat că dezvoltarea rapidă a științei și tehnicii, care influențează în mare măsură progresul omenirii precum și procesul complex al educației, impune participarea permanentă a întregii societăți la activitatea instructiv-educativă și la realizarea educației extrașcolare.

S-a evidențiat, de asemenea, că în epoca noastră de mari cuceriri ale progresului social, de strălucite rezultate ale științei și tehnicii, de mărețe realizări ale spiritului uman, în fața copiilor de azi — cetățeni productivi ai anului 2000 — se deschid perspective deosebite. Mulți participanți au subliniat că în țările socialiste progresul social se împletește în mod armonios cu cel economic și științific, ceea ce creează conditii favorabile pentru dezvoltarea tinerei generații.

În același timp, s-a subliniat că pe globul pămîntesc milioane de copii trăiesc încă în condiții foarte grele de foamete, subnutriție, în regimuri de exploatare, neavînd acces la bunurile culturii, științei și tehnicii.

(Continuare în pag. 13)

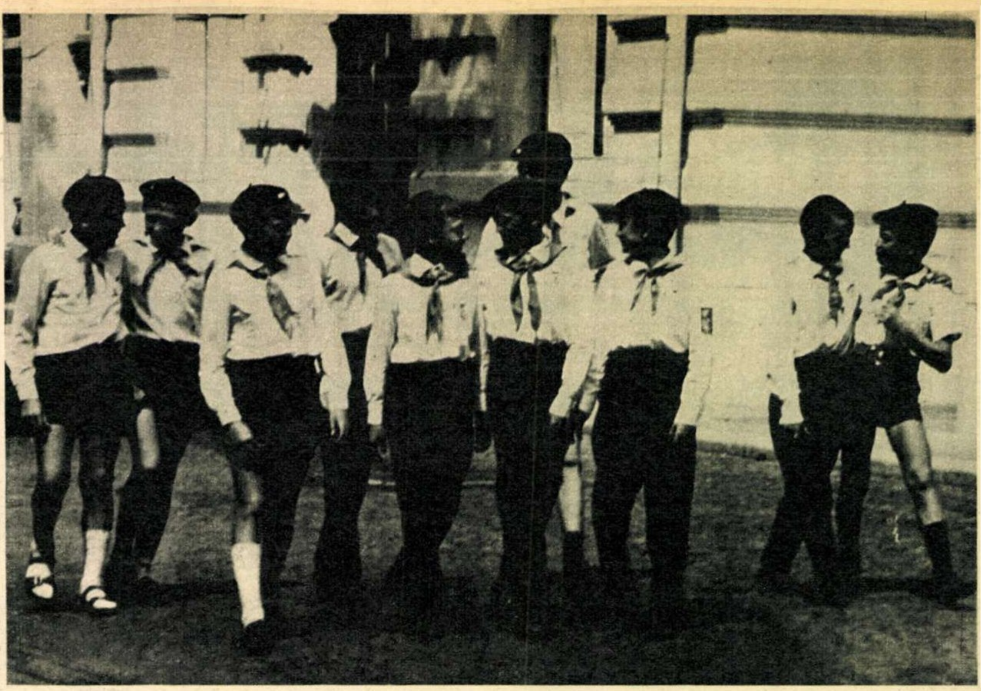

Zece cutezători

Zece dintre copiii-eroi ai acelor zile cînd furia apelor a încercat să întunece bucuria vremurilor pe care le trăim, au primit din partea CIMEA-ului (Comitetul internațional al mișcărilor de copii și adolescenți) diplome de onoare. Festivitatea a avut loc în ziua de 28 iulie 1970, la Consiliul Național al Organizației Pionierilor din România. Să ne reamintim faptele lor.

Ion Domșa — de la Școala generală din Teiuș — în timp ce lucra la diguri, l-a salvat de la înec pe un coleg al său. **Ion Cîndrea** — de la Liceul nr. 2 din Tîrnăveni — i-a transportat pe un dîmb pe cei aflați într-o casă asediată de ape. **Eromin Pascu** — de la Școala generală nr. 2, Sighișoara — s-a luptat cu furia valurilor și a scăpat de la înec mai mulți copii și un bătrîn. **Mihai Rusu, Vasile Rusu** și **Augustin Sătmar** — de la Școala generală nr. 2, Dej — au navigat cu bărcile și au salvat mai mulți copii și bunuri ale cetățenilor. **Daniel Munteanu** — de la Școala generală nr. 3 din Alba Iulia — urcat pe acoperiș, a îndrumat elicopterul spre a-i lua pe doi bătrîni dintr-o casă inundată. **Gheorghe Bone, Tișe Gheorghe** și **Octavian Vasile** — de la Școala generală nr. 9, Satu Mare — au încărcat cu hrană și apă elicopterele.

Președintele CIMEA-ului, Rene Vincent, le-a înmînat personal diplomele spunînd, între altele: **«Vă transmit felicitările și solidaritatea copiilor din toată lumea pentru curajul, pentru calitățile umane și pentru rezultatele minunatei educații pe care a-ți primit-o și de care ați făcut dovadă în cumplitele zile ale inundațiilor».**

În timp ce pregăteam numărul de față, poștașul ne-a adus următoarea scrisoare:

«NUMĂRUL 150»

De aproape trei ani, ne întîlnim în fiecare săptămînă cu revista «Cutezătorii». În curînd va apărea nr. 150! Timp de 150 de săptămîni, am fost nerăbdător (și nu numai eu!) să cumpăr revista copiilor «mari» și «mici». De-a lungul a 150 de numere, am citit cu viu interes reportajele publicate în revistă, anchetele, interviurile și, desigur, romanele de aventuri. Am observat mereu munca prin care se încerca (și de fiecare dată se reușea) înfrumusețarea unui număr față de celălalt (de aceea sper ca numărul 150 să fie mai frumos decît celelalte!)

Se cade să-i felicităm pe toți cei care contribuie la apariția «Cutezătorilor».

La mulți ani, revistă dragă!

CONSTANTIN E. RUSU
Ploiești, str. 23 August nr. 293

Nota redacției. **Îi mulțumim cititorului ploieștean și-i mărturisim că noi n-am fost prea atenți la cronologia revistei, ci la redactarea ei. De aceea, nr. 150 nu este «special», ci un număr obișnuit, și poate că e mai bine așa. Dacă însă voi veți aprecia că el conține,totuși, ceva nou, ne vom bucura foarte mult!**

PREMIILE CONCURSULUI „MINITEHNICUS“, EDIȚIA 1970

(urmare din numărul trecut)

MENȚIUNILE «RACHETEI CUTEZĂTORILOR» au fost acordate următorilor: **Geck Ernest, Liviu David, Szica Ioan,** Școala generală nr. 7, Arad **«APARATE DE COPIAT CU TEMPORIZATOR»; Ion Pitur, Aurel Protopopescu,** Casa Pionierilor din Slatina **«MACARA ELECTRICĂ»; Ion Francea,** Liceul nr. 3, Reșița **«METRONOM ELECTRONIC»; Livia Barbu, Daniela Purice, Eugen Deutsch,** Casa pionierilor din Hunedoara **«AUTOMATIC L.V. I»; Nicolae Belici,** Casa pionierilor din Tulcea **«ALIMENTATOR CU TENSIUNE REGLABILĂ»: Constantin Bărbulescu, Samuel Iris,** Casa pionierilor din Alexandria **«VOLTMETRU ELECTRONIC CU INDICATOARE OPTICE»; Szilagy Jozsef,** Școala generală Ciuman-Harghita **«APARAT DE INSTRUIRE»; Ovidiu Lateș,** Casa pionierilor din Reghin **«TRAFORAJ CU PEDALE»; Gabriel Badasa,** Casa pionierilor din Craiova **«VELIER»; Romeo Richard, Anișoara Bujor, Cornel**

(Continuare în pag. 13)

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

La Pitești a fost inaugurată prima pistă de carting din țară. **Construită după un proiect al arhitectului Gheorghe Marinescu, cu ajutorul material acordat de Consiliul popular al municipiului și de mai multe unități industriale din oraș, cartodromul răspunde tuturor exigențelor. N-a fost neglijat nici chiar... decorul, apreciindu-se că parcul Argeș este cel mai potrivit pentru instalarea acestei piste.**

Pînă acum au avut cuvîntul constructorii. De acum încolo îl vor avea pionierii-piloți de carturi!

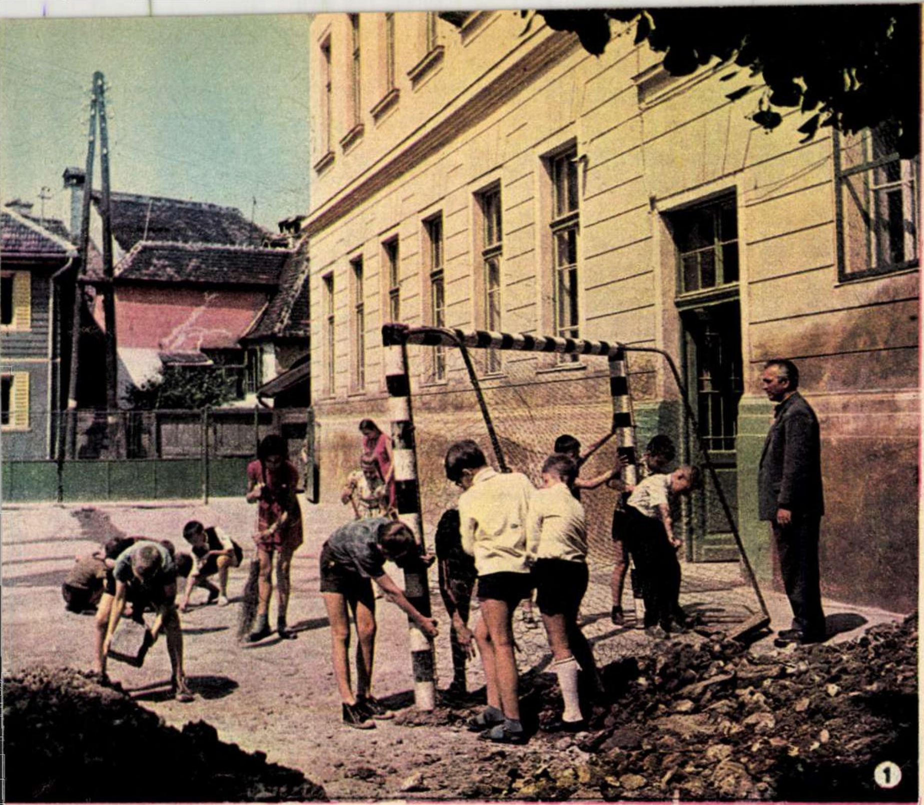
①

②

Florile SIGHIŞOAREI

Au trecut mai bine de două luni de cînd apele învolburate ale Tîrnavei au năvălit în oraşul Sighişoara, distrugînd în furia lor edificii publice, case de locuit, grădini, parcuri.

E greu să uiţi, evident, peisajul acelor zile. Dar vizitatorul care poposeşte astăzi la Sighişoara va întîlni un oraş în care grădinile şi parcurile au înflorit din nou, un oraş în care oamenii, în zile şi nopţi de muncă neobosită au căutat să înlăture toate urmele lăsate pe aceste locuri de ape.

Alături de părinţi şi fraţii mai mari, copiii au dat ajutor peste tot acolo unde era nevoie. **Natalia Filip, Ema Weber, Marius Morăreanu, Dorin Gheorghiţă, Claudiu Popescu, Sorin Raţiu, Dorin Kiş, Wiliam Weber, Alexandru Ursu** — sînt doar cîţiva dintre ei.

Iată-i lucrînd pe terenul de sport al Şcolii generale nr. 3 de care au atîta nevoie acum, în vacanţă (foto 1). Iată-i şi la Casa pionierilor (foto 2), locul în care îşi petrec mare parte din timpul liber.

Acest cart, la care copiii se antrenează acum, a stat zile şi nopţi sub apele Tîrnavei. După multe ore de muncă, copiii au reuşit să-l facă să funcţioneze din nou, iar acum iată-i pregătindu-se pentru marele concurs de carturi de la Braşov (foto 3).

Urmele calamităţilor dispar văzînd cu ochii (foto 4).

Foto-text: Gh. CUCU

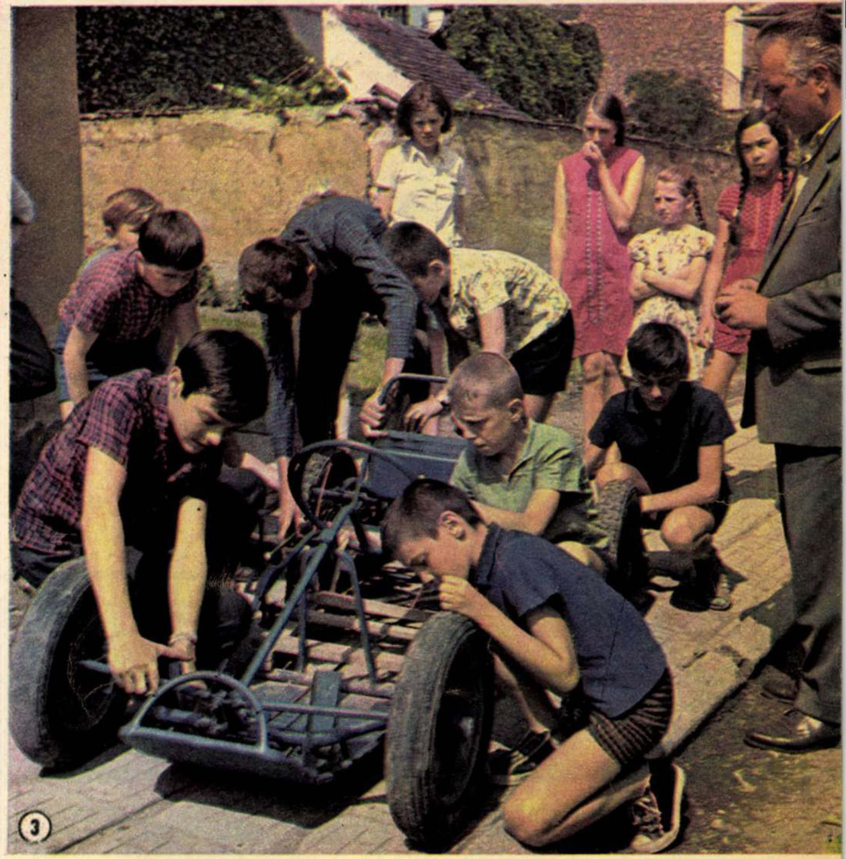
③

④

VERIFICAŢI-VĂ SINGURI! CORECTAŢI-VĂ SINGURI!
Vă prezentăm astăzi patru fişe — alcătuite de către specialişti — pentru cititorii noştri.
La ce servesc ele? La dobîndirea «cheii sănătăţii perfecte»!
Confruntîndu-şi datele şi performanţele personale cu cele din fişă, **fiecare cititor sau cititoare**
va putea şti în ce măsură dezvoltarea sa fizică este mulţumitoare. **Şi nu numai atît.**
Tot aceste fişe vă vor ajuta să vă îmbunătăţiţi rezultatele,
mai ales dacă veţi ţine seama de sfaturile antrenorilor şi profesorilor de sport
publicate mai jos. Şi acum, start!

Cheia

FIŞĂ - BĂIEŢI (10-12) ani)

Dezvoltare normală	10 ani	11 ani	12 ani
Înălţime (cm)	128—140	132—145	136—150
Greutate (kg)	24,5—33,5	26,5—36,5	28,8—38,8
Perimetru toracic (cm)	59,5—67,3	61,3—69,3	63,1—71,7

PROBE-TEST		PUNCTE NORMĂ	PUNCTE REALIZATE DE VOI
Gimnastica de înviorare	*10 minute*	*20*	
Alergare 60 m plat	*10, 7 sec.*	*5*	
Săritura în înălţime	*1,05 m*	*5*	
Săritura în lungime	*3,30 m*	*5*	
Aruncarea unei greutăţi de 4 kg.	*4,30 m*	*5*	
Tragerea în braţe din atîrnat	*4 ori*	*10*	
Fotbal (10 lovituri de la 11 metri cu portar de aceeaşi vîrstă)	*4 goluri*	*5*	
Înot (străbaterea unei distanţe de 25 m)	*f. timp*	*10*	
Mersul pe bicicletă (patine cu rotile)		*5*	
O drumeţie de minimum 5 km într-un interval de 30 zile		*10*	
			Total

FIŞĂ - BĂIEŢI (13-14 ani)

Dezvoltare normală	13 ani	14 ani
Înălţime (cm)	140,4—156,8	146,9—164,9
Greutate (kg)	31,5— 44,7	35,8— 51,8
Perimetru toracic (cm)	65,1— 74,7	68,1— 79,3

PROBE-TEST		PUNCTE NORMĂ	PUNCTE REALIZATE DE VOI
Gimnastica de înviorare	*10 minute*	*20*	
Alergare 80 m plat	*12, 9 sec.*	*5*	
Săritură în înălţime	*1,15 m*	*5*	
Săritură în lungime	*3,60 m*	*5*	
Aruncarea greutăţii (5 kg.)	*6,60 m*	*5*	
Tragerea în braţe	*6 ori*	*10*	
Fotbal (10 lov. de la 11 m, cu portar de aceeaşi vîrstă)	*6 goluri*	*5*	
Înot (străbaterea a 50m)	*f. timp*	*10*	
Mersul pe bicicletă + repararea unui defect de cauciuc		*5*	
O drumeţie la 30 de zile cu orientarea după hartă		*10*	
			Total

CE ÎNSEAMNĂ UN TOTAL DE:

80 pct. **UN ATLET IN DEVENIRE.** Acordă aceeaşi atentie sportului si educatiei fizice, deci pregăteşte-te cu aceeaşi seriozitate. Desigur că te poti şi autodepăşi. Îţi urăm succes!

65 pct **EŞTI PE UN DRUM BUN.** Mobilizează-t vointa, dublează eforturile ca să ajung **PRAGUL** unei dezvoltări fizice normale Ţelul e doar la cîtiva paşi de tine. Curaj

Lector univ. FLORIN MORARU, şeful comisiei Sport-Turisme a C.N.O.P.

Obişnuiţi-vă să vă începeţi ziua de muncă şi joacă prin practicarea cîtorva exerciţii fizice, organizate sub forma denumită «gimnastica de înviorare». Pentru a vă mobiliza toate resursele organismului, încă din primele momente ale deşteptării, vă propunem să încercaţi şi să perseveraţi în a executa cîteva mişcări zilnice, pe o durată de 5 pînă la 10 minute respectînd următoarele cerinţe:

— să aveţi o bună stare de sănătate;

— să deschideţi larg ferestrele camerei în care aţi dormit şi să vă dezbrăcaţi de pijama;

— să executaţi exerciţiile recomandate fără să blocaţi respiraţia, fără să vă contractaţi inutil, fără eforturi prea mari şi foarte relaxat;

— după terminarea exerciţiilor respective, să vă spălaţi bine cu apă rece şi să vă ştergeţi puternic cu un prosop mai aspru.

Prof. VASILE DUMITRESCU, antrenor al lotului republican de atletism

A alerga repede nu înseamnă a alerga în forţă. Se aleargă relaxat, stăpînindu-ne muşchii, controlîndu-ne mişcările, întreaga energie fiind pusă în atingerea scopului. Principalul este să duci genunchii în faţă, ca şi cum ai avea de lovit o minge. Mişcarea genunchilor să nu fie nici prea razantă, nici prea verticală. În viteză hotărîtoare este frecvenţa, deci să ai un pas cu spor în înaintare. Deşi alergi cu picioarele, să nu uiţi de rolul braţelor. Se aleargă cu tot corpul, aşa că foloseşte braţele pentru o înaintare rapidă. Toate mişcările sînt făcute spre înainte şi nu lateral.

Prof. IOAN SÖTER, antrenor emerit

Începe cu litera A. Descoperă-ţi piciorul de bătaie. Fă păşirea stachetei, aşa-numita «foarfecă simplă» din ambele părţi. Dacă sări din dreapta baţi cu piciorul stîng, în caz contrar dreptul atinge pămîntul. Fiecare om are un PICIOR ÎNDEMÎNATIC şi un PICIOR PUTERNIC dar STÎNGACI! Singur, supunîndu-te la diferite probe îţi dai seama care dintre picioare este «mai priceput». Apoi, respectaţi un mare adevăr: săriţi în înălţime! Desprinderea o faceţi SPRE VERTICALĂ şi nu în unghi ascuţit. Încadraţi-vă mişcările într-o tehnică fie ROSTOGOLIRE VENTRALĂ, fie FLOP. Ultima cere neapărat amenajare specială: un strat de burete. Dacă vreţi să săriţi mai mult folosiţi o coardă de sărit. **În prima zi exersaţi un minut, apoi adăugaţi zilnic încă un minut... Foarte folositoare sînt exerciţiile de mobilitate pentru piciorul de avîntare, care însă nu trebuie forţat.**

Prof. OCTAVIAN ENESCU — Şcoala sportivă «Energia».

Săritura în lungime este condiţionată de o alergare rapidă şi corectă. Deci, începeţi cu alergări corecte pe 25—30 metri. Pentru o bună desprindere de sol exersaţi «pasul ştrengarului»; întreceţi-vă cine atinge prin săritură o cracă mai înaltă.

Cum se ia elanul? Se pleacă uşor cu paşii lungi şi acceleraţi progresiv ca viteza maximă să fie în apropierea pragului. Şi cînd vă pregătiţi şi cînd vă întreceţi, elanul trebuie să fie uniform, nu mai rapid, nu mai lent. El nu măsoară decît 15 paşi. După bătaie, în aer, zborul are trei timpi: 1 desprinderea, 2 aşteptarea şi 3 ghemuirea. Nu greşiţi, nu vă pripiţi. La timpul doi unii se ghemuiesc, aducînd picioarele alăturea ori acest lucru se face de abia în timpul trei, înainte de aterizare. **Greşind astfel, nu executaţi corect nici împingerea corpului înainte, fapt care duce la o săritură slabă, sub posibilităţi.**

NICOLAE TACORIAN, antrenor de atletism la «Steaua»

Aruncarea greutăţii se poate realiza începînd cu obiecte uşoare: o minge de oină, minge medicinală sau chiar minge-praştie (o minge medicinală legată de un capăt). Se aruncă din diferite poziţii, apoi se trece la exersarea cu greutatea propriu-zisă. Se împinge

unei sănătăți perfecte

FIȘĂ - FETE (10-12 ani)

Dezvoltare normală	10 ani	11 ani	12 ani
Înălțime (cm)	127—140	131,8—146,4	137,7—152,5
Greutate (kg)	23,8—33,8	26,1—38,3	29,4—42,8
Perimetru toracic (cm)	57,6—68,6	59,7—70,1	62,5—73,5

PROBE-TEST		PUNCTE NORMĂ	PUNCTE REALIZATE DE VOI
Gimnastica de înviorare	*10 minute*	*20*	
Alergare 60 m plat	*11, 5 sec.*	*5*	
Săritura în înălțime	*0,80 m*	*5*	
Săritura în lungime	*2,80 m*	*5*	
Aruncarea mingii de oină	*16 m*	*5*	
Tragerea în brațe	*2 ori*	*10*	
Handbal (8 lov. de la 7 m, cu portar de aceeași vîrstă)	*2 goluri*	*5*	
Înot (străbaterea a 25 m.)	*f. timp*	*10*	
Mersul de bicicletă (patine cu rotile)		*5*	
O drumeție de minimum 5 km la 30 de zile		*10*	
			Total

FIȘĂ - FETE (13-14 ani)

Dezvoltare normală	13 ani	14 ani
Înălțime (cm.)	143,2—157,8	148,5—161,5
Greutate (kg.)	33,5— 48,1	38,3— 52,5
Perimetru toracic (cm.)	65,8— 77	69,3— 79,9

PROBE-TEST		PUNCTE NORMĂ	PUNCTE REALIZATE DE VOI
Gimnastica de înviorare	*10 minute*	*20*	
Alergare 80 m plat	*14, 9 sec.*	*5*	
Săritura în înălțime	*1,00 m*	*5*	
Săritura în lungime	*3,20 m*	*5*	
Aruncarea greutății (4 kg.)	*4,00 m*	*5*	
Tragerea în brațe	*3 ori*	*10*	
Handbal (10 lov. de la 7 m cu portar de aceeași vîrstă)	*3 goluri*	*5*	
Înot (străbaterea a 50 m.)	*f. timp*	*10*	
Mersul pe bicicletă (patine cu rotile)		*5*	
O drumeție de minim 10 km la 30 de zile cu pregătirea unei mese.		*10*	
			Total

50 pct. **ÎNCEPUTUL E FĂCUT. Dar e prea puțin. Un copil de vîrsta ta poate mult mai mult. De ce să rămîi în urmă? Începînd de mîine, ba chiar de azi, treci la lucru! Și, mai ales, nu dezarma lesne!**

40 pct. **UN SEMNAL DE ALARMĂ! Dezvoltarea ta fizică generală a rămas cu mult în urmă. Trezește-te din toropeală, citește cu atenție sporită recomandările specialiștilor. Revezi zilnic normele, lucrezi, ești perseverent? NIMIC NU-I PIERDUT!**

din mers, de pe loc, trecîndu-se treptat la însușirea elanului de aruncare. Sînt împotriva întrecerilor de aruncare cînd diferențele de vîrstă sînt mari Chiar un an în plus aduce un handicap greu de recuperat, handicap care descurajează. Nu uitați că aruncătorul trebuie să aibă picioare puternice, deci exerciții: genuflexiuni, haltera pe spate, ridicări pe vîrfuri...

LAZAR BAROGA, fost campion național la haltere, secretar general al F.R.H.

Vreți să cîștigați centimetri la sărituri în înălțime? Executați ridicări în brațe. Dacă nu reușiți numărul indicat în fișă, începeți cu exerciții de biceps, lucrînd cu gantere (vezi cursul de culturism de la televizor) în 5—6 reprize a cîte 6—12 mișcări. Apoi, treceți la traseul la bară cu ajutor. Se efectuează 6—12 trageri, ajutorul fiind doar... parțial. Urcatul pe frînghie, numai cu ajutorul brațelor, este de mare ajutor. Dacă aveți inele la dispoziție, executați ridicări tot cu ajutor, dar lăsatul îl faceți singur, opunînd rezistență. În sfîrșit, flotările la sol (3 × 5 reprize) vă pregătesc pentru scopul final... trecerea baremului de ridicări în brațe și respectiv — prin răbdare și perseverență — la cîștigarea unor centimetri pe verticală.

ALȘO BALAȘ, secretar general al Federației române de ciclism

La început, învățarea se face cu sprijin. Ținuta pe bicicletă relaxată, privirea înainte, întreg echilibrul pe brațe, respectiv pe ghidon și pe șezutul bicicletei. Cel care îl sprijină, din cînd în cînd — fără ca novicele să observe acest lucru — îi dă drumul, ținînd însă brațul la îndemînă. Se recomandă locuri necirculate (dacă e posibil curți interioare, drumuri laterale, de pămînt bine bătătorit, fundături etc.) unde terenul să fie plat, drept ca-n palmă. Pînă nu se cunosc regulile de circulație, evităm locurile aglomerate. Amintesc că mersul pe bicicletă este unul din cele mai simple exerciții, care necesită foarte puțin timp pentru însușire.

IOAN KUNST-GHERMANESCU, antrenor emerit

Toți cei care au adus gloria țării noastre în handbal au început la fel ca voi. S-au jucat cu o minge de tenis, cu una de cauciuc, apoi au întîlnit adevărata minge de handbal. Deci, așezați-vă la 7 m depărtare de poartă, pe care o puteți desena pe un gard, sau folosind doi stîlpi, copaci etc. În poartă ia loc o fată tot de vîrsta voastră. Fetița care aruncă cu mîna dreaptă va avea piciorul stîng în față. Mingea este ținută cu două mîini în dreptul pieptului, apoi este dusă deasupra umărului drept de unde va fi aruncată puternic cu o mînă spre unul din colțurile porții. Dacă la început aruncarea nu este suficient de puternică nu vă descurajați. Exersați cu mingea de oină, efectuați tracțiuni în brațe. Cu răbdare veți constata progresul în trasul la poarta de handbal.

SCARA SUCCESELOR VOASTRE	Pct.
Numărul de puncte la apariția revistei	
Peste o săptămînă	
Peste două săptămîni	
Peste trei săptămîni	
Peste o lună	
Peste cinci săptămîni	
Peste o lună și jumătate	
Peste trei luni	

Prof. MIRCEA STĂNCULESCU

Inainte de plecarea în drumeție echipamentul trebuie să întrunească următoarele condiții: să fie ușor de dus, să fie comod de purtat, să fie călduros (în special la excursiile montane).

Din rucsacul turistului nu trebuie să lipsească: pulovăr, hanorac sau pelerină de ploaie, cămașă de bumbac cu mînecă lungă, ciorapi de lînă, bocanci sau ghete de baschet, lanternă, busolă, spirtiera, o mică trusă medicinală, un carnet de notițe și de asemenea o hartă a traseului pe care îl vor străbate. Lucrurile trebuie să fie așezate în rucsac de așa manieră încît el să fie bine echilibrat. Pe fundul rucsacului se așază lucrurile grele, iar cele dure în partea rucsacului care nu ia contact cu spatele. O grijă deosebită trebuie să acordăm unor scurte perioade de odihnă.

◀ *Decupați aceste pagini, fixați-le pe un perete și urmăriți-vă singuri rezultatele obținute, notîndu-le la «Scara succeselor»!*

Pagini realizate de
TIBERIU BAN

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

6

Rezumatul capitolului precedent: **După degajarea intrării în peșteră, expediționarii reçurg la un șiretlic, reușind să-i facă prizonieri pe cei patru bandiți. În scurta încăierare care are loc, Codruț este rănit. Două fete sînt trimise să ceară ajutoare din sat. Brusc însă situația se inversează. Un alt bandit, șeful celorlalți, apare cu cele două fete excortate și-i somează pe expediționari să arunce arcurile și să-i dezlege pe prizonieri. Neavînd încotro, «Arcașii lui Decebal» se supun.**

Scenariu: CONSTANTIN DIACONU **Desene:** PUIU MANU

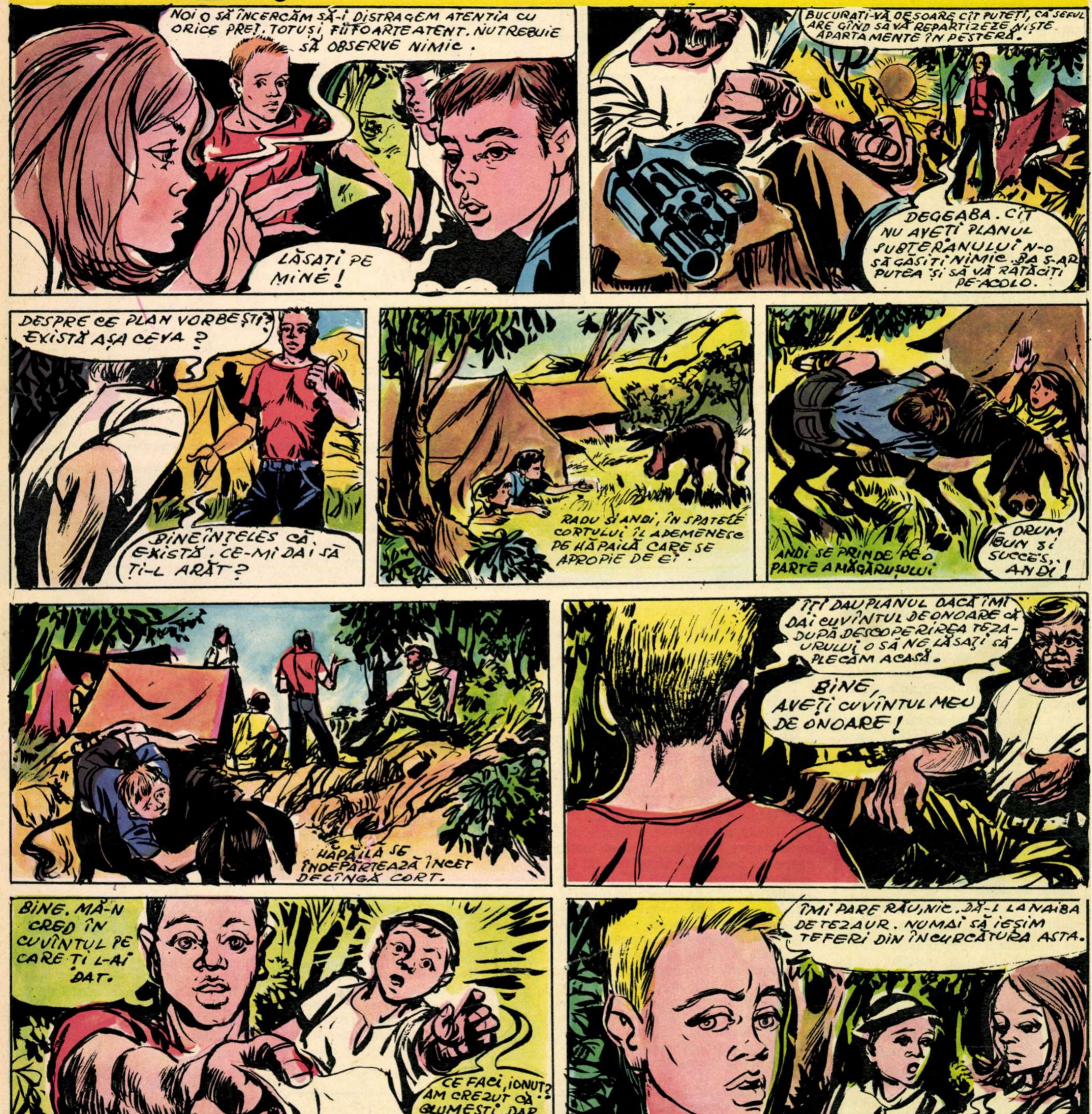
NOI O SĂ ÎNCERCĂM SĂ-I DISTRAGEM ATENȚIA CU ORICE PREȚ. TOTUȘI, FII FOARTE ATENT. NU TREBUIE SĂ OBSERVE NIMIC.
LĂSAȚI PE MINE!
BUCURAȚI-VĂ DE SOARE CÎT PUTEȚI, CĂ ȘEFUL ARE GÎND SĂ VĂ REPARTIZEZE NIȘTE APARTAMENTE ÎN PEȘTERĂ.
DEGEABA. CÎT NU AVEȚI PLANUL SUBTERANULUI N-O SĂ GĂSIȚI NIMIC. BA S-AR PUTEA ȘI SĂ VĂ RĂTĂCIȚI PE ACOLO.
DESPRE CE PLAN VORBEȘTI? EXISTĂ AȘA CEVA?
BINEÎNȚELES CĂ EXISTĂ. CE-MI DAI SĂ ȚI-L ARĂT?
RADU ȘI ANDI, ÎN SPATELE CORTULUI ÎL ADEMENESC PE HĂPAILĂ CARE SE APROPIE DE EI.
ANDI SE PRINDE PE O PARTE A MĂGĂRUȘULUI
– DRUM BUN ȘI SUCCES, ANDI!
HĂPAILĂ SE ÎNDEPĂRTEAZĂ ÎNCET DE LÎNGĂ CORT.
ÎȚI DAU PLANUL DACĂ ÎMI DAI CUVÎNTUL DE ONOARE CĂ DUPĂ DESCOPERIREA TEZAURULUI O SĂ NE LĂSAȚI SĂ PLECĂM ACASĂ.
BINE, AVEȚI CUVÎNTUL MEU DE ONOARE!
BINE. MĂ-N CRED ÎN CUVÎNTUL PE CARE ȚI L-AI DAT.
CE FACI, IONUȚ? AM CREZUT CĂ GLUMEȘTI, DAR VĂD CĂ NU. CUM POȚI SĂ LE DESTĂINUI PLANUL SUBTERANULUI?
ÎMI PARE RĂU, NIC. DĂ-L LA NAIBA DE TEZAUR. NUMAI SĂ IEȘIM TEFERI DIN ÎNCURCĂTURA ASTA.
CRED CĂ AI GÎNDIT FOARTE BINE, IONUȚ. SÎNT DE ACORD CU TINE.

(VA URMA)

Excursia

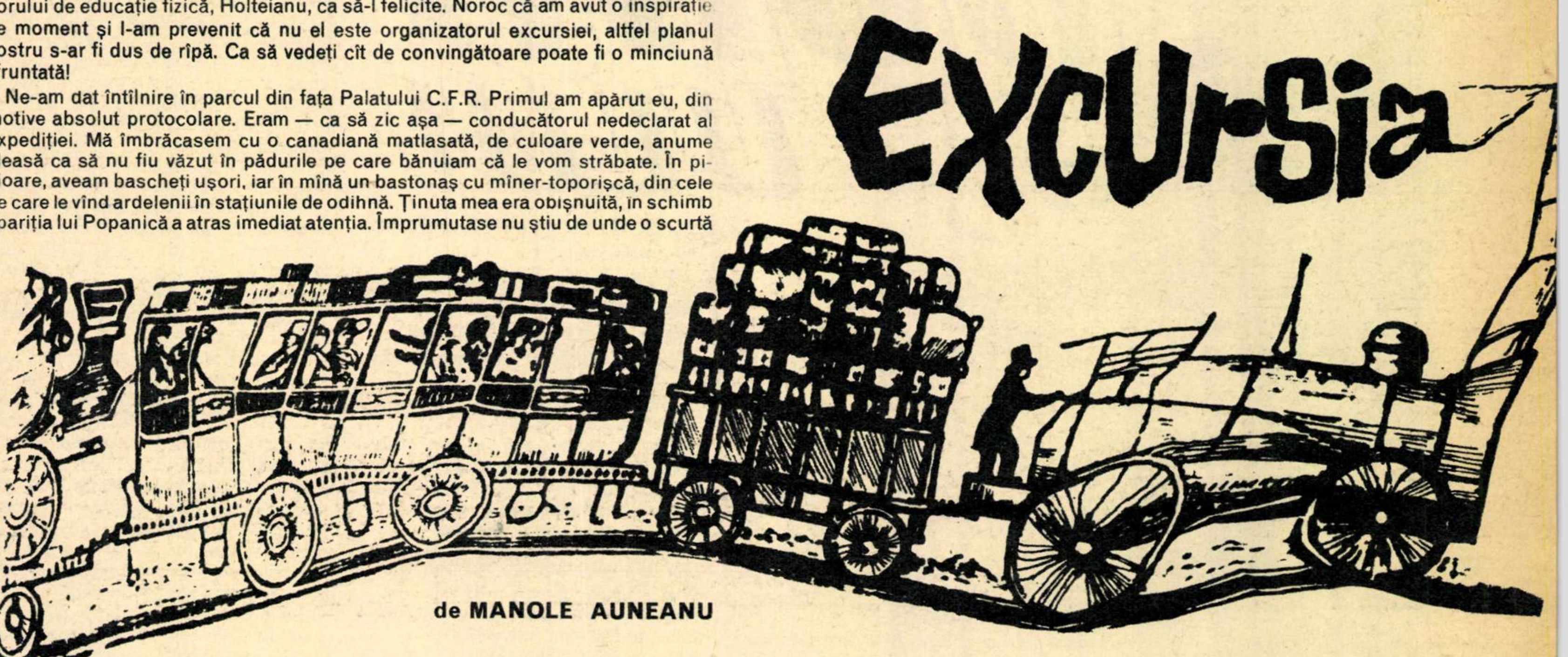

de MANOLE AUNEANU

Cum spuneam într-o povestire anterioară, am hotărît să plecăm la Predeal, în excursie. De bani făcusem rost, dar treaba încă nu era simplă, deoarece fiecare dintre noi trebuia să găsească o justificare pentru cei de acasă. Un motiv frumos, un motiv convingător ne-ar fi scos din încurcătură, dar cine să-l scornească? Străduința mea de a inventa cît de cît ceva n-a dus la nici un rezultat, cît despre Tănase II, el era un biet amator de mîna a șaptea. Singurul capabil să ticluiască ceva, era Popanică, în de-alde astea superioritatea lui fiind incontestabilă.

Şi într-adevăr, Popanică ne-a fost de mare ajutor. Acum, după trecerea atîtor zile, sînt gata să recunosc deschis că Popanică e un talent înnăscut, are o imaginație colosală. Ascultați: «Băieți, să fim înțeleși, sîmbătă și duminică cercul de turism al școlii face o excursie pe valea Prahovei. Participăm la concursul de orientare turistică!» Tănase II a rămas cu gura căscată. Eu, mai să nu-mi cred urechilor. Ceva mai simplu, mai firesc nici că se putea. Cu un motiv ca ăsta, mergi pînă în pînzele albe, nu dai nimănui de bănuit. Tata, spre exemplu, încîntat de frumoasa inițiativă a cercului nostru fantomă, era cît pe aci să telefoneze profesorului de educație fizică, Holteianu, ca să-l felicite. Noroc că am avut o inspirație de moment și l-am prevenit că nu el este organizatorul excursiei, altfel planul nostru s-ar fi dus de rîpă. Ca să vedeți cît de convingătoare poate fi o minciună sfruntată!

Ne-am dat întîlnire în parcul din fața Palatului C.F.R. Primul am apărut eu, din motive absolut protocolare. Eram — ca să zic așa — conducătorul nedeclarat al expediției. Mă îmbrăcasem cu o canadiană matlasată, de culoare verde, anume aleasă ca să nu fiu văzut în pădurile pe care bănuiam că le vom străbate. În picioare, aveam bascheți ușori, iar în mînă un bastonaș cu mîner-toporișcă, din cele pe care le vînd ardelenii în stațiunile de odihnă. Ţinuta mea era obișnuită, în schimb apariția lui Popanică a atras imediat atenția. Împrumutase nu știu de unde o scurtă de piele cu cincisprezece fermoare, peste care se încinsese cu o curea, iar de șold îi spînzura un porthart de dimensiunea unei serviete diplomatice, bine burdușit cu hărți și creioane. Bocancii grei cu ținte îi atîrnau în picioare, la toate astea adăugîndu-se o pălărie vînătorească, decorată cu trei pene de porumbel, plus o pereche de ochelari fumurii care îi acopereau partea de sus a feței. Tănase II nu era nici el mai breaz. Îmbrăcase pantalonii supraelastici ai soră-sei, și culoarea aceea roz i se potrivea ca nuca în perete. Peste cămașă își pusese o jachetă de lînă împodobită cu fel de fel de floricele, chipurile să pară de prin părțile locului, iar pe cap își îndesase o șapcă albă de pînză cu inscripția «Loto-Prono». Fasonul lui Tănase II era însă un binoclu militar, găsit în podul casei, cu care bunicu-său participase la primul război mondial și care poposea acum pe pieptul viteazului nepot.

De altfel, peripețiile au început chiar din gară. Trimițîndu-l pe Popanică la casă să ia bilete, funcționara, o femeie în vîrstă și cu un aer cam sever, l-a privit mirată, întrebîndu-l din ce țară este. Prudent, Popanică și-a scos de pe nas ochelarii gigant și a răspuns cît se poate de cuviincios că e bucureștean și că merge în excursie, la Predeal. Dincolo de bară, aștepta Tănase II, grav, plin de importanță, ca un demnitar căruia îi întîrzie bagajele la vamă. O fată din rînd a izbucnit în rîs cînd a dat cu ochii de el, șoptind cuiva de alături: «Vai, ce caraghios e!» Tănase II a întors ofensat capul spre ea. Vă asigur că dacă Mopsul ar fi avut cartușe în priviri, obraznica domnișoară locuia astăzi în rai sau undeva, la etajele inferioare. Cum însă celebrul vîrf de atac nu poseda o astfel de armă ucigătoare, s-a mulțumit să mormăie cîteva vorbe, pe care, din lipsă de spațiu, mă feresc să le reproduc. În sfîrșit, Popanică obține tichetele de călătorie și peste un sfert de ceas consemnăm, nu fără o oarecare strîngere de inimă declanșarea uverturii la marea aventură care ne aștepta. Pînă la Predeal, nimic demn de semnalat, decît poate faptul, că, trenul fiind aglomerat, am călătorit în picioare. Popanică a renunțat pe parcurs la porthart, la ochelari și la pălăria ornamentală cu pene de porumbel, iar Tănase II, surprinzător de sensibil, a continuat să sufere cumplit din cauza pantalonilor săi roz supraelastici.

După vreo trei ceasuri de mers, am ajuns la Predeal. Lume multă acolo, cam cum ar fi duminica după-amiază în Cișmigiu. Asfaltul era umed, plouase probabil înainte de sosirea noastră. Adierea răcoroasă ne mai învioră puțin, redîndu-ne jumătate din buna dispoziție de care aveam nevoie. In parcul din fața poștei se afla un meseriaș ambulant, mobilat cu toate ustensilele pentru poze tip souvenir: aparat de fotografiat (două) , trepied, un urs împăiat rînjind fioros, o mașină cu pedale pentru preșcolari, un costum de cowboy cu pistoale de lemn. Lumea se îmbulzea în jurul lui — mai ales copiii — dar de fotografiat nu prea se fotografia nimeni. Individul țipa în gura mare, își lăuda meșteșugul cu un fel de disperare care te înfricoșa. Cîte un părinte naiv se lăsa totuși înduplecat și își îmboldea odrasla spre mașina rablagită, sau în brațele ursului împăiat. Atunci, fotograful gesticula caraghios, cerea să i se facă loc, așeza victima în zeci de poziții, doar-doar se vor mai înfrupta și alții în minunea lui optică. Cum prevăzusem din primul moment, molima s-a abătut și asupra grupului nostru expediționar. Popanică a fost imortalizat, luptîndu-se vitejește cu ursul împăiat, iar Tănase II, în chip de cowboy, trăgînd rafale asupra unor bandiți invizibiții. Cum pentru mine nu rămăsese disponibilă decît mașina de pedale, am preferat — recunosc, fără părere de rău — să renunț la fotosouvenir. În schimb am obținut de la fotograful ambulant o informație deosebit de prețioasă: cum anume putem ajunge la cabanele de pe Clăbucet. Acțiunea noastră începea, deci, sub bune auspicii.

Recuperînd și cealaltă jumătate de optimism, ne retragem într-un colț al părculețului, ca să deliberăm pe îndelete. Tănase II propune să luăm o gustare, întrucît lui pe stomacul gol nu-i vin ideile.

— Nu condiționa mîncarea de inteligență, fiindcă și nouă ne e foame! i-am atras eu atenția, foarte serios.

— Pioneză are dreptate — a intervenit Popanică. Tu, pentru o idee, ai fi în stare să ne lași flămînzi pe amîndoi.

Temerea mea s-a adeverit. Tănase II a înfulecat cît ai clipi o jumătate de pîine, două ouă, un sfert din provizia de șuncă și telemea, plus o pungă întreagă de roșii.

— Hai, dă-ne o idee — s-a rugat Popanică, sperînd să mai salveze ceva din hrana noastră pe două zile.

— Ce idee? s-a mirat Tănase II. Pioneză e cu ideile, tu cu șiretenia. Eu sînt om de acțiune. Spuneți-mi ce trebuie să fac și mă execut. Într-o expediție ca a noastră, fiecare trebuie să aibă sarcini precise. Clar?

Drept care a făcut să dispară și caisele.

— Fără desert e ca și cum nu te-ai sătura! explică el lui Popanică, ce părea realmente îngrozit de dezastru.

— Eu unul sînt gata. Mergem pe Clăbucet? se interesă Tănase II cu un glas din care am înțeles că cel mai mult l-ar fi interesat un somn zdravăn.

— Da, imediat! am grăbit eu plecarea, simțind că entuziasmul nostru se digeră vertiginos fie în stomacul mult prea încăpător al lui Tănase II, fie în spiritul avar al lui Popanică.

Cred că nu parcursesem jumătate din urcușul spre Clăbucet cînd s-a declanșat primul tunet. Telefericul înainta greoi spre creasta muntelui, depărtîndu-ne de pămînt, motiv pentru care Popanică găsi de cuviință să declare că se simte ca unul dintre eroii lui Jules Verne, deși telefericul numai cu un balon nu seamănă. Al doilea tunet bubui și mai amenințător, chiar deasupra noastră.

— O să plouă — declară inteligent Tănase II, mirosind văzduhul ca un cîine de vînătoare în căutarea de prepelițe.

Cîteva minute mai tîrziu, o rafală scurtă ne primi din față, dușmănos, ca și cum am fi călătorit clandestin. Popanică își scoase ochelarii giganți și rămase numai în pălărie, dar cu penele muiate, ca niște coji de banană. Telefericul înainta ca un melc. Am ajuns sus, la cabană, după ce ploaia ne-a făcut ciuciulete. Un cabanier cu mutră de tată vitreg ne-a luat repede în primire, pe un ton care nu anunța nimic bun:

— Unde sînt ai voștri?

— Sîntem în excursie cu școala — a dres-o Popanică.

— Ce școală? N-am văzut pe nimeni!

— Păi ne-am rătăcit. Participăm la concursul de orientare turistică — îl îmbună Munchausen cel mic.

— De unde ați pornit?

— De jos, din gară?

— Şi unde trebuie să ajungeți?

— La Pîrîul Rece!

— Atunci mergeți îndărăt pe unde ați venit și luați-o pe șosea, nu umblați pe unde a ințărcat lupul oaia!

La întoarcere, am mai făcut o baie bună, așa că, întorși la gară, propunerea lui Popanică ni s-a părut miraculoasă:

— Mergem acasă băieți?

— Mergem. Dacă am văzut Clăbucetul, ce ne mai pasă?

— Da, conveni și Tănase II. Ţinta excursiei noastre a fost atinsă. Recordul de durată nu l-am putut bate din motive obiective.

Peste două zile, îl aud pe Popanică povestind unuia care avea timp să-l asculte:

— Ce chestie, mă, să dăm peste urși în pădurile de pe Clăbucet! Ia uită-te aici ce poză mi-a tras Pioneză..

— Zău, mă?! Şi n-ai pățit nimic?

— Cine, eu? Nu mă cunoști!

Enigmele JUDO-ULUI

- **Artă a supleții, curajului și îndemînării.**
- **«Taisabaki», «ukemi» și «kuzuși» — trei mistere pe care le puteți dezlega.**
- **Forța brută se pleacă în fața inteligenței.**

Apărut din marea pasiune a niponilor (japonezilor) pentru tot ceea ce este util, necesar, frumos și spectaculos, judo, una dintre milenarele modalități de luptă fără armă, se răspîndește tot mai mult. Artă a supleții, curajului și îndemînării, a devenit, datorită ilustrei contribuții a profesorului și marelui om de stat Jigoro Kano, sportul numărul 1 al Japoniei, disciplină care a cucerit tineretul întregii lumi.

Cine nu dorește astăzi să practice judo-ul, să ajungă și chiar să depășească culmile atinse de marele campion, olandezul Anton Gesing, sau cele ale campionilor cu nume greu de pronunțat, marii maeștrii japonezi?...

Dar pentru a atinge aceste idealuri este necesar să pătrunzi secretele antrenamentului în «dojo» (sala de antrenament) unde se predau tainele miraculoaselor și spectaculoaselor mișcări, școala căderilor prin care contactul cu solul, oricît de dur, nu va fi resimțit, a luptei la sol prin care adversarul este imobilizat fără nici o șansă de scăpare. Și, în paralel cu pătrunderea și deslușirea acestor taine care stau la baza principiilor judo-ului, să constați pe nesimțite că organismul se va dezvolta armonios, mișcările vor deveni mai suple, privirea mai ageră, mintea mai rațională, totul pe un fundament al stăpînirii desăvîrșite a propriilor forțe!...

Prin judo, cei firavi vor căpăta încredere în posiblitățile de care dispun, cei impulsivi vor deveni calmi și calculați, iar cei nehotărîți vor căpăta fermitate în acțiunile lor. Intrînd cu emotivitate în sala de antrenament, și pășind în «tatami» (spațiul de luptă), micul dar viitorul «judoka» va avea surpriza de a se numi «tori» cînd va executa temele antrenamentului, și «uke» cînd va fi solicitat să ajute la executarea procedeelor tehnice.

Mai strînsă poate decît în alte sporturi, colaborarea și sprijinul reciproc se instaurează rapid între «tori» și «uke», creînd climatul necesar progresului pentru toți, contribuind la dezvoltarea unor relații de profundă prietenie și stimă reciprocă.

Sport prin excelență individual, unde fiecare «judoka», prin forțele și capacitățile sale trebuie să obțină victoria, judo-ul are în timpul antrenamentului caracteristicile unui sport colectiv în care pentru învătare concură toți participanții. Disciplina se instaurează fără eforturi, salutul tradițional «ritsurei zi zarei» se adresează în egală măsură careului magic, «tatami», prietenilor îmbrăcați în kimonou și profesorului, ori de cîte ori acesta îți recomandă un procedeu, dar și lui «uke», prietenul devotat care te ajută în cunoașterea și pătrunderea tainelor judo-ului.

«Taisabaki», tehnica deplasărilor pe «tatami», este simplă de învățat, dar trecerea superficială prin acest capitol va conduce mai tîrziu la insuccese atunci cînd victoriile ar trebui să încununeze o activitate de ani de zile. Legile deplasărilor pe saltea se vor studia, ca și legile tuturor procedeelor tehnice, cu același prieten «uke», dar și individual, acasă, în fața oglinzii, pentru a-i înțelege toate sensurile nescrise. Si prin aceasta judo-ul dovedește o valoare și mai mare între celelalte activități fizice solicitînd o participare activă și conștientă a micilor «judoka» pentru a pătrunde adînc toate legile mișcării și deplasării, folosirea cu maximum de randament a rolului pîrghiilor, a energiei cinetice, a stabilității centrului de greutate și a multor alte noțiuni asemănătoare.

Judo-ul e și deosebit de frumos, de spectaculos. Deplasarea luptătorului pe saltea are ceva din mișcarea suplă și agilă a unei feline, comoditatea și lenea aparentă a pașilor leului, prudența și acțiunile ascunse ale tigrului, totul pregătind explozia finală a atacului decisiv al leopardului. În paralel cu inițierea în tainele deplasărilor, se învață și acelea ale căderilor prin «ukemi-waza», modalitate care permite unui «judoka» să suporte numeroase și violente căderi fără să le resimtă șocul, dîndu-i posibilitatea să pătrundă viitoarele procedee tehnice într-o relaxare totală. Admirînd și suferind alături de eroii preferați ai multor filme, aplaudăm acțiunile acestora cînd, după o luptă epuizantă, execută o săritură dintr-un tren ori de pe o casă în flăcări și, în urma unei căderi dure, se ridică surîzători și continuă ca și cînd nimic nu s-ar fi petrecut cu ei. Dar pentru a realiza asemenea scene de mare dinamism, protagoniștii se pregătesc și se perfecționează ani de zile în «ukemi», un alt capitol al complicatei lecții care e judo-ul, modalitate care are un rol important în dezvoltarea personalității tuturor, precum și o mare utilitate atît în activitatea sportivă cît și în cea particulară.

«Ukemi» permite începătorului să-și învingă teama de accidentare, să lucreze relaxat, iar mai tîrziu să poată aprofunda modalitățile de dezechilibrare și proiectare a adversarului. În practică, în viața particulară, acest capitol bine însușit contribuie substanțial la eliminarea eventualelor accidentări, căderile învățîndu-se din toate direcțiile, de pe loc și din mișcare, din pozițiile cele mai neobișnuite, pentru a crea posibilitatea orientării în spațiu, orientare pe care o admirăm atunci cînd urmărim rostogolirea unei pisici.

De nenumărate ori am urmărit isprăvile de necrezut ale unor prichindei care, numai prin mișcări agile, înving, fără drept de apel, unul sau mai mulți adversari mult mai mari decît ei. Este o nouă taină a judo-ului — aceea de a acționa atunci cînd adversarul nu mai poate să-și stăpînească propriul echilibru, cînd din acest motiv devine o pradă sigură, nemaifiind capabil să-și folosească forța de care dispune, aceasta întorcîndu-se împotriva sa asemeni unui bumerang. La bazele tehnicii dezechilibrărilor «kuzushi» stau două principii: cel prin care «tori» adaugă forței lui «uke» forța sa, pe baza legii «forței nu-i răspunde cu forță, ci cu abilitate și îndemînare», ceea ce conduce la cel de al doilea principiu, acela de a crea prin acțiuni înșelătoare dezechilibrarea lui «uke».

«Taisabaki», «ukemi» și «kuzuși» sînt principalele procedee care conțin și ascund profund marile enigme ale judo-ului, ele avînd la bază mari adevăruri ale legilor fizicii adaptate creator în urma multor ani de existență a formelor luptei fără armă.

1

2

3

Alături de ele, tehnica şi tactica aplicării procedeelor din picioare («naghe-waza») şi a celor la sol («ne-waza») au rolul de a-l purta pe micul «judoka») şi mai departe pe căile lungi şi pline de spectacol şi satisfacţii ale miraculosului judo.

Zi de zi, practicînd cu perseverenţă acest sport, ca într-o carte cu înţelepciuni, «judoka» descoperă noi şi utile taine ale artei autoeducării corpului şi gîndirii: supleţea în mişcare, îndemînarea, viteza de reacţie, mobilitatea, memoria.

Recapitulînd calităţile şi posibilităţile pe care ni le oferă judo-ul, nu trebuie deci să ne mire de ce a devenit un sport din ce în ce mai îndrăgit de elevi şi şcolari.

ANTON MURARU,
secretar general al Federaţiei române de judo

COPII, JUDO-UL VĂ AŞTEAPTĂ!

Aţi văzut deci că judo-ul e unul din cele mai spectaculoase şi mai utile sporturi. Dar, mai mult decît în alte discipline sportive, cei care vor să-l descifreze trebuie să înceapă această trudă de la o vîrstă destul de fragedă.

Între 10 şi 14 ani se află cuprinsă perioada cînd voi puteţi să învăţaţi mult, fără teamă şi fără reţinere şi aceasta e vîrsta cea mai potrivită pentru a păşi în judo. Majoritatea procedeelor dificile şi greu de înţeles şi executat de către cei mari, sînt însuşite şi realizate de către voi la aceşti ani cu o surprinzătoare rapiditate şi uşurinţă.

Apreciind aşa cum se cuvine avantajele practicării judo-ului, vă invităm să profitaţi de calităţile oferite, de vîrsta voastră şi să deschideţi cu îndrăzneală porţile cluburilor şi asociaţiilor sportive care vă oferă posibilitatea cunoaşterii şi practicării acestui sport relativ nou, pentru voi.

ILIE GHEORGHE
antrenor de judo

PRIMA COMPETIŢIE REPUBLICANĂ A MICILOR „JUDOKA“

Pionierii şi şcolarii din secţiile de judo al Casei pionierilor din Timisoara. din asociaţiile sportive «Trotuşul», (oraşul Gheorghe-Gheorghiu Dej), «Dacia» (Orăştie), «Progresul» (Brăila), «Gloria», «I.O.R.», «Rapid», Şcolile sportive nr. 1 şi 2 (din Bucureşti) şi încă mulţi alţii au avut marea bucurie să participe, nu de mult, la prima competiţie republicană de judo.

A fost o întrecere de neuitat, pentru reuşita căreia merită felicitări atît organizatorii — părinţii, antrenorii şi profesorii — cît, mai ales, cei peste 120 de participanţi care, prin evoluţia lor, au ridicat în nenumărate rînduri spectatorii în picioare.

M. Tudose, M. Călugăru («I.O.R.») M. Ciuraru («Dacia») A. Şugă (Casa pionierilor-Timişoara), A. Vulgaris («Rapid»), D. Vensag («Trotuşul») B. Mălinescu («Gloria») care au între 10—12 ani şi repezentanţii «veteranilor», cei de 13—14 ani — M. Pascu şi O. Oşan («Trotuşul»), Şt. Stefănescu («Gloria») şi mulţi, mulţi alţii, au fost încununaţi cu ocazia debutului cu laurii victoriei, urcînd pe podiumul mult visat al campionilor.

Alături de băieţi, în acest prim campionat republican de judo au evoluat şi fete, distingîndu-se în mod deosebit Aprilia Vizanti («Gloria), Virginica Radu («Rapid») şi Mariana Paladiu («Casa pionierilor Timişoara»).

Anul 1971 va da posibilitatea învingătorilor să confirme că succesul nu a fost întîmplător, dar va fi şi o revanşă utilă pentru merituoşii învinşi.

TRECEREA ŞI RĂSUCIREA BRAŢ

ATENŢIUNE

Pentru toţi pionierii şi şcolarii din municipiul Bucureşti

10-14 ANI

care doresc să înveţe şi să practice

JUDO-UL

Asociaţia sportivă

„GLORIA"

primeşte zilnic înscrieri la telefonul

176010 / INTERIOR 1164

Antrenamentele se desfăşoară în sala specială de la Ştrandul Tineretului, după un program săptămînal pe care doritorii îl pot afla la acelaşi telefon.

NU SCĂPAŢI acest PRILEJ!

4

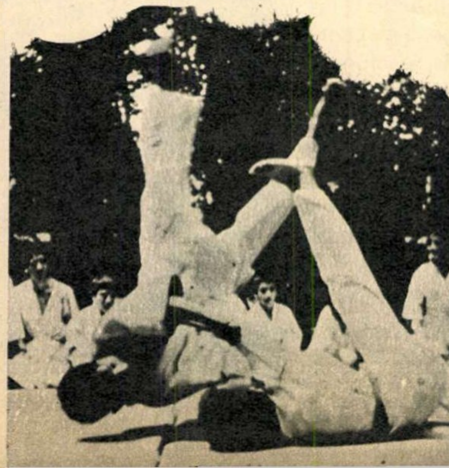

5

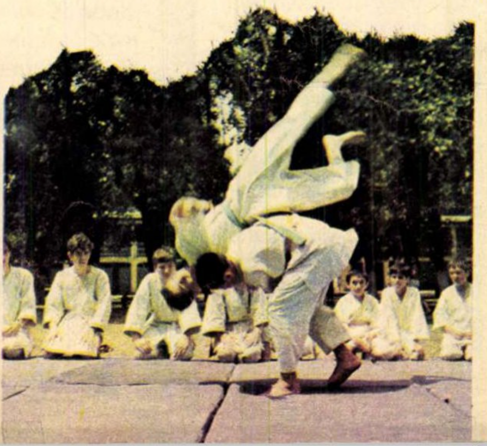

6

1. SEROI-NAGHE-IPPON
2. SUCUI-NAGHE
3. TOMOI-NAGHE
4. UCHI-GOSHI
5. YOKO-OTHOSI
6. SEROI NAGHE-IPPON
7. SEROI-NAGHE-ERI

Aceste reuşite şi spectaculoase procedee de judo au fost executate special pentru «Cutezătorii» de componenţii echipei «Gloria» Bucureşti — «Presă si Edituri»: Aprilia Vizante, Lorenţ Mihai, Marin Constantin, Ştefan Ştefănescu, Ion Octavian, Şerban Codruţ şi Bogdan Mălinescu.

7

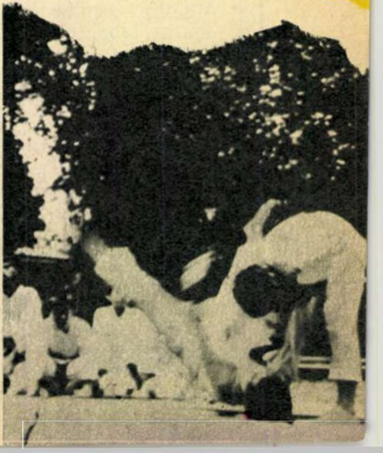

OMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

OVIDIU ZOTTA

SALVATORUL

Alergau de mult, fără să mai țină seama de timp sau de oboseală.

La început, Garoafă întorsese capul de cîteva ori, cu mirare, întrebîndu-și călărețul: Ce se întîmplă? E o treabă cuminte? Așa ne-au învățat pe noi la manej? Tinere domn, posed o experiență îndelungată, am turnat o grămadă de filme dar niciodată n-am gonit în ritmul ăsta mai mult de trei minute!

— Acum e altceva, bătrîne — îi șopti Marius — nu mai alergi ca actor, ci pur și simplu ca un armăsar de rînd, care-și slujește stăpînul într-o misiune anevoioasă! Scăderea asta în grad te deranjează?

Garoafă fornăi, lărgindu-și nările, ca să-și alimenteze din belșug plămînii: Nici vorbă, tinere domn! Rațiunea de a fi a seminției mele tocmai în asta constă: să alergăm drăcește, imboldiți de călcîiele unui om care știe ce vrea! La naiba cu megafoanele care, în timpul filmărilor, încep să urle «Opriți, reluăm!» tocmai atunci cînd ai mai multă poftă de alergat! Ține-te bine, am să galopez exact așa cum mi-au hărăzit în cartea sîngelui nu știu cîte generații de cai!

Blîndul Garoafă galopa dezlănțuit, cu frîul liber. Din cînd în cînd, Marius îi șoptea «Mai repede, foarte bine, insistă!» bătîndu-l ușor cu palma pe grumazul jilav de sudoare. Băiatul nu se simțise niciodată atît de fericit. În ciuda situației neobișnuite și a posibilei primejdii, îi venea tot timpul să rîdă! Știa foarte bine că s-ar putea să iasă cam mototolit din toate întîmplările astea, dar bucuria de a-și simți trupul ușor și puternic îl năucea.

— U-huuu! Hoțilooor, vă ajuuung! urlă el, încîntat. N-o să-mi scăpați!

Deodată îl izbi senzația de liniște. Nimerise într-o vale podită cu pietre rotunde și albe, prin mijlocul căreia pulsa vîna unui pîrîu proaspăt coborît de la munte. La miazăzi, era străjuită de fagi puternici, la miazănoapte începeau pădurea de brad și munții. Un drum îngust, aproape o potecă, urca șerpuind printre bolovani enormi.

— Pe-acolo au luat-o! Încă puțin, Garoafă, încă puțin! se rugă el de calul care, ostenit, cu botul plin de spumă, începuse să se poticnească.

Trecură lesne pîrîul, apa nu-i ajungea lui Garoafă decît pînă la genunchi, și se avîntară pe potecă.

— A! exclamă Marius, ridicîndu-se în șa. Iată-i!

La mai puțin de o sută de metri înaintea lui goneau, la intervale destul de mari trei călăreți, străbătînd o zonă fără vegetație. Primul avea, de-a curmezișul șeii, un pachet dreptunghiular. «Sabia de aur»! tresări Marius. Nu reuși să-l recunoască decît pe cel mai apropiat dintre ei, umerii aceia voinici și coama căruntă nu puteau aparține decît unui singur om. Era Jaguarul. «V-am văzuuut! Știu cine sînteți! urlă Marius. Stai, Jaguarule! Degeaba fugi!»

Cei trei traversară luminișul, pierzîndu-se în pădure. Deodată, se auzi un vacarm — tropăituri, huruială ... Trăsura, fără cai, venea nebunește la vale.

— Garoafă! strigă Marius, înspăimîntat, smucind frîul. Întoarce-te! Ne strivește!

Dar Garoafă, epuizat și pe deasupra pus să alerge la vale, abia se mișca. Marius îl lovi nebunește cu latul sabiei, privind în urmă cum trăsura, dîndu-se peste cap, se apropia vertiginos, pierzînd ici o roată, dincolo o portieră.

— Ne face praf drăcovenia! urlă Marius.

Deodată, o mînă energică îl înhăță pe Garoafă de lîngă zăbală și-l trase în spațiul strîmt dintre doi bolovani, exact în clipa cînd trăsura, într-un nor de praf, de pietre și de așchii de lemn trecea pe lîngă ei.

...Marius, care se și văzuse strivit, făcut una cu pămîntul, deschise încetișor ochii. Bolovanii, copacii, grumazul lui Garoafă îi jucau în fața ochilor. Cît despre cel care-i salvase... Privindu-l, Marius avu întîi un sentiment de uluială, căruia însă îi luă locul imediat unul de ciudă și de umilință. Era... Tiberică Adamescu!

— Noroc, bombăni Marius, descălecînd. Peste tot dau de tine! Ce naiba faci aici?

— Mai nimic. Stau, aștept pînă apare cîte un isteț în pericol de a fi făcut una cu pămîntul, și-l salvez! zise Tiberică.

Marius pufni nervos și, smulgînd un mănunchi de iarbă, începu să șteargă grumazul lui Garoafă.

— Și altceva cu ce te mai ocupi? zise el, morocănos. Te asigur că în secolul ăsta, gata, n-o să mai fie pe-aici nici o trăsură care să cadă în capul cuiva!

— Între timp, zise Tiberică, duc o existență splendidă, în aer liber. Am pe cineva în sat, un fel de unchi al cumnatei vărului lui tata! Poate că ai avut dreptate cînd ai spus că mai bine aș face să-mi văd de treburile mele. Cred că am și găsit ceva destul de interesant prin partea locului.

— Vreo cască medievală? mîrîi Marius. Vezi să nu fie un ceaun banal, căzut din samarul unui măgar de la stînă!

— Nu, zise Tiberică, liniștit. E altceva. Dacă ai să fii cuminte, poate am să-ți spun că e vorba de niște foarte drăguțe subterane, din care una iese exact de cealaltă parte a muntelui! Presupun că în secolul 16...

Marius îl înșfăcă de umeri:

— Ascultă, tu vorbești serios?!

— Mă rog, s-ar putea data și în prima jumătate a secolului 17 dar...

— Lasă precizările! *Subterana* asta nu-i o glumă?

— Deloc! Să-ți explic...

Pe deasupra lor trecu, zburînd foarte jos, unul din elicoptere. În carlingă se aflau Victor Roman și, surpriză, locotenentul Dinulescu. Marius le făcu semne prietenești, arătîndu-le direcția în care dispăruseră banditii. Dinspre rîu se auzeau tropote de cai, și strigăte: «Marius! Marius, unde ești? Așteaptă-ne!» În curînd, Palaghiță, Eschimosul, Fred și Prințesă apărură cu expresii alarmante.

— Haideți, haideți! îi zori Marius. Să nu pierdem timpul! Consilierul meu, Tiberică, are cuvîntul! Vă invit să-l ascultați cu cea mai mare atenție!

În numărul viitor:
O DESCOPERIRE EXTRAORDINARĂ

SCURT ISTORIC SPORTIV

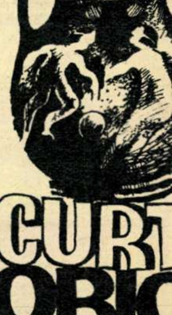

Voioșia oamenilor preistorici este reprezentată cu deosebită putere de sugestie în dansuri, jocuri și întreceri sportive. După ce se înapoiau de la vînătoare sau pescuit oamenii acelor timpuri se înveseleau prin tragere la țintă cu arcul sau sulița, ori în jocul cu bețele, întrecere ce se mai practică și astăzi de către polinezienii din insulele Oceanului Pacific.

Jocul cu mingea își are obîrșia cu mii de ani în urmă, în ținuturile nordice ale globului. Săpăturile arheologice făcute pe teritoriul așezării greco-scitice Olbia, situată pe litoralul de miazănoapte al Mării Negre au scos la iveală un vas de argilă arsă, datînd din secolul al IV-lea î.e.n. pe care se află o gravură ce înfățișează doi tineri ce se joacă cu o minge. De asemenea, în nordul Canadei s-a găsit, acum 30 de ani, într-un bloc de gheață o minge confecționată din piele de focă. Supusă analizei cu carbon 14 s-a constatat că aceasta a fost confecționată în urmă cu peste 2 500 de ani. O a doua minge, făcută din capul mumificat al unei foci, a fost descoperită de arheologi în Groenlanda. Cercetătorii au constatat că ea provine de la primele triburi de eschimoși ce au migrat din Alasca în Groenlanda acum mai bine de 1 200 ani. În urma acestor descoperiri, cercetătorul german Iulius E. Lips scrie în cartea sa «Obîrșia lucrurilor» că «Fotbalul european se trage din jocul cu mingea al eschimoșilor, care se desfășoară după reguli întru-totul asemănătoare și la care se folosește o minge de piele aidoma cu cea a europenilor». Actuala denumire a acestui sport (foot ball) înseamnă «minge de picior» și a apărut pentru prima dată în limba engleză în anul 1349.

Tot în regiunile boreale ale globului pămîntesc au luat ființă așa-zisele «ghete de zăpadă». În peșterile și stîncile din nordul Suediei, Norvegiei, Finlandei și Uniunii Sovietice; s-au descoperit desene datînd din mileniul al III-lea î.e.n. Artiștii vremurilor străvechi au înfățișat în gravuri rupestre pe primii oameni care au folosit «scîndurile de lunecat». Goana pe întinsurile înzăpezite după renii răniți le-a sugerat anticilor vînători nordici să cioplească din os tălpicile pe care azi noi le numim schiuri.

În Asia de sud-est boxul se practică și cu... picioarele. ▶

Schiul nautic

Au trecut însă aproape 5 000 de ani pînă cînd schiurile — lucrate în alte părți ale lumii din lemn — au cucerit lumea sportivă. Un moment remarcabil îl marchează anul 1888, cînd marele explorator Fridtjof Nansen izbutește să traverseze Groenlanda pe schiuri, de la est la vest. Acum circa cinci decenii apare o altă variantă a schiului terestru — schiul nautic, «inventat» de 6 vînători alpini francezi care se aflau în concediu pe coasta de Azur... Astăzi schiul nautic a devenit un sport internațional.

Oamenii din epoca pietrei nu socoteau mersul și alergarea o activitate deosebită; pentru ei ele constituiau acte firești. La fel mai gîndesc și astăzi băștinașii din Australia ori boșimani și hotentoți din Africa care sînt renumiți pentru rapiditatea cu care aleargă. Deplasarea rapidă pe urmele vînatului este o condiție ce le-o impune mediul; doar astfel ei pot dobîndi hrana zilnică. Indienii din vestul Canadei gonesc ore întregi cerbul pînă ce animalul cade răpus.

Cu mii de ani în urmă, în multe așezări din aria Indoneziei de astăzi au fost construite ziduri de piatră înalte de doi metri, peste care tinerii încercau să sară în anumite zile festive. Preoții arbitrau aceste întreceri; ei aveau o condică în care își notau performanțele celor mai destoinici dintre concurenți. Numai tinerii care reușeau să îndeplinească «normele» erau trecuți în rîndul bărbaților. Astăzi tinerii indonezieni sar peste aceste ziduri numai în prezența turiștilor...

Jocul de hochei își are obîrșia la indienii canadieni. De mii de ani acești pescari dibaci, înainte de a porni pe ocean la vînătoarea de balene, joacă hochei întrebuințînd o vertebră de balenă în loc de puc, iar drept crosă un băț îndoit la un capăt.

Pe un basorelief găsit în apropiere de Atena este imortalizat hocheiul pe iarbă, jucat de grecii antici — cu peste 3 200 de ani în urmă — la primele jocuri olimpice, jocuri ce aveau loc în acele vremuri din patru în patru ani. În timpul întrecerilor se instituia «pacea olimpică», interval în care înceta orice învrăjbire între cetățile Heladei. Concurénții se numeau «athletis» — luptători. După ce aceștia depuneau un jurămînt la altarul lui Zeus — divinitate supremă — începeau întrecerile care prevedeau o serie de probe de alergări, sărituri, lupte, călărie etc.

Jocurile olimpice au continuat pînă la sfîrșitul secolului al IV-lea al erei noastre, cînd au fost desființate de împărații bizantini pe motivul că ele exprimă concepții păgîne.

O mie două sute de ani mai tîrziu francezul Pierre de Coubertin reînființează Jocurile olimpice, întreceri care s-au desfășurat — pentru întîia oară — la Atena, în ziua de 6 aprilie 1896. De atunci — cu unele scurte întreruperi în timpul celor două războaie mondiale — Jocurile olimpice au loc la fiecare patru ani.

AUREL LECCA

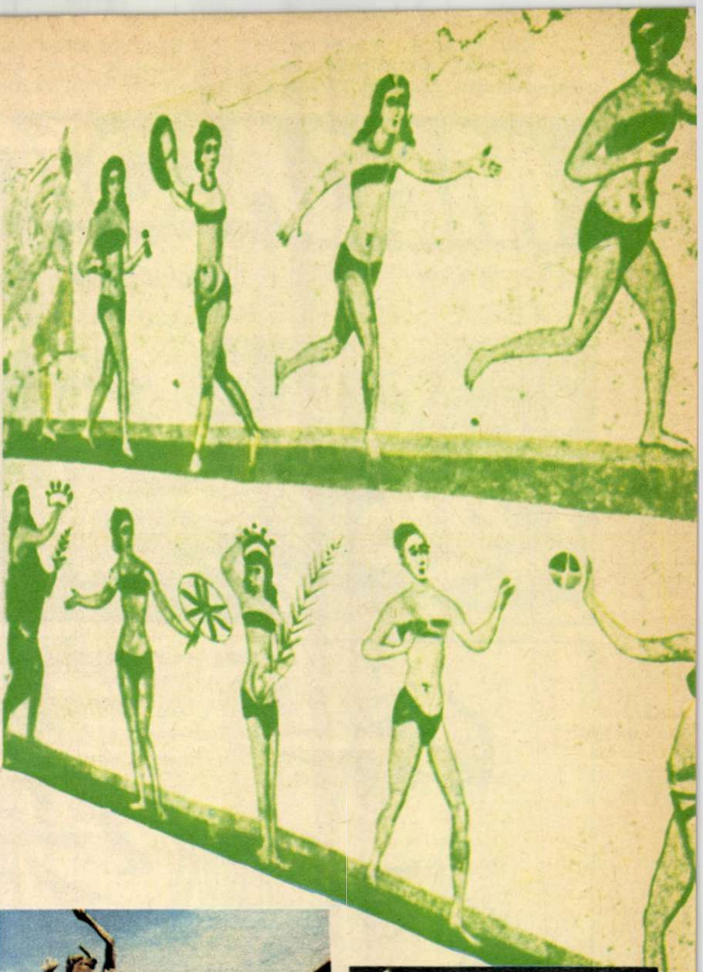

▲ Mozaicul roman care acum 2 000 de ani împodobea intrarea stadionului din Sicilia.

◀ Una din «caprele» indoneziene.

Sportivii din insulele Caroline executînd dansul bețelor.
▼

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE:

Vestitul endocrinolog Hayes s-a izolat de bună voie în jungla Amazonului, pentru a efectua o mare experiență, împreună cu asistentul său, Norbert. Tinerii exploratori porniți în căutarea savantului, înțeleg curînd că Norbert e un ticălos.

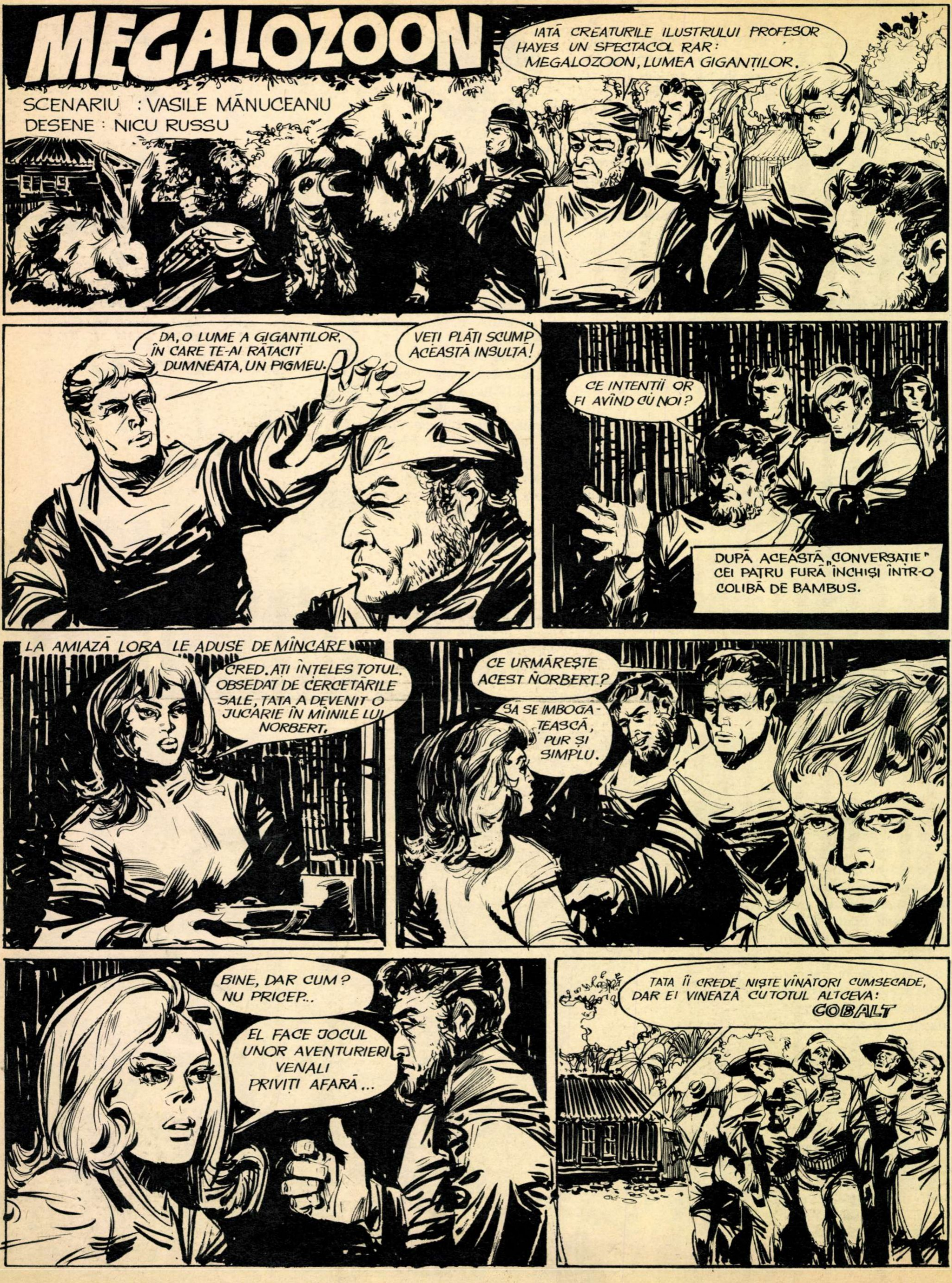
MEGALOZOON
SCENARIU : VASILE MĂNUCEANU
DESENE : NICU RUSSU
IATĂ CREATURILE ILUSTRULUI PROFESOR HAYES UN SPECTACOL RAR: MEGALOZOON, LUMEA GIGANȚILOR.
DA, O LUME A GIGANȚILOR, ÎN CARE TE-AI RĂTĂCIT DUMNEATA, UN PIGMEU.
VEȚI PLĂTI SCUMP ACEASTĂ INSULTĂ!
CE INTENȚII OR FI AVÎND CU NOI?
DUPĂ ACEASTĂ „CONVERSAȚIE" CEI PATRU FURĂ ÎNCHIȘI ÎNTR-O COLIBĂ DE BAMBUS.
LA AMIAZĂ LORA LE ADUSE DE MÎNCARE
CRED. AȚI ÎNȚELES TOTUL. OBSEDAT DE CERCETĂRILE SALE, TATA A DEVENIT O JUCĂRIE ÎN MÎINILE LUI NORBERT.
CE URMĂREȘTE ACEST NORBERT?
SĂ SE ÎMBOGĂȚEASCĂ, PUR ȘI SIMPLU.
BINE, DAR CUM? NU PRICEP...
EL FACE JOCUL UNOR AVENTURIERI VENALI PRIVIȚI AFARĂ...
TATA ÎI CREDE NIȘTE VÎNĂTORI CUMSECADE, DAR EI VÎNEAZĂ CU TOTUL ALTCEVA: COBALT

(VA URMA)

CONFERINŢA INTERNAŢIONALĂ «EDUCAŢIA COPILULUI ÎN FAŢA PROGRESULUI ŞTIINŢEI ŞI TEHNICII CONTEMPORANE»

(Urmare din pag. 2)

Participanţii au fost unanimi în a aprecia că educaţia tehnico-ştiinţifică, ca parte integrantă a educaţiei generale moderne, reuneşte stima pentru valorile ştiinţei şi culturii naţionale cu sentimentul de solidaritate internaţională, de colaborare şi respect reciproc între popoare, în spiritul progresului social şi al umanismului. De aceea, folosirea ştiinţei şi tehnicii în scopuri contrare intereselor umanităţii, sporirea cheltuielilor militare şi distrugerea prin războaie a avuţiilor care ar fi putut contribui la creşterea nivelului de trai şi la înflorirea educaţiei au constituit obiectul dezaprobării delegaţiilor la conferinţă.

Conferinţa a apreciat că este în interesul umanităţii ca toţi copiii să fie educaţi conform exigenţelor epocii contemporane, să-şi însuşească cuceririle ştiinţei şi tehnicii, să fie formaţi în spiritul păcii şi prieteniei între popoare, potrivit cerinţelor modernizării învăţămîntului.

Organizaţiile participante, militînd pentru o mai bună cunoaştere reciprocă şi pentru întărirea continuă a cooperării în domeniul educării tinerei generaţii, au apreciat că progresul şi perfecţionarea continuă a educaţiei tehnico-ştiinţifice impur conjugarea eforturilor tuturor factorilor responsabili pe plan naţional şi internaţional, organizaţiile de copii şi adolescenţi putînd aduce în această privinţă o contribuţie dinamică, responsabilă şi creatoare. S-a considerat că în zilele noastre educaţia copilului în spiritul ştiinţei şi tehnicii contemporane trebuie apreciată ca făcînd parte din cultura generală, chemînd factori competenţi să faciliteze acest proces.

Subliniind însemnătatea deosebită a conferinţei, atmosfera caldă şi de sinceră colaborare care a caracterizat lucrările acesteia, delegaţiile şi-au exprimat convingerea că schimbul rodnic de păreri la care au luat parte a contribuit la cunoaşterea mai profundă a experienţei organizaţiilor participante,în educarea tehnico-ştiinţifică a copiilor şi adolescenţilor, la întărirea prieteniei şi înţelegerii între popoare.

Conferinţa recomandă să fie invitate organizaţiile internaţionale cum sînt: UNESCO, C.I.M.E.A., C.I.C. etc. să popularizeze rezultatele şi experienţa Organizaţiei Pionierilor din Republica Socialistă România în domeniul educaţiei tehnico-ştiinţifice a pionierilor şi şcolarilor.

Conferinţa a luat cunoştinţă cu admiraţie de rezultatele obţinute de Organizaţia Pionierilor din Republica Socialistă România în domeniul educaţiei copiilor în spiritul ştiinţei şi tehnicii contemporane, în vederea stimulării aptitudinilor creatoare ale acestora, un exemplu elocvent constituindu-l în acest domeniu expoziţia internaţională «Minitehnicus '70».

PRIN EXPOZIŢIA «MINITEHNICUS '70»

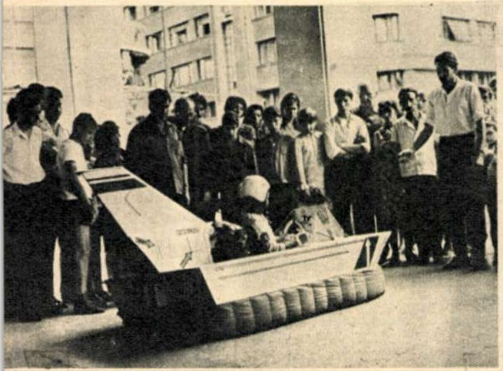

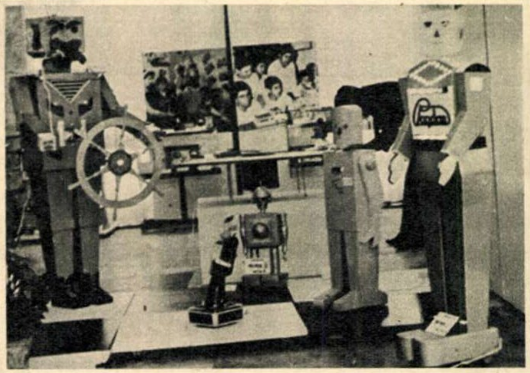

(Urmare din pag. 2)

Mocăşanu, Casa pionierilor din Turnu Severin **«MACHETĂ DE CARGOU»; Radu Sîngiorzan,** Casa pionierilor Bistriţa-Năsăud **«AEROMODEL CAPTIV»; Radu Şoiman, Augustin Popescu,** Casa pionierilor din Turnu Severin **«MACHETĂ DE CARGOU»; Nicolae Mănescu, Gelu Marin,** Casa pionierilor din Craiova **«PĂPUŞĂ CÎNTĂTOARE»; Gorunel Mîndra,** Casa pionierilor din Drăgăşani **«AEROMODEL CAPTIV»; Gheorghe Ştefan, George Gorgan, Sorin Jipa,** Casa pionierilor din Galaţi **«VEHICUL PENTRU DEPLASARE PE TEREN ACCIDENTAT» Balogh Adam,** Şcoala generală nr. 1, Sf. Gheorghe-Covasna **«MOTOMODEL»; Szabo Zoltan,** Micfalău-Covasna **«AEROMODEL»; Octavian Bugoi,** Şcoala generală nr. 1, Mislea-Prahova **«CENTRALĂ ELECTRICĂ ACŢIONATĂ DE VALURI»; Gheorghe Manolescu,** Casa pionierilor din Corabia **«HIDROGLISOR CU ELICE AERIANĂ»; Mihai Florea,** Casa pionierilor din Tulcea **«CAPACIMETRU».**

SALONUL AUTOMOBILISTIC Cutezătorii

Dacă vedeţi în trecer
Dar ce motor ar
lele Opel

Săgeata ALBASTRĂ

Cuponul nr. 10 a apărut în numărul trecut, iar nr. 9 apare, după cum vedeţi,

MAGNET-PIF-xx

AVENTURILE COLEGULUI MINITEHNICUS

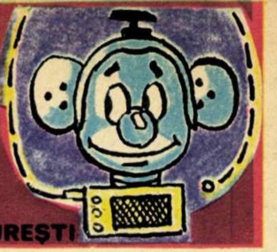

DESENE DE ANGHELUŢĂ V. PITHON, BUCUREŞTI TEXT DE Z. BOGDAN, LICEUL 32, BUCUREŞTI

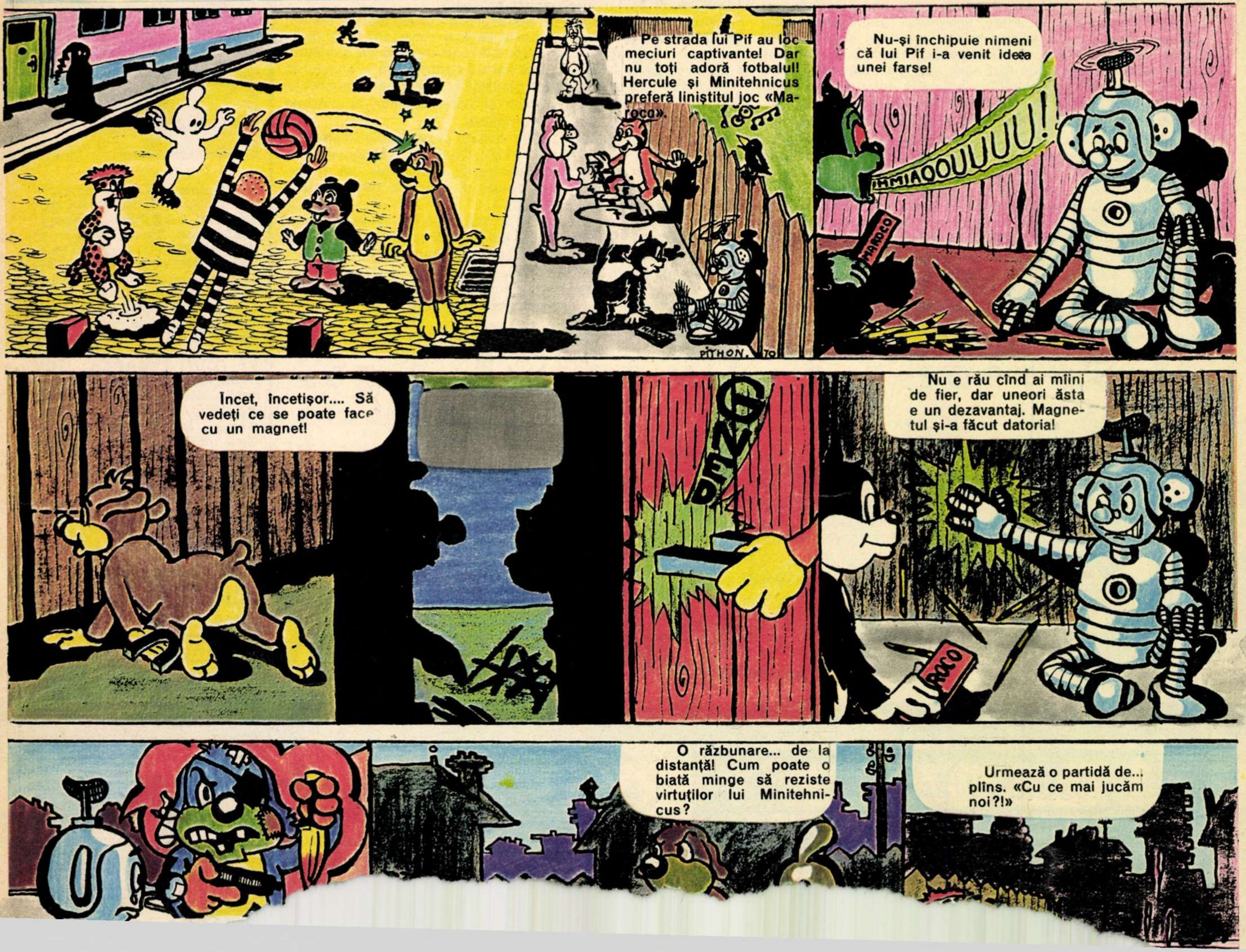
Pe strada lui Pif au loc meciuri captivante! Dar nu toţi adoră fotbalul! Hercule şi Minitehnicus preferă liniştitul joc «Maroca».
PITHON. 70
Nu-şi închipuie nimeni că lui Pif i-a venit ideea unei farse!
HMIAOOUUUUU!
MAROCO
Încet, încetişor.... Să vedeţi ce se poate face cu un magnet!
GNED
Nu e rău cînd ai mîini de fier, dar uneori ăsta e un dezavantaj. Magnetul şi-a făcut datoria!
ROCO
O răzbunare... de la distanţă! Cum poate o biată minge să reziste virtuţilor lui Minitehnicus?
Urmează o partidă de... plîns. «Cu ce mai jucăm noi?!»

PAGINA 5 MAGAZIN

ANTENE • JOC • UN ZÎMBET CU... PRACTIC • GLUME BLITZ • MICROMOTIVE SPORTIVE AFIŞ • FOC DE TABĂRĂ

PRACTIC

O lamă de ras uzată poate fi acul magnetic al busolei. Magnetizăm lama cu un magnet potcoavă, frecînd lama de unul din polii magnetului, de la mijloc către pol, numai cu acelaşi capăt şi pe acelaşi braţ al magnetului. În gaura din mijloc a lamei montăm lagărul acului magnetic (o copcă căreia îi facem o mică adîncitură şi care se fixează de lamă prin lipire). Înfigem un ac într-un dop de plută, iar în vîrful acului aşezăm lama. Vom constata că după cîteva oscilaţii unul din capetele lamei se va opri spre Nord. Însemnăm capătul cu N şi lipim pe această jumătate a lamei o bucată de hîrtie închisă, iar pe cealaltă jumătate, hîrtie albă. Cu tuş trasăm de-a lungul lamei o linie dreaptă.

Cutia busolei o facem din bucăţi de scînduri de 5 mm. Forma cutiei poate fi pătrată, cu latura de 9-10cm (fig. 5) sau rotundă, cu diametrul de circa 10 cm. Cu un raportor gradăm o bucată de celuloid în 360 de grade, în sensul acelor ceasornicului. Aşezăm celuloidul deasupra lamei cu atenţie ca acesta să nu atingă vîrful acului. De asemenea, trebuie să avem grijă ca distanţa dintre lamă şi celuloid să nu fie prea mare, pentru că în acest caz cînd răsturnăm busola, va cădea de pe acul care o susţine. Prindem cadranul gradat şi busola este gata.

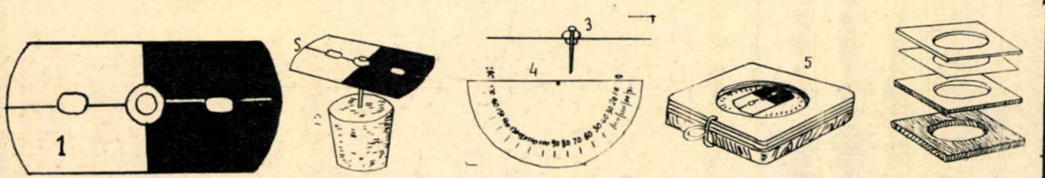

ANTENE

VAS CU PERNE DE AER CU MOTOR ATOMIC

Recent, în S.U.A. a fost proiectată prima ambarcaţiune cu pernă de aer cu motor acţionat de energie nucleară. Capacitatea vasului va fi de 15 000 de tone şi va putea fi folosit pentru călătorii trans-oceanice. Viteza vasului va atinge 150 mile marine pe oră. El va putea transporta 2 000 autovehicule şi pasagerii lor, în mai puţin de o zi dincolo de Atlantic.

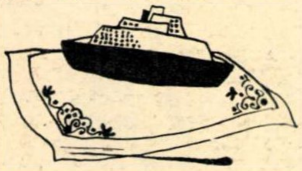

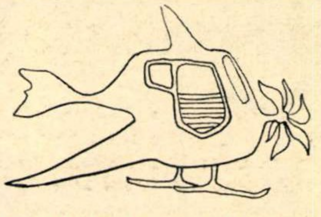

MINIAVION CEHOSLOVAC

«L-140» este numele unui miniavion construit de fabrica de avioane «LET» din R.S. Cehoslovacă. Avionul este echipat cu două motoare cu turbină şi elice. Lungimea sa este de 13,7 m, anvergura aripilor 17,1 m, atinge o viteză de 350 km/h şi are autonomia de zbor de 1200 km. Pentru decolare, avionul are nevoie de 250 m, iar pentru aterizare de 260 m. Roţile pot fi înlocuite cu schiuri sau flotoare. «L-140» poate fi folosit ca avion de transport, sanitar, în agricultură şi în alte scopuri.

JOC

Jucătorii sînt împărţiţi în două sau mai multe echipe. Fiecare echipă are jucătorii aşezaţi în flanc cîte doi.

În faţa fiecărei echipe tragem o linie de start pe care va fi aşezat un cerc. La aproximativ 15—20 m de aceasta va fi aşezat un obstacol pe care jucătorii vor trebui să-l ocolească.

La semnalul «START» dat de comandantul jocului, primii doi jucători din fiecare echipă intră în cerc, îl ridică la nivelul şoldului şi aleargă pînă la obstacol pe care îl ocolesc şi se întorc. Ajunşi şi la locul plecării, ies din cerc, îl pun jos pe locul de unde l-au luat şi aleargă la coada şirului respectiv. Următorii jucători execută acelaşi lucru. Cîştigă echipa a cărei ultimă pereche de alergători sosesc primii din cursă.

BLITZ

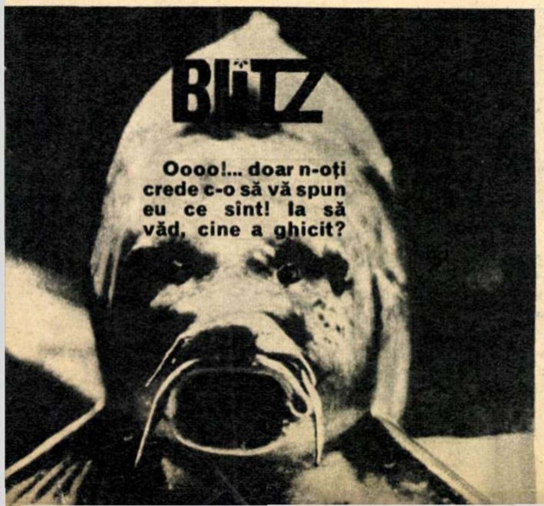

Oooo!... doar n-oţi crede c-o să vă spun eu ce sînt! Ia să văd, cine a ghicit?

MICROMOTIVE SPORTIVE

— Care a fost scorul final al meciului?

— 0 — 0.

— Dar la pauză?

— Ce-ai să faci în vacanţă?

— Somn, somn şi iarăşi somn.

— Ai să dormi?

— Nu, am să pescuiesc!

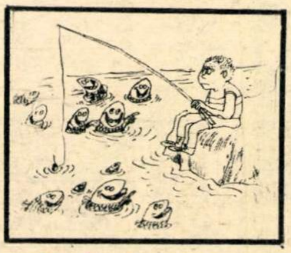

— Pe Sandu l-am bătut la şah de nici *nu s-a văzut.*

— Cum aşa?

— Am jucat prin... corespondenţă!

— Ce lungime are delfinul?

— Vreo cîţiva metri.

— Păi eu am citit în «Sportul»: «Delfin 200 metri»!

Titi Gheorghiu,
Vaslui

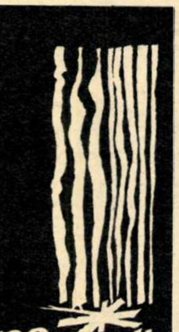

FOC DE TABĂRĂ MULTICOLOR

Vă dăm «reţeta» unui foc de tabără care se aprinde fără chibrituri şi care are flăcările colorate în diferite culori. Pentru aprinderea lui avem nevoie de 15—20 gr hipermanganat de potasiu şi 10—15 gr glicerină. Pisăm hipermanganatul de potasiu pînă devine praf fin şi îl aşezăm pe bucăţele de hîrtie pe care le punem sub vreascurile aşezate pentru focul de tabără. Pentru a aprinde focul turnăm cîteva picături de glicerină peste praf. Focul se aprinde imediat. Pentru ca flăcările să fie colorate turnăm peste foc mici cantităţi de săruri pisate. Sarea de bucătărie colorează flăcările în galben, azotatul de bariu sau acidul boric le colorează în verde, clorura de potasiu sau carbonatul de potasiu le vor da o culoare violetă, iar sărurile de stronţiu vor da culoare roşie.

SPORT 100%

ORIZONTAL: *1) Probă atletică de mare rezistenţă. Capse! 2) Capră... la gimnastică! Grup sportiv. 3) A doua parte a unei competiţii sportive, în care aceiaşi participanţi se întîlnesc din nou. Destinată sportului de iarnă. 4) Dascălul sportivilor! 5) Cal. Ambarcaţiune sportivă, ascuţită la capete. 6) Avînt sportiv. Bară de gimnastică. 7) Aruncător de suliţă! Între cal şi jocheu! La începutul alfabetului. 8) Performanţă sportivă de răsunet. Acela (pop.)... din balansoar! 9) Durata campionatului de fotbal. In rezervă! Avertisment! 10) Vîrsta marilor performanţe!*

VERTICAL: *1) A băga gol! Stil de înot. 2) Mediu pentru canotaj, înot sau polo (pl.). Locul de desfăşurare a întrecerilor sportive. 3) A trage pe lîngă poartă! Frumoasă bază de la Snagov pentru sporturile nautice. 4) Atlet specializat în azvîrlirea discului, suliţei sau greutăţii (pl.). 5) Material din care se confecţionează saltelele folosite la pardoseala sălilor de sport moderne. Alergător în cursa polară! 6) La înot! Întreceri pe sfîrşite! Stadionul Dinamo pe scurt! 7) În nocturnă. Ring... agrar. 8) Suliţă. Salut roman şi în... arenă. 9) Joc sportiv de apă asemănător cu handbalul. Rezistent ca urmare a practicării sportului. 10) Pornire într-o cursă sportivă. Complex de instalaţii sportive (pl.).*

Prof. Dumitru Iacobescu

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1								■		
2							■			
3						■				
4		■								
5			■						■	
6	■					■				■
7					■			■		
8							■			
9			■			■				
10		■								

UN ZÎMBET CU...

Celebrul fizician francez François Arago (1786-1853) se întorcea acasă de la facultate şi se adresă victorios menajerei sale:

— Celiméne, de data aceasta n-o să-mi mai reproşezi că sînt distrat. Poftim umbrela, n-am uitat-o.

— Vai de mine, domnule profesor, dar azi dimineaţă aţi plecat fără ea!!

PALOȘUL NEÎNVINS

16

Rezumatul capitolului precedent:

Cu toate că întăresc străjile și veghează cu mare atenție în preajma cortului domnesc, Toadere Ursu și Ilie Păpădie nu izbutesc să-i prindă pe cei ce uneltesc și țintesc să-l piardă pe Rareș. După miezul nopții în poiană, nu departe de cort, apare un cal murg. Cei doi îl privesc uimiți și nu înțeleg ce caută calul Măriei Sale în poiană. Astfel, lor le scapă lucrul cel mai important: de unde au pornit săgețile care au aprins cortul...

Scenariu: COSTACHE ANTON   Ilustrații: MIHAI SÂNZIANU

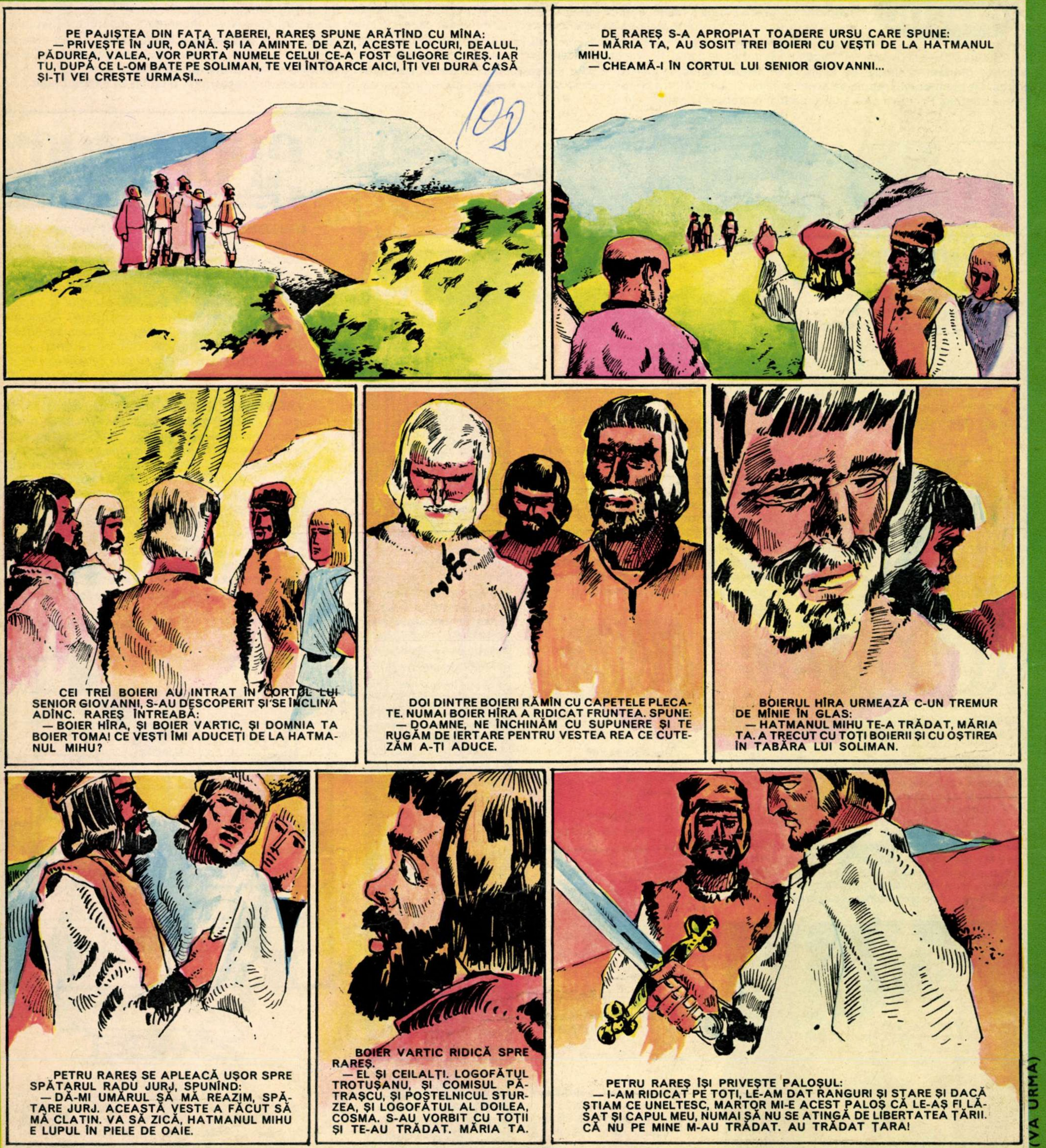

PE PAJIȘTEA DIN FAȚA TABEREI, RAREȘ SPUNE ARĂTÎND CU MÎNA:
— PRIVEȘTE ÎN JUR, OANĂ, ȘI IA AMINTE. DE AZI, ACESTE LOCURI, DEALUL, PĂDUREA, VALEA, VOR PURTA NUMELE CELUI CE-A FOST GLIGORE CIREȘ. IAR TU, DUPĂ CE L-OM BATE PE SOLIMAN, TE VEI ÎNTOARCE AICI, ÎȚI VEI DURA CASĂ ȘI-ȚI VEI CREȘTE URMAȘI...

108

DE RAREȘ S-A APROPIAT TOADERE URSU CARE SPUNE:
— MĂRIA TA, AU SOSIT TREI BOIERI CU VEȘTI DE LA HATMANUL MIHU.
— CHEAMĂ-I ÎN CORTUL LUI SENIOR GIOVANNI...

CEI TREI BOIERI AU INTRAT ÎN CORTUL LUI SENIOR GIOVANNI, S-AU DESCOPERIT ȘI SE ÎNCLINĂ ADÎNC. RAREȘ ÎNTREABĂ:
— BOIER HÎRA, ȘI BOIER VARTIC, ȘI DOMNIA TA BOIER TOMA! CE VEȘTI ÎMI ADUCEȚI DE LA HATMANUL MIHU?

DOI DINTRE BOIERI RĂMÎN CU CAPETELE PLECATE. NUMAI BOIER HÎRA A RIDICAT FRUNTEA. SPUNE:
— DOAMNE, NE ÎNCHINĂM CU SUPUNERE ȘI TE RUGĂM DE IERTARE PENTRU VESTEA REA CE CUTEZĂM A-ȚI ADUCE.

BOIERUL HÎRA URMEAZĂ C-UN TREMUR DE MÎNIE ÎN GLAS:
— HATMANUL MIHU TE-A TRĂDAT, MĂRIA TA. A TRECUT CU TOȚI BOIERII ȘI CU OȘTIREA ÎN TABĂRA LUI SOLIMAN.

PETRU RAREȘ SE APLEACĂ UȘOR SPRE SPĂTARUL RADU JURJ, SPUNÎND:
— DĂ-MI UMĂRUL SĂ MĂ REAZIM, SPĂTARE JURJ. ACEASTĂ VESTE A FĂCUT SĂ MĂ CLATIN. VA SĂ ZICĂ, HATMANUL MIHU E LUPUL ÎN PIELE DE OAIE.

BOIER VARTIC RIDICĂ SPRE RAREȘ.
— EL ȘI CEILALȚI. LOGOFĂTUL TROTUȘANU, ȘI COMISUL PĂTRAȘCU, ȘI POSTELNICUL STURZEA, ȘI LOGOFĂTUL AL DOILEA, COSMA. S-AU VORBIT CU TOȚII ȘI TE-AU TRĂDAT. MĂRIA TA.

PETRU RAREȘ ÎȘI PRIVEȘTE PALOȘUL:
— I-AM RIDICAT PE TOȚI, LE-AM DAT RANGURI ȘI STARE ȘI DACĂ ȘTIAM CE UNELTESC, MARTOR MI-E ACEST PALOȘ CĂ LE-AȘ FI LĂSAT ȘI CAPUL MEU, NUMAI SĂ NU SE ATINGĂ DE LIBERTATEA ȚĂRII. CĂ NU PE MINE M-AU TRĂDAT. AU TRĂDAT ȚARA!

(VA URMA)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA.
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu
41033

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. de către factorii poștali și difuzorii de presă.

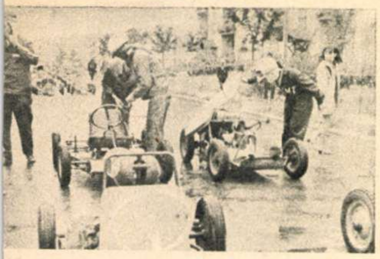

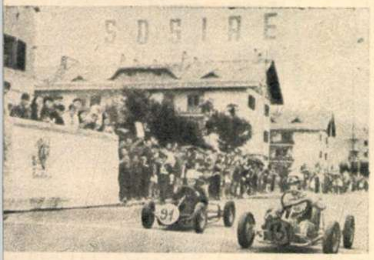

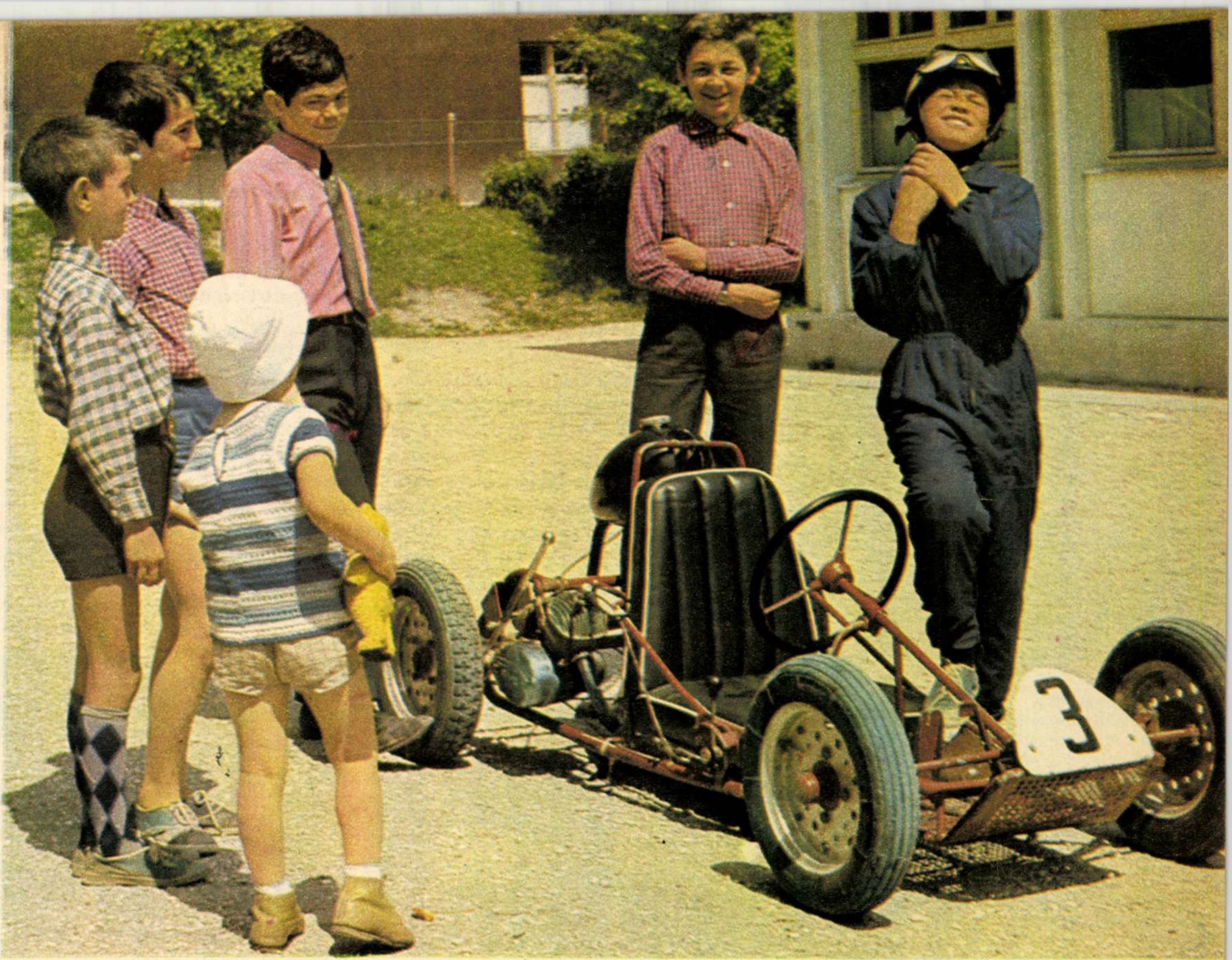

Clasamentul final al campionatului național de carturi, ediția 1970

Seria 50 cmc — băieți:

1. Iacob Piuko	1'47"1	(Brașov)
2. Liviu Zecheru	1'54"0	(Buzău)
3. Adrian Beu	1'56"6	(Sibiu)

Seria 68 cmc — băieți:

1. Stelian Radu	1'54"5	(Brașov)
2. Raul Șilimon	1'56"5	(Brașov)
3. Dan Truță	1'57"3	(Brașov)

Fete:

1. Lucia Marcu	2'13"4	(Brașov)
2. Delia Ivașcu	2'13"9	(Neamț)
3. Clara Torja	2'18"7	(Satu Mare)

Pe echipe a cîștigat reprezentativa județului Brașov.

3...2...1... Start!

Foto: GH. CUCU

Este greu de povestit cu cîtă gravitate, seriozitate și, fără îndoială, emoție s-a desfășurat finala campionatului național de carturi, care a avut loc de curînd la Brașov.

205 copii, din toate județele, au sosit aici, în tabăra special amenajată pentru ei, plini de voioșie, dornici să demonstreze cît sînt de curajoși, îndemînatici, pricepuți.

Zilele premergătoare concursului au trecut ca prin vis. Revizuirea carturilor, antrenamentele, recunoașterea pistei — iată numai cîteva dintre grijile care-i apăsau pe micii concurenți. Cu greu erau convinși să facă plimbări, să-și alcătuiască programe distractive.

Făceau ce făceau și tot pe lîngă nărăvașii lor «cai» se învîrteau.

Campionii de anul trecut, adesea solicitați să-și povestească «memoriile», deveneau tot mai nervoși, mai îngrijorați.

Iată și ziua concursului. Nimic nu este uitat. Casca de pilot, costumul special confecționat, ochelarii — toate accesoriile au intrat în drepturile lor. Arbitrii, cuprinși și ei de nerăbdare, își consultă cronometrele. Pe traseu, la curbele mai periculoase sînt încă o dată aranjate... paiele. Ele pot deveni un culcuș moale, pe care, ce-i drept, nu și-l dorește nimeni.

3—2—1—Start!

Și primele carturi pornesc cu o viteză neașteptată. Numeroșii spectatori (veniți să asiste la concurs cu riscul de-a înfrunta ploaia) sînt surprinși de priceperea micilor conducători, de ambiția fiecăruia de a învinge. Chiar și atunci cînd motorul — ca în orice astfel de competiții — începe să «tușească» sau se lenevește, nimeni nu este descurajat. Face orice ca să ajungă la «Sosire».

Și, de fapt, aceasta a și fost intenția întrecerii. Să-i facă pe copii să fie dîrji, perseverenți, curajoși. Și, după cum ne-am convins noi cei care am fost de față, au reușit.

ELENA MĂNESCU

PRETUTINDENI
TRAIESC
COPII

**Cu cîtva timp în urmă, orașul de pe malurile Nevei a fremătat zile în șir
de elanul și voioșia copiilor,
de cîntece și marșuri pionierești.
Intrat în istorie ca un simbol — vatră a Revoluției,
pildă de eroism și abnegație în Marele război pentru Apărarea Patriei —
orașul lui Lenin,
cu impresionantele sale monumente și locuri istorice,
a constituit o sărbătorească arenă a pionieriei,
în care și-au dat întîlnire copii de pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice.
Ei au cinstit astfel
memoria marelui conducător al proletariatului,
de la nașterea căruia s-au împlinit în aprilie 100 de ani.
În orașul ce evocă cel mai pregnant
personalitatea lui Vladimir Ilici, a avut loc în acele zile
cea de a IV-a Adunare unională a pionierilor sovietici.
La Adunare, care a cuprins diverse manifestări
(mitinguri, marșuri, vizite, spectacole etc.) au luat parte
ca invitați și reprezentanți ai organizațiilor pionierești din Bulgaria,
Cehoslovacia, Cuba, R.D.G., Mongolia, Polonia, România, Ungaria.
Prezent la fața locului, un redactor al nostru
a solicitat gazetei «Pionerskaia Pravda» acest fotoreportaj.**

LENING

29 iunie 1970.
Palatul pionierilor din orașul-erou Leningrad îi primește pe cei 1023 de pionieri-delegați, reprezentanți ai celor 23 de milioane de colegi, la cea de a IV-a Adunare Unională a pionierilor sovietici, (al patrulea SLIOT) dedicată aniversării unui secol de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin.

Unul din milioanele de urmași ai lui Vladimir Ilici Lenin, arătîndu-ne mandatul de delegat.

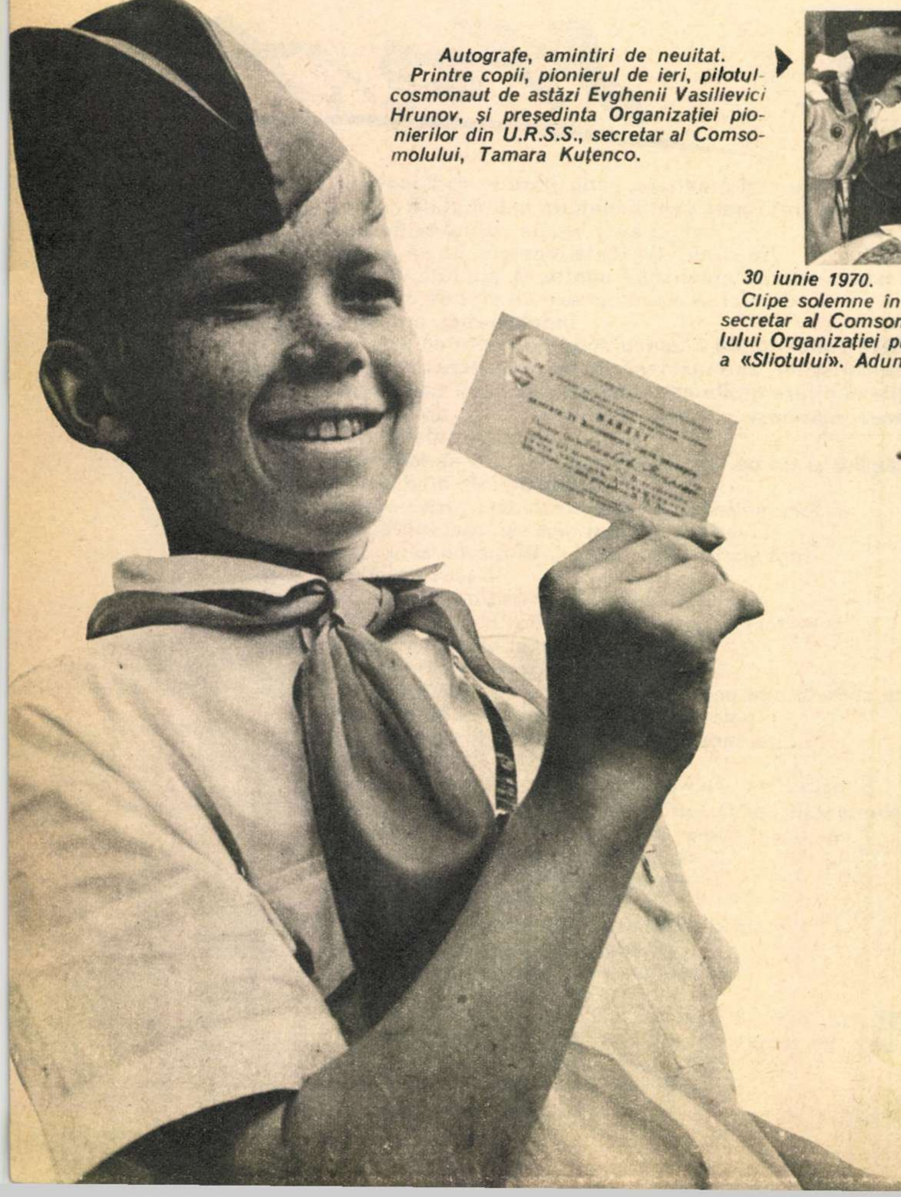

Fotografii de V. GUSEVA

Autografe, amintiri de neuitat.
Printre copii, pionierul de ieri, pilotul-cosmonaut de astăzi Evghenii Vasilievici Hrunov, și președinta Organizației pionierilor din U.R.S.S., secretar al Comsomolului, Tamara Kuțenco.

Participanții la adunare au fost primiți de către Alexandr Alexandrovici Sizov, primarul Leningradului, care le-a vorbit despre trecutul, prezentul și viitorul acestui frumos oraș.

30 iunie 1970.
Clipe solemne în istorica Piață a Palatului de iarnă. Primul secretar al Comsomolului leninist, Tiajelnicov, acordă drapelului Organizației pionierilor din U.R.S.S. eșarfa sărbătorească a «Sliotului». Adunarea unională este deschisă.

Unul dintre cele 24 de chipuri ale copiilor, distinsi pentru fapte exceptionale, pentru muncă vitează, de către Sovietul Suprem al U.R.S.S. cu «Medalia jubiliară a centenarului V.I. Lenin».

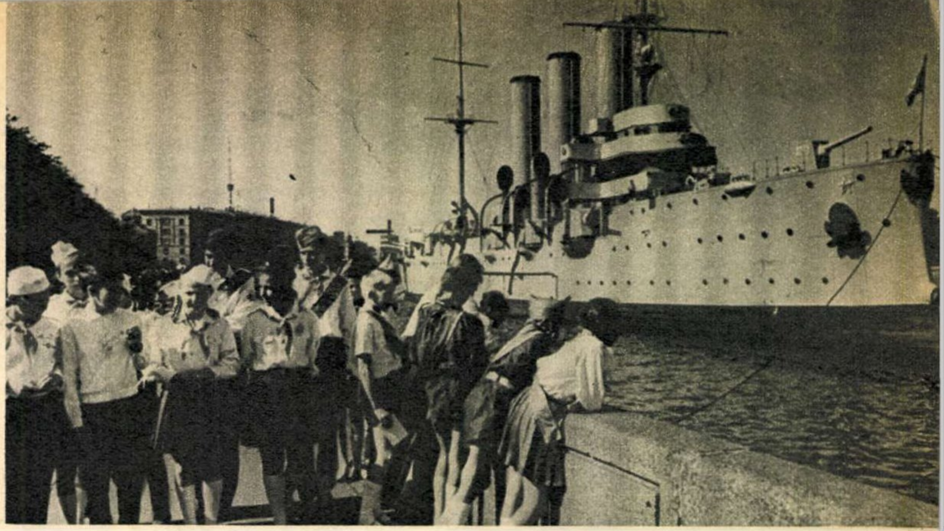

Vizitînd crucișătorul-muzeu «Aurora».

RAD'70

Tibor Lakatos, secretarul general a CIMEA, discutînd cu un grup de delegați la adunare.

Daruri
și
mesaje ale
pionierilor
din
republicile
unionale
către
cel
de al 4-lea
«Sliot».

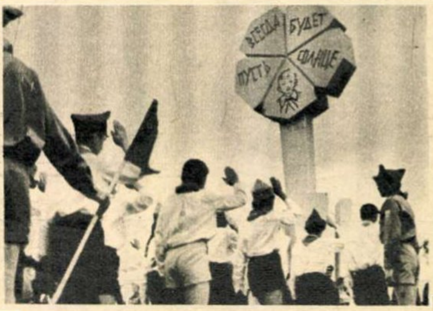

Printre oaspeții de onoare ai Adunării s-au aflat personalități proeminente. În fotografie, o întîlnire între pionieri și mareșalul Bagranian, erou al Uniunii Sovietice, inițiator al jocurilor militare «Zarnița», organizate de gazeta «Pionerskaia pravda».

Adunare pionierească la Coliba și monumentul de la Razliv.

Farmecul policrom al cîntului și dansului din republicile unionale și autonome, prezență exuberantă și fascinantă a «Sliotului».

Totdeauna va fi soare... Totdeauna va fi cer... Totdeauna va fi mama... Totdeauna voi fi eu...

Sînt cuvintele, în traducere literală, ale unui vechi cîntec de speranță, născut în umbra războiului, cîntec ce a inspirat acest original monument, «Floarea vieții», construit de către pionierii din Leningrad, pe dramaticul «Drum al vieții», drum creat în 1942 sub blocadă pentru a realiza — peste lacul Ladoga — legătura orașului cu țara.

Clipe, intîlniri, alte intîlniri de neuitat, în taberele pionierilor din complexul Zelinogorsk, la plajele Golfului Finic.

3 iulie 1970.

La Monumentul dezvelit la împlinirea unui secol de la nașterea lui V.I. Lenin, cei 1023 de delegați, în numele întregii organizații se angajează a urma neabătuți poruncile lui Lenin, a participa cu entuziasm la «Marșul unional al detașamentelor pionierești — MARȘRUT 50», dedicat aniversării în 1972, a semicentenarului înființării Organizației lor de pionieri, purtînd numele și decorată cu ordinul Vladimir Ilici Lenin.

La Peskariovskoe Klabișe, necropolă comună a celor 400 000 de leningrădeni căzuți în apărarea Leningradului, cortegiul cravatelor roșii a adus omagiul vibrant al recunoștinței și neuitării.

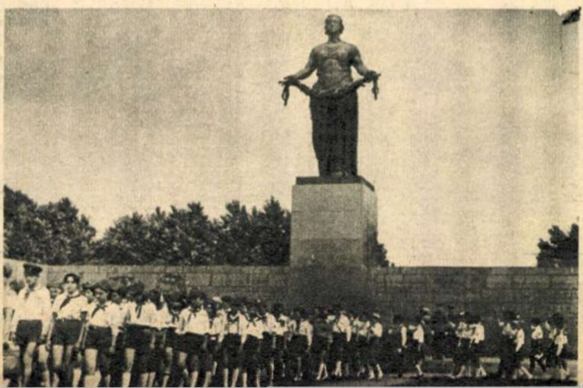

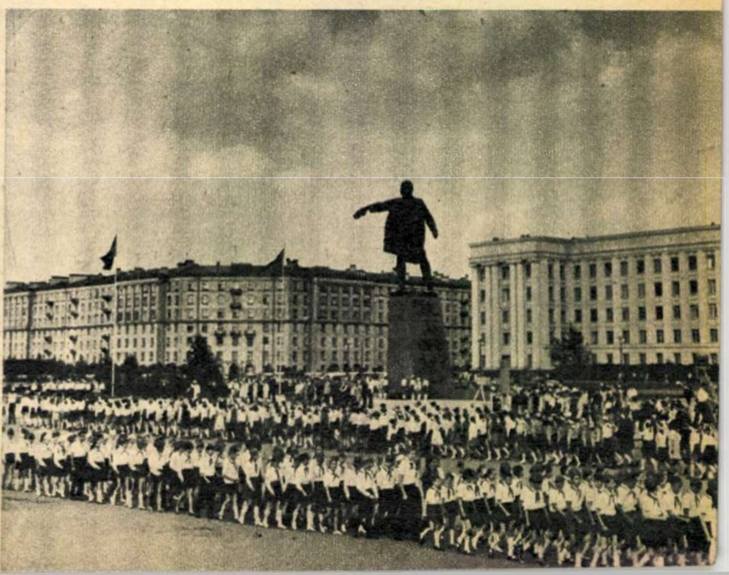

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

⑦

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ÎN TIMP CE PATRU DINTRE BANDIȚI CERCETEAZĂ SUBTERANUL ÎN CĂUTAREA TEZAURULUI, UNUL DINTRE EI ÎI PĂZEȘTE PE EXPEDIȚIONARI. ACEȘTIA ÎL ȚIN DE VORBĂ ȘI ANDI, AJUTAT DE RADU, REUȘEȘTE SĂ PĂRĂSEASCĂ TABĂRA ȘI SĂ PORNEASCĂ SPRE SAT AGĂȚAT DE GÎTUL ȘI SPINAREA LUI HĂPĂILĂ, FĂRĂ CA BANDITUL SĂ-L OBSERVE. IONUȚ ÎI OFERĂ BANDITULUI PRESUPUSUL PLAN AL SUBTERANULUI, PRIMIND ÎN SCHIMB CUVÎNTUL DE ONOARE AL ACESTUIA CĂ DUPĂ CE VOR PUNE MÎNA PE TEZAUR, ÎI VOR LĂSA LIBERI.

Scenariu: **CONSTANTIN DIACONU** Desene: **PUIU MANU**

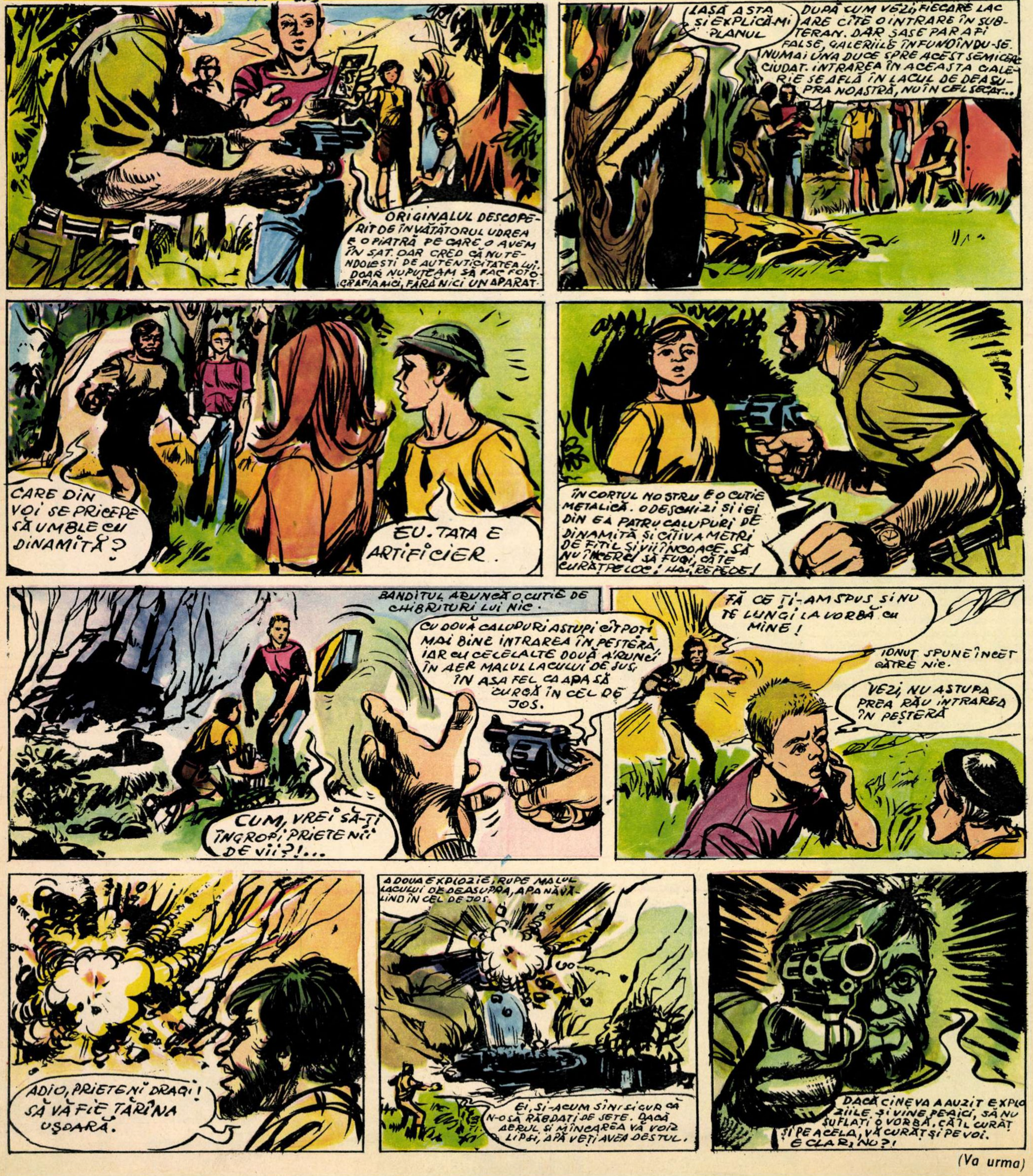
ORIGINALUL DESCOPERIT DE ÎNVĂȚĂTORUL UDREA E O PIATRĂ PE CARE O AVEM ÎN SAT. DAR CRED CĂ NU TE-NDOIEȘTI DE AUTENTICITATEA LUI. DOAR NU PUTEAM SĂ FAC FOTOGRAFIA AICI, FĂRĂ NICI UN APARAT.
LASĂ ASTA ȘI EXPLICĂ-MI PLANUL
DUPĂ CUM VEZI, FIECARE LAC ARE CÎTE O INTRARE ÎN SUBTERAN. DAR ȘASE PAR A FI FALSE, GALERIILE ÎNFUNDÎNDU-SE. NUMAI UNA DUCE SPRE ACEST SEMICERC CIUDAT. INTRAREA ÎN ACEASTĂ GALERIE SE AFLĂ ÎN LACUL DE DEASUPRA NOASTRĂ, NU ÎN CEL SECAT...
CARE DIN VOI SE PRICEPE SĂ UMBLE CU DINAMITĂ?
EU. TATA E ARTIFICIER.
ÎN CORTUL NOSTRU E O CUTIE METALICĂ. O DESCHIZI ȘI IEI DIN EA PATRU CALUPURI DE DINAMITĂ ȘI CÎȚIVA METRI DE FITIL ȘI VII ÎNCOACE. SĂ NU ÎNCERCI SĂ FUGI, CĂ TE CURĂȚ PE LOC! HAI, REPEDE!
BANDITUL ARUNCĂ O CUTIE DE CHIBRITURI LUI NIC.
CU DOUĂ CALUPURI ASTUPI CÎT POȚI MAI BINE INTRAREA ÎN PEȘTERĂ, IAR CU CELELALTE DOUĂ ARUNCI ÎN AER MALUL LACULUI DE SUS, ÎN AȘA FEL CA APA SĂ CURGĂ ÎN CEL DE JOS.
CUM, VREI SĂ-ȚI ÎNGROPI PRIETENII DE VII?!...
FĂ CE ȚI-AM SPUS ȘI NU TE LUNGI LA VORBĂ CU MINE!
IONUȚ SPUNE ÎNCET CĂTRE NIC.
VEZI, NU ASTUPA PREA RĂU INTRAREA ÎN PEȘTERĂ
ADIO, PRIETENII DRAGI! SĂ VĂ FIE ȚĂRÎNA UȘOARĂ.
A DOUA EXPLOZIE, RUPE MALUL LACULUI DE DEASUPRA, APA NĂVĂLIND ÎN CEL DE JOS.
EI, ȘI-ACUM SÎNT SIGUR CĂ N-O SĂ RĂBDAȚI DE SETE. DACĂ AERUL ȘI MÎNCAREA VĂ VOR LIPSI, APĂ VEȚI AVEA DESTUL.
DACĂ CINEVA A AUZIT EXPLOZIILE ȘI VINE PE AICI, SĂ NU SUFLAȚI O VORBĂ, CĂ IL CURĂȚ ȘI PE ACELA, VĂ CURĂȚ ȘI PE VOI. E CLAR, NU?!

(Va urma)

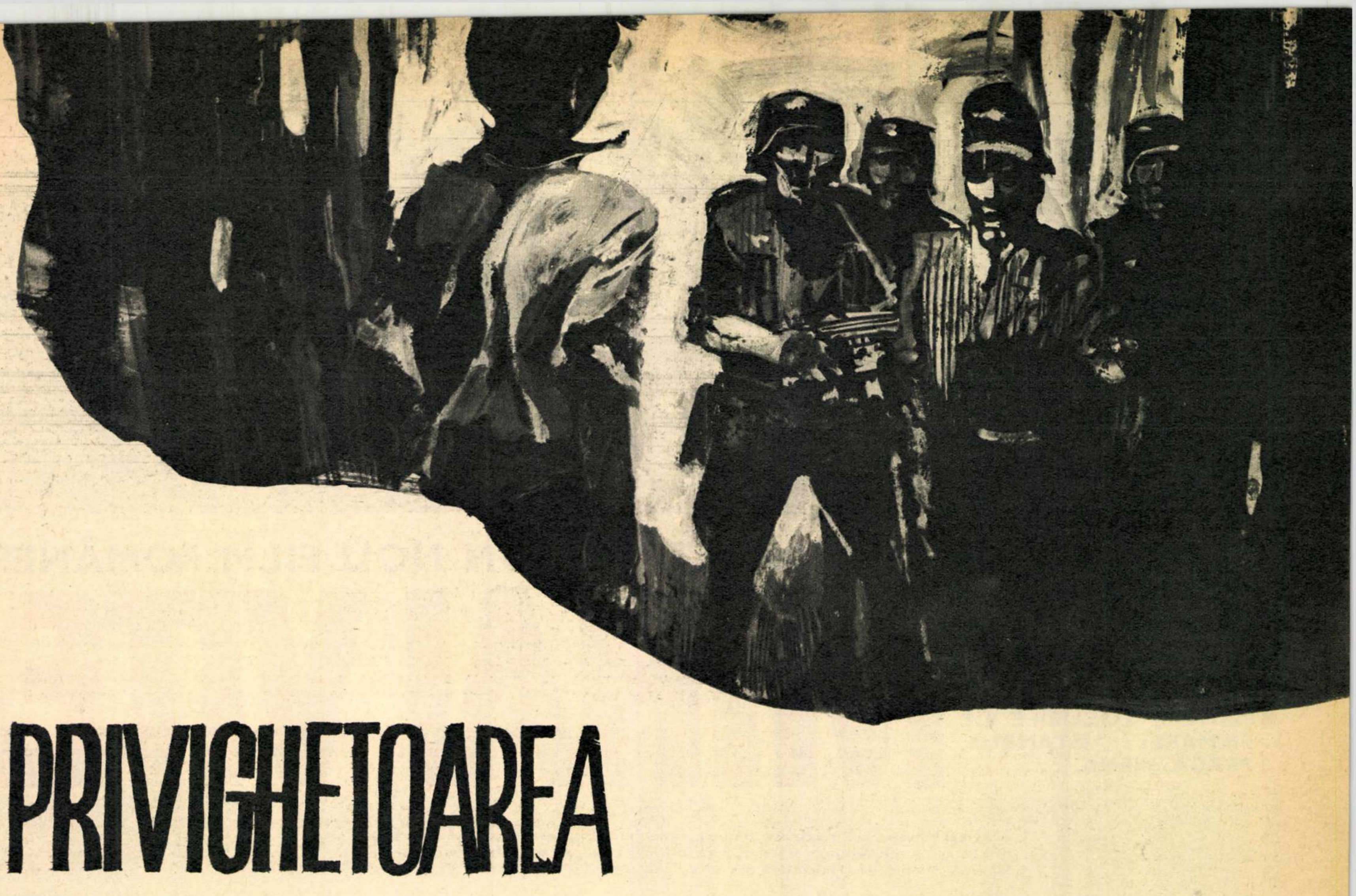

PRIVIGHETOAREA

POVESTIRE DE

CĂLIN GRUIA

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Cele cîteva case care scăpaseră de prăpădul artileriei stăteau cu uşile şi ferestrele deschise. În sat nu era nimeni. Oamenii se refugiaseră. Ion Ion intră în ogradă, ferit de doi nuci răniţi de schije. Era noapte şi sus treceau încrucişîndu-se obuze luminoase. Băiatul găsise un pistol mitralieră şi voia să înveţe să tragă. Coborî în pivniţă. Inima îi zvîcnea ca o pasăre. Se temea de pistol. Cu toate astea îl întinse şi ochi lumînarea pe care o aprinsese în fundul pivniţei. După aceea închise ochii şi apăsă pe trăgaci. Rafala îl înspăimîntă. Lumînarea se stinse. «Am nimerit-o!» îşi spuse. După ce i se mai potoliră bătăile inimii ieşi din pivniţă. Nici nu făcu trei paşi şi se pomeni înşfăcat de la spate, de o mînă aspră, şi împins pe o uliţă, apoi pe alta pînă în poarta cimitirului. Acolo, cineva îi vorbi stricat româneşte,dar pe înţeles.

— Nu te teme, băiete. N-o să-ţi facem nimic. Hans, dezarmează-l.

Hans îi smulse pistolul şi-l căută prin buzunări şi prin sîn. Găsi un măr domnesc. Şi după ce se convinseră că n-are ascuns în el nici o grenadă, i-l dădură, întrebîndu-l:

— Ce cauţi noaptea prin sat?

— E satul meu.

— Te-a trimis cineva?

— Nu. Am fost să-l văd pe tata. E mort. Şi îngropat în grădină.

— Şi nu te temi noaptea?

— Ba da, dar ce să fac? Trebuie să vorbesc cu el.

— Morţii nu vorbesc!

— Ai noştri vorbesc! Pun urechea pe mormînt şi ascult.

— Dar pistolul?

— L-am găsit pe drum.

— Dacă nu spui cine te-a trimis, te împuşcăm. Cîţi ani ai?

— Zece.

— Tu ştii unde sînt întăriturile, tranşeele românilor?

— Cum să nu ştiu.

— Dar drumul prin pădure?

— Cu ochii închişi.

— Ne duci pînă-n spatele tranşeelor româneşti?

— Nu, domnule.

— Hans, dă-i douăzeci de lovituri.

Ion Ion se zvîrcoli, muşcă din pămînt,apoi leşină de durere. «Toarnă-i un pic de coniac, Hans». Ion Ion scuipă şi se ridică din leşin.

— De ce mă bateţi?

— Hans dă-i o ciocolată. Ei, ne arăţi drumul?

— Să mă gîndesc.

Ofiţerul şi subofiţerul îşi aprinseră lulelele şi le acoperiră cu podul palmelor. Într-un tîrziu Ion Ion spuse:

— Vă arăt.

Ofiţerul se ridică şi dispăru undeva, în dosul bisericii. Hans îl prinse pe băiat de guler. Nu trecu mult şi ofiţerul se întoarse cu o mulţime de soldaţi înarmaţi. Lui Ion Ion i se făcu inima cît un purice. Ofiţerul care ştia româneşte dădu ordin în limba germană. Apoi i se adresă lui:

— Ascultă, băieţaş, dacă încerci să ne înşeli te ucidem ca pe un cîine.

Ion Ion nu răspunse,ci porni. Ocoli cimitirul, intră într-o rîpă şi de-acolo se îndreptă spre pădure. După o vreme în pădure se făcu o răscruce de drumuri. Ion Ion socoti ceva în gînd şi apucă pe unul din ele. Din cînd în cînd se uita îndărăt. Coloana care-l urma părea fără sfîrşit. Ion Ion nu ştia ce va trebui să facă mai departe. La intervale egale ofiţerul îi oprea pe toţi, scotea o hartă, o busolă, o lanternă camuflată apoi iar dădea ordin de marş. Băieţaşului i se muiau picioarele. În pădure se auzeau glasuri de păsări. Şi, deodată recunoscu glasul privighetorii. Cînta din toată inima şi cîntecul ei era vesel şi fermecător... Tot aşa cîntase şi în noaptea aceea groaznică. Cîntase în teiul din fundul grădinii, cînta şi nu mai sfîrşea. Cînta cu toate glasurile ca la o serbare a zînelor. Cum putea fi atît de veselă?! O fi ea, privighetoare aceea? Şi lui Ion Ion începură să-i joace pe dinainte copacii. Parcă-l vedea pe taică-su cu piciorul de lemn înfipt în pămîntul grădinii ţinînd vaca cu amîndouă mîinile de grumaz. Soldaţii fascişti trăgeau de el să-l desprindă ca să-i ea vaca, dar el rămînea neclintit. Pînă la urmă au tras cu pistoalele. Gloanţele au trecut prin trupul tatălui său şi prin al vacii. După aceea soldaţii au făcut un foc mare şi-au mîncat vaca. A doua zi Ion Ion l-a îngropat pe taică-su în grădină, ajutat de doi bătrîni care treceau prin sat. Şi privighetoarea iar a cîntat pînă tîrziu şi Ion Ion a plîns în podul casei peste o grămadă de fuioare de cînepă.

— Ei, băieţaş, se auzi glasul ofiţerului. Ce-i cu tine?

— Mă dor picioarele şi-mi vine să plîng. Mi-am adus aminte de tata.

— Ai timp să-l jeleşti. Acum e tîrziu. grăbeşte-te.

— O să ne dea de gol privighetoarea asta. Merge cu noi. Alungaţi-o.

— O mulţime de bulgări porniră spre copacul în care cînta. Şi pasărea amuţi. Mai era puţin şi aveau să iasă din pădure. Se zărea un deal ca o spinare uriaşă de zimbru. Fasciştii mergeau în vîrful picioarelor în formaţie de luptă, numai ochi şi urechi. Se bănuiau întăriturile românilor.

Ofiţerul făcu un semn, apoi altul, apoi altul. Trupa înlemni. După aceea îl căută pe Ion Ion. Dar băiatul o rupsese de fugă spre poziţiile române strigînd din toate puterile:

— Vin nemţii! Vin nemţii! Vin nemţii!...

Din tranşeele noastre răspunseră mitralierele şi brandurile. Fasciştii începură şi ei să tragă. Ion Ion simţi că se prăbuşeşte undeva.

În zori îşi veni în fire. Află că incursiunea fascistă fusese zdrobită. Lîngă el stătea comandantul unităţii române şi medicul. Comandantul semăna cu tatăl său. În jur era linişte, cald şi bine. Într-un copac apropiat începu să cînte privighetoarea şi cerul era luminos şi Ion Ion povestea încet şi rar întîmplarea...

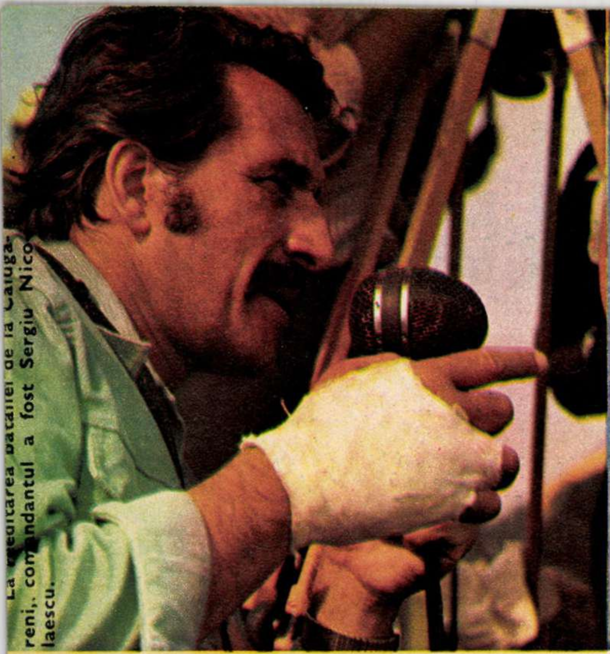
La reeditarea bătăliei de la Călugăreni,. comandantul a fost Sergiu Nicolaescu.

Doi sfetnici credincioşi: Baba Novac (Cornel Girbea) şi Preda Buzescu (Florin Pier

PE PLATOURI UN NOU FILM ROMÂNESC

MIHAI VITEA

- LA FILMĂRI PARTICIPĂ 8 000 OSTAŞI ŞI SÎNT FOLOSITE 5 000 ARMURI, 10 000 SULIŢE!
- 120 DE ACTORI DUBLAŢI DE 24 CASCADORI
- PRINTRE LOCURILE DE FILMARE: ISTAMBUL, PRAGA, VIENA

Mihai Viteazul la Călugăreni, despre care se spune în cronică: ...el încă îşi strînse toţi boiarii şi toţi căpitanii şi ieşiră întru întîmpinarea lor de faţă (a turcilor, n. r.). Şi aciişi Mihai vodă... înfrînseră pre turci înapoi.»

O lovitură cumplită: armata otomană, în frunte cu Sinan Paşa, este aruncată în mlaştină.

Cal şi călăreţ abia se zăresc în goana lor pe întinsul cîmpiei. Ne aflăm în ajunul luptei de la Călugăreni. Atît în tabăra română cît şi în cea otomană, domneşte încordarea dinaintea marii furtuni. Privim mulţimea ostaşilor, a cailor, a armelor răspîndite pe cîmpie şi, pentru o clipă, ni se pare că ne aflăm atunci şi acolo, în ajunul marii victorii a lui Mihai Viteazul. Ne aduce la realitate o voce puternică:

— Atenţiune, filmăm!

Este comanda regizorului *Sergiu Nicolaescu*. Acesta, de pe un podium întocmit ad-hoc, face un ultim tur de orizont, în timp ce macaraua ridică operatori şi aparate la cea mai bună înălţime pentru filmat.

— Atenţiune, atacaţi! se aude din nou vocea regizorului.

O cavalcadă uriaşă se revarsă sub bolta fierbinte a cerului de vară. Săbii şi suliţi se rotesc lovind în duşmani. Călăreţii se prăvălesc la pămînt. Totul e învăluit într-un nor de fum. Aparatul de filmat surprinde toată această dramatică încordare umană. Sergiu Nicolaescu este nu numai sufletul filmului, dar şi comandantul acestei oştiri. Scena se reia o dată şi încă o dată

**Foto: A. MIHAILOPOL
şi GH. CUCU**

AZUL

sub arșița nemiloasă a soarelui. Îmbrăcămintea ostașilor este grea, caii, actorii și figuranții sînt plini de transpirație. Trebuie să depună eforturi deosebite pentru a realiza ceea ce se așteaptă de la ei. Dar nimeni nu crîcnește. Se filmează din mereu alte și alte unghiuri. Apoi se schimbă locul bătăliei. Sus, pe dealuri, apoi în mlaștini unde avem prilejul să-l vedem pe însuși Sinan Pașa (interpretat de *Nicolae Secăreanu*). Se filmează fără întrerupere. Soarele continuă să urce. Aerul este greu, dar nimeni nu șovăie. Acum se filmează o luptă corp la corp. Iată-l pe Preda Buzescu, bărbat mîndru, netemător. Își face loc, neînfricat, prin rîndurile dușmanului. (Interpret: *Florin Piersic*). Glasul regizorului rostește comandă după comandă. Filmările continuă. Soarele se pregătește acum să pornească spre asfințit. În sfîrșit se aude semnalul de oprire.

AMZA PELEA POVESTEȘTE „CUTEZĂTORILOR" DESPRE ROLUL MIHAI VITEAZUL

— Într-un fel, mă socotesc și eu un cutezător — ne spune cunoscutul actor — pentru că rolul pe care-l interpretez este complicat și a trebuit să depășesc multe dificultăți. Trebuia să interpretez un personaj cu o biografie anume, o personalitate gigantică, cu un puternic ecou în sufletul nostru. Mihai Viteazul nu este un personaj pierdut undeva, în negurile istoriei. De el, dacă facem socoteala, ne despart, aproximativ șapte generații. În luna august se împlinesc 350 de ani de la bătălia de la Călugăreni. Un ultim descendent al său ar fi putut filma aici. Cu datele pe care le aveam trebuia să reconstitui acest destin complex care a ars scurt, pentru o cauză nobilă — idealul Unirii — program care depășea mult înțelegerea contemporanilor. Cînd am filmat la Istambul am văzut Palatul sultanilor, un edificiu care și-a păstrat grandoarea de odinioară, cînd reprezenta puterea Porții otomane. Asupra mea, om al secolului XX, a făcut o neobișnuită impresie. M-am gîndit atunci ce forță trebuie să fi avut Mihai Viteazul, omul care a îndrăznit să înfrunte această forță în plină expansiune, în fața căreia se plecau atîtea mari puteri. Ce ardență neobișnuită trebuie să fi avut!

Sigismund Bathory, pe care-l interpretează Ion Besoiu, este un personaj cu care Mihai Vodă s-a întîlnit nu o dată în acțiunile sale diplomatice, dar și pe cîmpul de luptă de la Gorăslău.

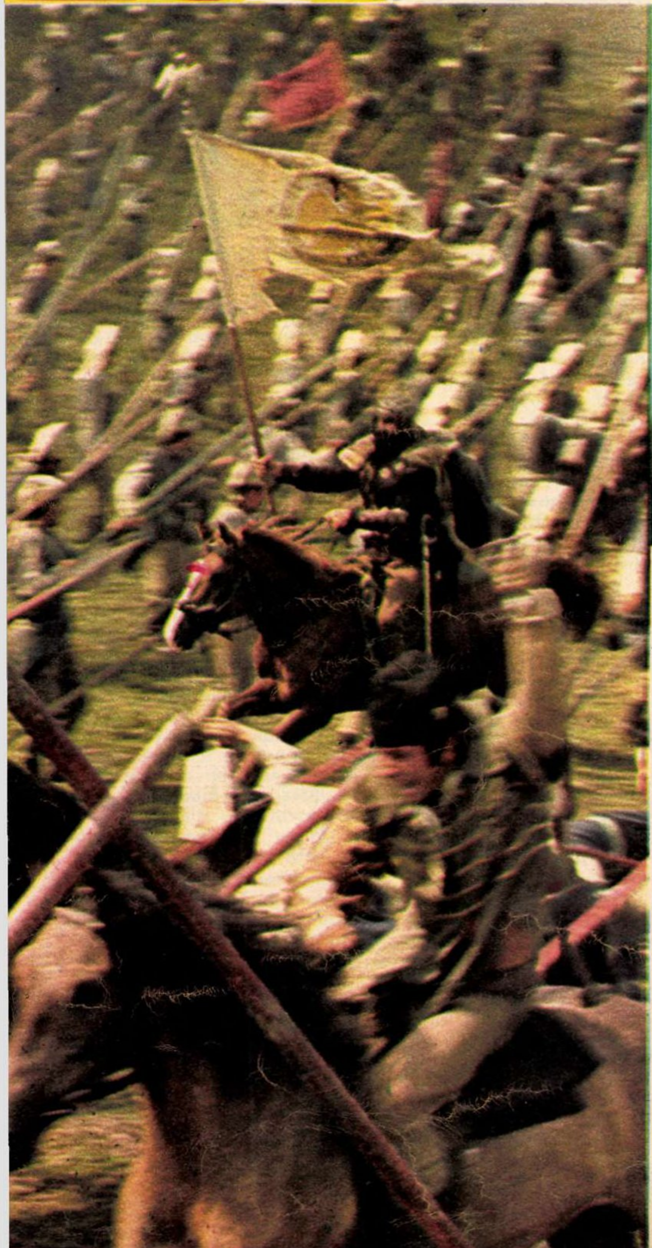

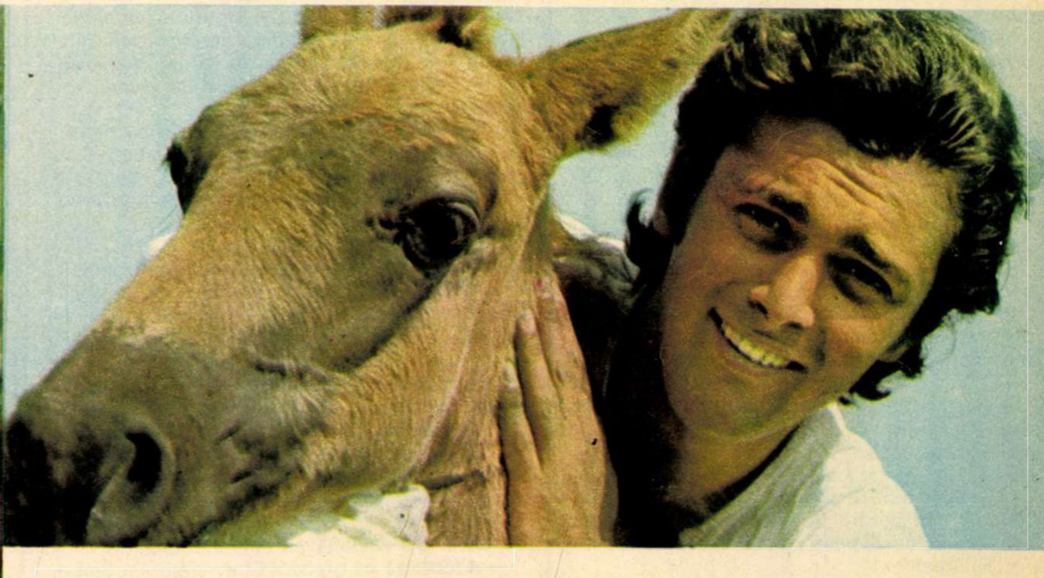

Alexandru Herescu într-un rol romantic.

Acum îmi dați dreptate cînd spun că interpretarea unui asemenea rol presupune cutezanță?

— V-am văzut călărind, trecînd prin foc și sabie ca un ostaș încercat, nedublat de nici un cascador. Și aceasta este o cutezanță. Cum ați reușit?

— În general, în timpul filmărilor n-am fost dublat de cascadori decît arareori. Am învățat să călăresc și am făcut multe exerciții de luptă și echitație. Toate acestea mi s-au părut fleacuri. Important a fost pentru mine să redau viața interioară a domnitorului, care să meargă într-un crescendo de-a lungul celor două serii. Dacă am reușit sau nu, se va vedea.

— Care momente din film le-ați îndrăgit cel mai mult?

— Momentul de după Mirăslău, cînd Mihai se află la Praga, la curtea împăratului Rudolf, așteptînd sprijinul acestuia. Mihai a pierdut totul, e învins, sărac, fiul i-a pierit în luptă, iar doamna Stanca s-a îndepărtat de el. Zilele trec una după alta și împăratul Rudolf întîrzie să-l primească. Dar nici o clipă încrederea în cauza sa nu-l părăsește pe Mihai. El nu-și mai aparține, aparține istoriei. Mai există o secvență-cheie care-mi place, momentul încoronării, desăvîrșirea programului, căruia domnul și-a dedicat viața. Dar, în curînd, pe ecrane se va vedea totul.

POVESTEȘTE SERGIU NICOLAESCU

— Filmul nostru se apropie de sfîrșit. Primul tur de manivelă l-am tras exact acum un an. Am filmat, continuu, vara și iarna, pe ploaie și ninsoare, pe viscol și zăduf. Am ținut mult la respectarea adevărului istoric, de aceea am filmat chiar pe locurile în care a trăit și a luptat Mihai Viteazul. Numai ceea ce a fost strict necesar am filmat în interior. Pentru film, actorii au devenit sportivi de performanță, executînd sărituri de pe cal, peste căruțe, fără teamă de foc. (Ceea ce nu ne mărturisește regizorul este că el însuși interpretează în film rolul lui Selim, o căpetenie turcească, și că în această calitate realizează performanțe sportive care stîrnesc admirația). La început, era vorba ca filmul să fie o coproducție. S-a renunțat la această idee. Rolul lui Mihai a fost disputat de mari actori ai lumii. Cunoscînd scenariul, Kirk Douglas, Richard Burton și chiar o supervedetă ca Orson Wells au acceptat să joace în filmul nostru. Eu l-am ales însă pe Amza Pelea și sînt sigur că n-am greșit.

Întrerupem convorbirea, fiindcă în această clipă ne-au înconjurat cascadorii. Acești anonimi ai ecranului, al căror nume nu-l vedem pe generic, sînt perso-

B. CARAGIALE

(Continuare în pag. 15)

ROMAN FOILETON

OPERAŢIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

O DESCOPERIRE EXTRAORDINARĂ

— Atunci, să mergem! spuse mîndru Tiberică. Discutăm la faţa locului. Va trebui să urcăm cîţiva paşi. Avanti, ragazzi!

Cei cîţiva paşi se dovediră a fi de fapt cîteva sute, dar băieţii urcară fără proteste, atraşi de mirajul descoperirii lui Tiberică. Abundau exclamaţiile de bună dispoziţie: «Subteranul...» «le-o luăm bandiţilor înainte...», «pe chestia asta ar trebui să turnăm un film nou!» Tiberică Adamescu încuviinţa, strălucind de bucurie, şi la un moment dat trase această concluzie: «Nu trebuie să vă miraţi. Din moment ce am intrat Eu în joc, e normal ca unele lucruri să se schimbe!»

Doctorul Palaghiţă declamă ursuz:

— O, zei, care din voi se amuză făcînd nişte firi inocente să intre în jocul acesta? De umblet hai-hui, picioarele încep să mă doară, dar jur că-n curînd nu ăsta va fi necazul cel mare!

— Are dreptate, spuse cu îngrijorare Eschimosul, propun să ne întoarcem în tabără! Am făcut tot ce ne-a stat în putinţă dar, vorba lui Palaghiţă, care ştie el ce spune, situaţia s-a complicat, sîntem depăşiţi de importanţa lucrurilor, de ce să riscăm? Hai, doctore, dă comanda de întoarcere.

— Silenţium! bombăni Palaghiţă. Eu n-am spus nimic din tot ce ai afirmat tu. Mă refeream doar la aspectul ilogic al împrejurării.

— Păi tocmai. Din moment ce recunoşti că nu e logic ce facem. de ce să mai insistăm?

— Nu e logic, dar e estetic! mîrîi Palaghiţă. Crezînd că mă situez pe aceeaşi poziţie cu tine, faci o gravă eroare de fond. Pe scurt, în timp ce pe mine lucrurile mă neliniştesc din punct de vedere filozofic, ţie pur şi simplu ţi-e frică! Observi nuanţa?

— Dacă începi aşa... bombăni Eschimosul. Care nuanţă??

Se apropiau de un perete granitic, ale cărui grăunţe de curaţ străluceau în bătaia soarelui.

— Ei, Tiberică, încă n-am ajuns în secolul 16? zise Marius, posomorît, de cînd tot mergem, îmi vine să cred că am trecut şi de căderea Bizanţului!

— Priviţi, zise emoţionat Adamescu. E acolo!

La baza peretelui creştea un tufăriş des, prin care, dacă priveai cu atenţie, puteai observa o pată întunecoasă.

— Cu caii ce facem? zise Fred Apostolescu.

— Deocamdată, îi priponim aici, hotărî Marius. Cred că nici noi nu trebuie să intrăm cu toţii. Să rămînă cineva, pentru orice eventualitate. Ce zici, Prinţesă?

— De ce tocmai eu? se supără acesta.

— Pentru că, în afară de mine, numai tu ştii *totul*, zise Marius.

— Crezi că e o plăcere să stai singur aici...

Eschimosul oftă dispreţuitor:

— Nu stai prea bine cu nervii! În fine, dacă nu se poate altfel... am să rămîn eu cu tine! Eşti mulţumit?

— Ce spirit de sacrificiu are ăsta! rîse Marius. Bine, rămîneţi voi amîndoi. La nevoie, ştiţi ce aveţi de povestit dacă ni se întîmplă ceva.

Intrară cu precauţie în tufăriş, fiecăruia îi era teamă, dar toţi păreau foarte curajoşi. Pata întunecată se dovedi a fi doar capătul unei trecători foarte înguste, deasupra căreia brazii aproape îşi uneau crengile.

— Pe unde se intră în subterană? întrebă Marius.

— Păi, am şi intrat, zise şovăitor Tiberică.

— Nu înţeleg...

— Asta e subterana!

— Asta e sub...?! zise Marius, năucit. Ti-be-ri-că, asta e o trecătoare, tu ai vorbit de o subterană, vezi dicţionarul, subterană = cale de acces pe sub pămînt, săpată de mîna omului.

— E trecătoare, dar seamănă... cu o subterană! zise şovăitor Tiberică. De ce te legi de cuvinte? Subterană i-am zis eu, fiindcă sună mai frumos, mai tainic! În orice roman de aventuri se găseşte cîte-o subterană!

— În cazul ăsta, lecturile tale nu sînt de invidiat.

Deznădăjduit, Marius se lăsă să cadă în şezut, ca un sac:

— Uite după cine mă iau, uite în cine îmi pusesem toate speranţele! Doctore, spune ceva în stil antic, să mă calmez!

Palaghiţă ridică solemn braţele, a invocaţie:

— O, voi zei şi voi muze...

Deodată, duse mîna la ureche ca pentru a recepţiona mai bine din depărtări o comunicare importantă:

— Poftim? O, voi, zei... Cum aşa?! Îmi interziceţi? Bine. Dar vă previn că asta nu-i o purtare olimpică!

Şi adresîndu-se, necăjit, băieţilor:

— Zeii şi muzele nu vor să-mi primească invocaţia pe motiv că nerozia lui Tiberică i-a indispus! Olimpul e făcut foc iar Minerva, care tocmai îşi sorbea abrozia de dimineaţă, s-a înecat de indignare!

— Protestez! se supără Tiberică. Nu e subterană, de acord, dar *priviţi* bine în jurul vostru, ignoranţilor!

Începu să se deplaseze rapid în toate părţile, arătînd pereţii trecătorii, rîcîind pietrele cu unghia, scormonind pe jos cu vîrful ghetei:

— Deschide ochii Marius, nu-i o trecătoare obişnuită! *E săpată de mîna omului*, iubitorule de dicţionare! Priveşte verticalitatea pereţilor, urmele uneltelor — tîrnăcoape şi scoabe din vechime! — orientarea traseului *după rocile de calcar* fiindcă sînt cele mai moi, deci mai uşor de săpat!

— O exploatare minieră?

— Nu. Pur şi simplu, un drum de taină, practicat în vederea anumitor scopuri. De exemplu, pentru deplasarea rapidă şi sigură a populaţiei sau a oştilor. Evul mediu, pericole, năvăliri, bejenii — sau poate că de la lecţiile astea aţi lipsit? Cel mai hazliu este faptul că tocmai voi jucaţi într-un film istoric!

— Sst! făcu Palaghiţă, care dusese iar palma la ureche, ascultînd cu atenţie. Felicitări! Sînt informat că Minerva, ascultîndu-te, şi-a mai revenit, ba chiar regretă că s-a înşelat în privinţa ta!

Tiberică Adamescu oftă:

— Ai de gînd să isprăveşti odată cu ironiile? Vă *interzic* să mai vorbiţi alandala pe locurile astea! Respectaţi-le! Pe aici n-a mai trecut de patru secole nimeni, şi ar fi un sacrilegiu ca noii veniţi să fie nişte palavragii!

Palaghiţă strînse din buze, săltîndu-şi într-un anumit fel umerii, adică de astă dată Tiberică are dreptate, să-i dăm Cezarului ce e al Cezarului.

— Bine, zise Marius, am asistat la o strălucită demonstraţie, dar acum ce facem, Tiberică, vreau să spun, trecătoarea asta duce *totuşi* undeva?

— Exact acolo unde v-am spus! zise ursuz Tiberică. De cealaltă parte a muntelui.

— Atunci să ne grăbim! E revoltător cît ne-am lungit la vorbă!

— Nu-i nici o grabă, spuse Tiberică. Pe creastă e cale de două ore. noi însă n-o să facem decît zece minute. In drum o să vă mai arăt ceva...

Străbăteau trecătoarea în şir indian, şi Marius se gîndea, amuzat, la faptul că, după patru secole, acest drum era din nou străbătut de oameni cu cămăşi de zale. Numai Tiberică era în ţinuta secolului 20, ba încă cea mai modernă, cu pantaloni bătuţi în ţinte şi plini de tigheluri şi de buzunare. «El e omul de azi, savantul care descoperă trecutul, din care fac parte eu, cu Palaghiţă şi Fred Apostolescu.»

— Priviţi! zise Tiberică.

Lui Marius nu-i venea să creadă: caleaşca, pe care o ştia zdrobită, la cîteva sute de metri, în vale era *aici*, în faţa lor, sau mai bine-zis resturile ei: o roată, oiştea, nişte spiţe...

— Nu se poate! Cine şi cînd le-a adus aici?

— Ai avut exact reacţia pe care o aşteptam, spuse Tiberică, solemn. Dar NU e aceeaşi caleaşcă.

(Va urma)

În numărul viitor: SURPRIZA

ESCUAL-ERRNA

De sute, şi chiar de mii de ani, stema strămoşilor este păstrată în toate satele şi oraşele basce.

În regiunile aflate de-a lungul Atlanticului, de o parte şi de cealaltă a munţilor Pirinei. atît în cuprinsul Franţei de sud-vest cît şi în Spania, se află statornicită din vremuri străvechi o populaţie de oameni harnici şi dîrzi — bascii — al căror număr se apropie astăzi de un milion. Pămînturile locuite de basci sînt numite de ei **Escual-Errna** («Ţara celor care vorbesc escuara»).

Cîndva, în evul mediu, bascii erau organizaţi în şapte republici. Aceste formaţii statale erau independente, dar legate prin unitatea limbii şi origina comună. *Zazpiakbat* — «şapte înseamnă unul» a constituit din vechi timpuri chemarea de luptă ce exprima conştiinţa unităţii lor ca popor.

Cu timpul, relaţiile dintre cele şapte republici s-au destrămat astfel că, pînă la urmă, o parte din republicile basce au fost anexate la Franţa, iar restul la Spania. În pofida vitregiei istoriei, bascii şi-au păstrat intacte fiinţa lor naţională, limba, tradiţiile. Ei reprezintă o «insulă misterioasă» în aria Europei prin caracterul aparte al culturii lor, prin originalitatea limbii, prin izolarea în care se menţin de nenumărate secole. Se căsătoresc, de obicei, numai între ei şi chiar dacă împrejurările îi fac să emigreze — există 250 000 de basci în Canada şi Statele Unite ale Americii — ei formează în străinătate cercuri şi colonii «închise» oricăror înrudiri cu străinii.

«Un popor de luptători viteji, de marinari încercaţi şi păstori pricepuţi, cel mai mîndru neam din cîte am cunoscut» — vorbea despre oamenii din **Escual-Errna** marele scriitor Ernest Hemingway, unul dintre cei mai mari admiratori ai poporului basc.

Cine sînt străbunii acestui neam amintit cu respect de istoricul antic Herodot? De unde veneau ei? Sau au fost dintotdeauna statorniciţi pe aceste pămînturi de pe ţărmul Atlantic? Istoria nu poate da încă un răspuns acestor întrebări.

BASCII SÎNT URMAŞII ATLANŢILOR?

Obîrşiile misterioase ale acestei populaţii au atras atenţia multor istorici, lingvişti şi etnologi. S-au născut în decursul timpului numeroase ipoteze. Una dintre cele mai controversate azi în lumea ştiinţifică, tinde să demonstreze că bascii sînt descendenţii unor populaţii atlante ce trăiau în arhipelagurile care, în urmă cu milenii, întovărşeau ţărmul continental. Cum — afirmau ei — prăbuşirea pămînturilor atlante s-a petrecut treptat, în mai multe faze, este de presupus că o parte din insulari s-au putut refugia în zonele costiere ale Atlanticului — spaţiu în care locuiesc azi bascii, aşa cum cei din zonele apusene ale Atlantidei s-au putut refugia pe continentul opus, în America Centrală sau în America de Sud.

Nu lipsesc şi o serie de argumente de ordin antropologic, istoric şi lingvistic. Cercetîndu-se sîngele unei mari părţi a populaţiei basce s-a evidenţiat un fapt ce merită într-adevăr reţinut. În cuprinsul Escual-Errnei se află *cea mai mare concentrare de oameni din tot cuprinsul continentului care are sîngele din grupa zero*, grupă extrem de rară. Un asemenea caz nu se mai înregistrează *nicăieri* în lume. Un caz aparte, care consemnează o excepţie, dar nu e suficient pentru a demonstra că bascii sînt urmaşi ai unei populaţii ipotetice. Da, răspund susţinătorii ipotezei «atlante», dar cum s-ar explica altfel caracterul aparte, de sine stătător, al escuarei-limba vorbită de basci — a cărei structură nu are seamăn în nici una din limbile cunoscute. Izolarea în care s-au menţinut bascii, în tot cuprinsul secolelor nu ne poate sugera ideea că ei au izbutit să păstreze, mai mult sau mai puţin modificată, limba vorbită de atlanţi?

În sprijinul acestei teze vin o serie de constatări făcute de mai mulţi exploratori şi etnografi în aria Americii Centrale şi Meridionale. Trăsăturile caracteristice ale bascilor, profilul lor aspru, cu nas acvilin îşi găsesc o tulburătoare identitate cu cele ale indienilor lancandoni, cei mai puri urmaşi ai străvechilor maiaşi. Or, mulţi antropologi socotesc că înfloritoarea civilizaţie maia moşteneşte tradiţii şi cunoştinţe ale civilizaţiei atlante. Mai

Pe coasta de Sud a Golfului Biscaya bascii își repară ambarcațiunile numai patru ore pe zi, cît durează reflexul. Din octombrie pînă în martie ei pleacă la pescuit, ajungînd cu micile lor vase pînă la Capul Bunei Speranțe.

ENIGMAȚICA TARA A bascilor

de A. LECCA

intervin și alte identități. Bascii și astăzi în unele regiuni din Escual-Errna folosesc în loc de plug o furcă de lemn-*laya* (are doar doi dinți) pe care o înfig adînc în pămînt, dislocă solul și apoi aruncă în afundătură semințele. Această practică agricolă amintește pînă la identitate, tehnica agriculturii maiașe, cum o consemnă de altfel și celebrul arheolog C.W. Ceram.

Atlantologii se mai sprijină și pe un alt element, aparent fără importanță: un joc cu mingea, propriu bascilor pelota, a cărui tehnică și reguli îl apropie uimitor de mult de jocurile cu mingea, practicate în imperiul maiașilor. Aceste elemente — disparate și insuficiente, într-adevăr, spun ei — ne pot face să credem că reprezintă urmele unei culturi cu obîrșii comune, obîrșii ce-și află locul în aria continentului dispărut.

ESCUARA ÎȘI CAUTĂ IZVOARELE

Bascii au dat istoriei navigației, muzicii mondiale și pantheonului artistic universal oameni iluștri. Juan Sebastian del Cano, celebrul corăbier, tovarăș al lui Magellan, este primul căpitan al mării, care a navigat în jurul Pămîntului: el era basc, ca de altfel și marele compozitor Maurice Ravel și pictorul de reputație mondială-Pablo Picasso. Oamenii din Escual-Errna se mîndresc cu ei după cum sînt mîndri și de limba pe care o vorbesc, unică în lume prin construcția originală a gramaticii sale, prin lexicul său bogat, motiv ce a prilejuit poeților basci să creeze opere de mare valoare.

Cum ipoteza atlantică nu are temeiuri puternice, concludente, în multe țări numeroși specialiști desfășoară cercetări pentru a stabili sursele primare ce au dat naștere acestui grai. Se crede că astfel s-ar putea ajunge să se clarifice și geneza poporului din Escual Errna. S-au descoperit în ultimii ani o serie de identități ale limbii cu dialectele georgiene și siberiene, cît și cu unele idiomuri vechi ale păstorilor nomazi tunguși. Mulți dintre lingviștii francezi, germani și sovietici sînt de părere că limba bască pare a fi o ultimă relicvă a unei limbi vorbită — în trecutul îndepărtat — pe o arie extrem de vastă.

Savantul german Von Natzmer susține astfel că «... în văile izolate ale Pirineilor, precum și în unele spații ale Siberiei s-au menținut ultimele rămășițe ale limbii vorbite în Europa în epoca glaciară».

Iată o inedită direcție de studiu, care ar putea, prin extinderea orizontului de cercetări, să rezolve în anii ce vin esența acestei duble enigme legate de origina bascilor și a limbii escuare.

O tînără bască în costum național dansează «jota».

Cel mai vechi dans popular basc poartă numele de «Zamalzen» — cuvînt care se traduce prin «dansul belșugului».

Oile constituie mîndria poporului basc. Timp de cinci luni de zile păstorii se retra
în munții Pirinei, unde păzesc turmele de oi, sprijinindu-se ore întregi în bastoane numit
«makilaki».

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: IZOLAT ÎN JUNGLA AMAZONULUI PENTRU A EFECTUA O EXPERIENȚĂ EPOCALĂ, PROFESORUL HAYES CADE ÎN PUTEREA TICĂLOSULUI NORBERT, PSEUDOASISTENTUL SĂU. LA FEL PĂȚESC ȘI TINERII EXPLORATORI PORNIȚI ÎN CĂUTAREA SAVANTULUI.

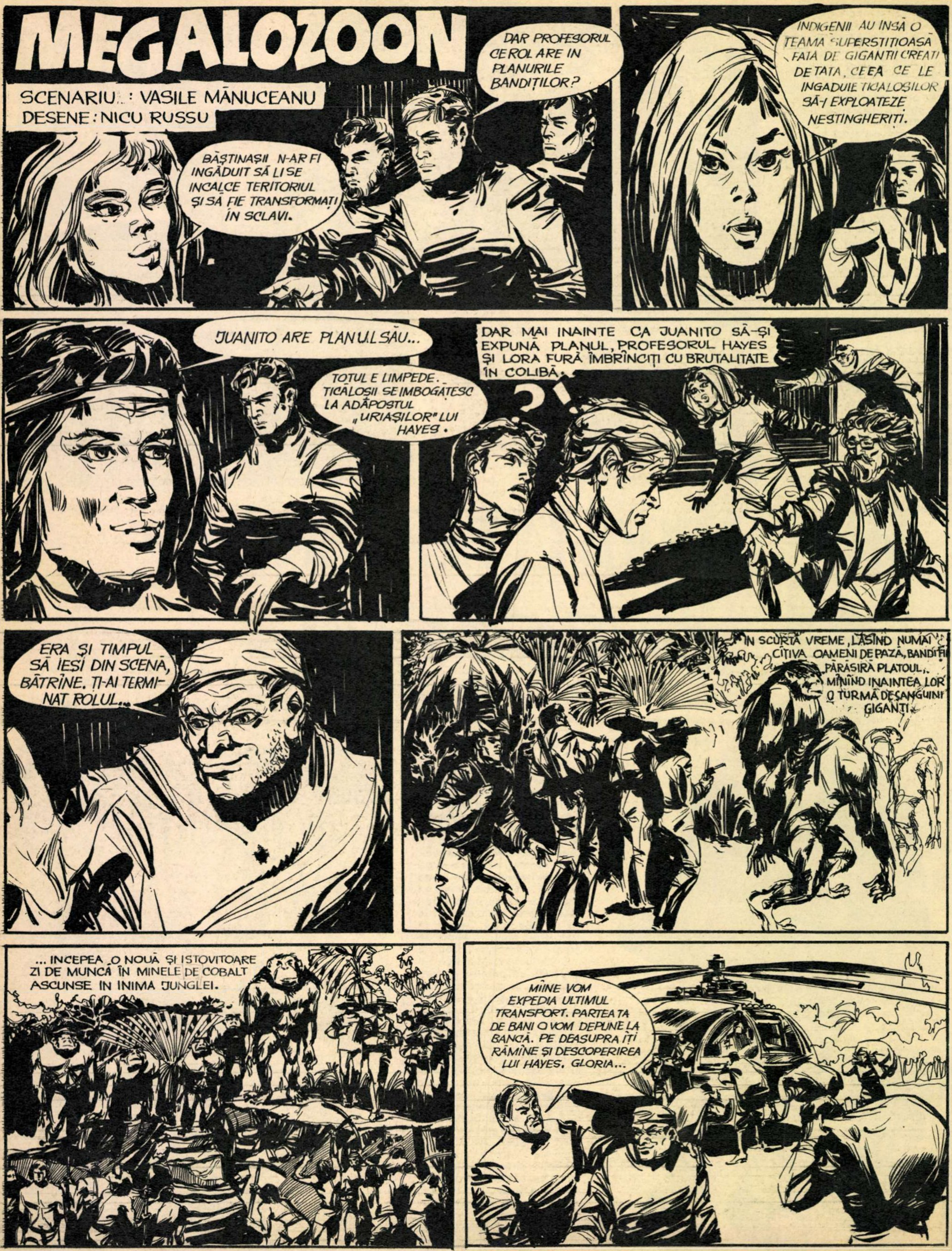
MEGALOZOON
SCENARIUL: VASILE MĂNUCEANU
DESENE: NICU RUSSU
BĂȘTINAȘII N-AR FI INGĂDUIT SĂ LI SE INCALCE TERITORIUL ȘI SĂ FIE TRANSFORMAȚI ÎN SCLAVI.
DAR PROFESORUL CE ROL ARE IN PLANURILE BANDIȚILOR?
INDIGENII AU ÎNSĂ O TEAMA SUPERSTITIOASĂ FAȚA DE GIGANTII CREATI DE TATA, CEEA CE LE INGADUIE TICALOSILOR SĂ-I EXPLOATEZE NESTINGHERIȚI.
JUANITO ARE PLANUL SĂU...
TOTUL E LIMPEDE. TICĂLOȘII SE IMBOGĂȚESC LA ADĂPOSTUL „URIAȘILOR" LUI HAYES.
DAR MAI INAINTE CA JUANITO SĂ-ȘI EXPUNĂ PLANUL, PROFESORUL HAYES ȘI LORA FURĂ ÎMBRÎNCIȚI CU BRUTALITATE ÎN COLIBĂ.
?!
ERA ȘI TIMPUL SĂ IEȘI DIN SCENĂ, BĂTRÎNE. ȚI-AI TERMINAT ROLUL...
IN SCURTĂ VREME, LĂSÎND NUMAI CÎTIVA OAMENI DE PAZĂ, BANDIȚII PĂRĂSIRĂ PLATOUL, MÎNÎND INAINTEA LOR O TURMĂ DE SANGUINI GIGANȚI.
... INCEPEA O NOUĂ ȘI ISTOVITOARE ZI DE MUNCĂ ÎN MINELE DE COBALT ASCUNSE ÎN INIMA JUNGLEI.
MÎINE VOM EXPEDIA ULTIMUL TRANSPORT. PARTEA TA DE BANI O VOM DEPUNE LA BANCĂ. PE DEASUPRA ÎȚI RĂMÎNE ȘI DESCOPERIREA LUI HAYES. GLORIA...

(Va urma)

„DELFINII“

Soare, aer, apă, veselie! acesta pare a fi motto-ul vacanței elevilor.

Intrînd pe poarta bazei sportive «Vulcan» din Capitală, m-au întîmpinat glasurile pline de voioșie ale suporterilor aflați în jurul micilor bazine de înot. Se întreceau în măiestrie și viteză «Delfinii», participanti la cea de a II-a serie a cursurilor de natație.

Deși nu au fost înregistrate rezultate remarcabile, întrecerile au plăcut și au prilejuit copiilor o utilă verificare a cunoștințelor, deprinderilor căpătate în ultimele două săptămîni de muncă asiduă. Asiduă, spun, fiindcă cei 300 de copii din această serie au reușit în timp record să asimileze lecțiile predate.

Profesorul lor, Mircea Fomino, *este entuziasmat de acest rezervor de viitori «ași» ai înotului:* «Am găsit aici, printre «puștii» mei, reale talente, sînt sigur că în viitorul cel mai apropiat veți auzi vorbindu-se despre ei».

Probele concursului au fost dominate de următorii înotători: fete — Elena Ileș, Mariana Sandu, Marieta Tudorache, Jeana Brăcaci, Carmen Panazan, Cristina Ioniță; băieți — Ionel Grigore, Constantin Nicolae, Nicolae Albu, Victor Dinu.

Înotul, prin complexitatea lui, ține să devină o deprindere care să nu fie străină nici unui copil. Ampla acțiune, inițiată în primăvara aceasta de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Învățămîntului și C.N.E.F.S., a făcut ca toți școlarii să dorească să devină... «delfini» curajoși, puternici, sănătoși. Peste 3 000 de copii au învățat pînă acum să înoate, iar pînă la 15 septembrie alți 7 000 vor deveni înotatori!

Fotoreportaj de ELENA FUNDULEA

O GLUMĂ PE MARGINEA BAZINULUI

Desen: CRĂIȚĂ M. VASILE

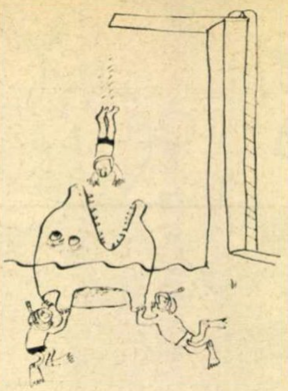

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Desen: ANDO

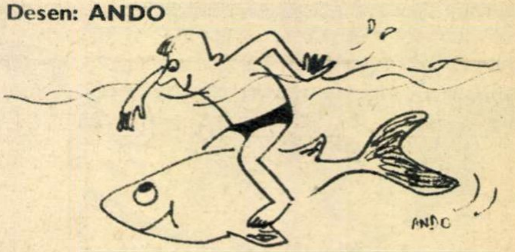

Stilul... „delfin“

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Desen: A. POCH

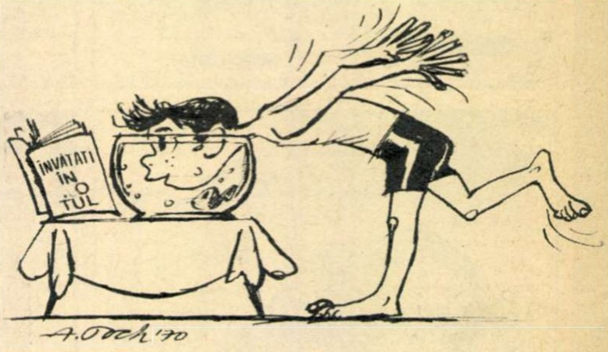

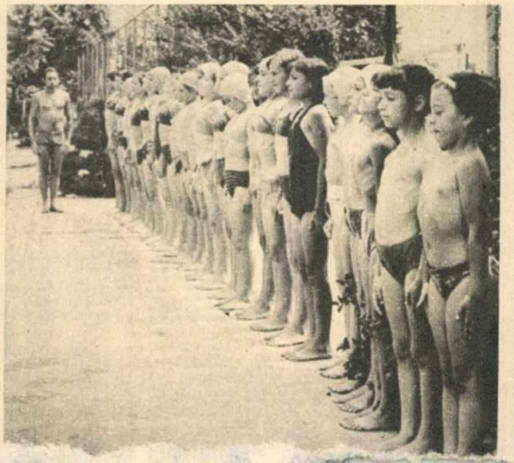

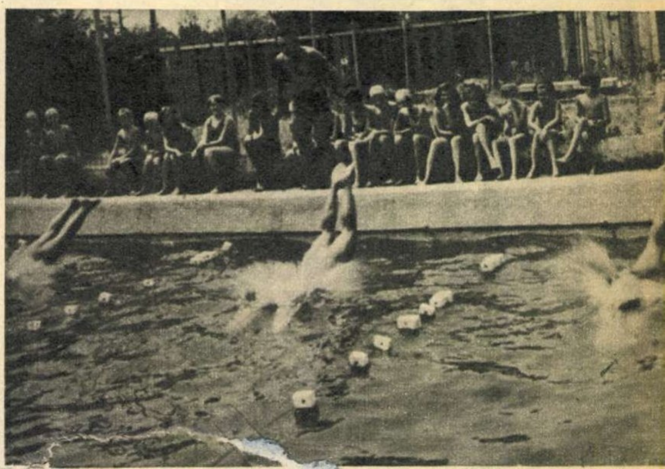

AVENTURILE COLEGULUI

SCENARIU ȘI DESENE
IONIȚĂ MARIAN - BUCUREȘTI

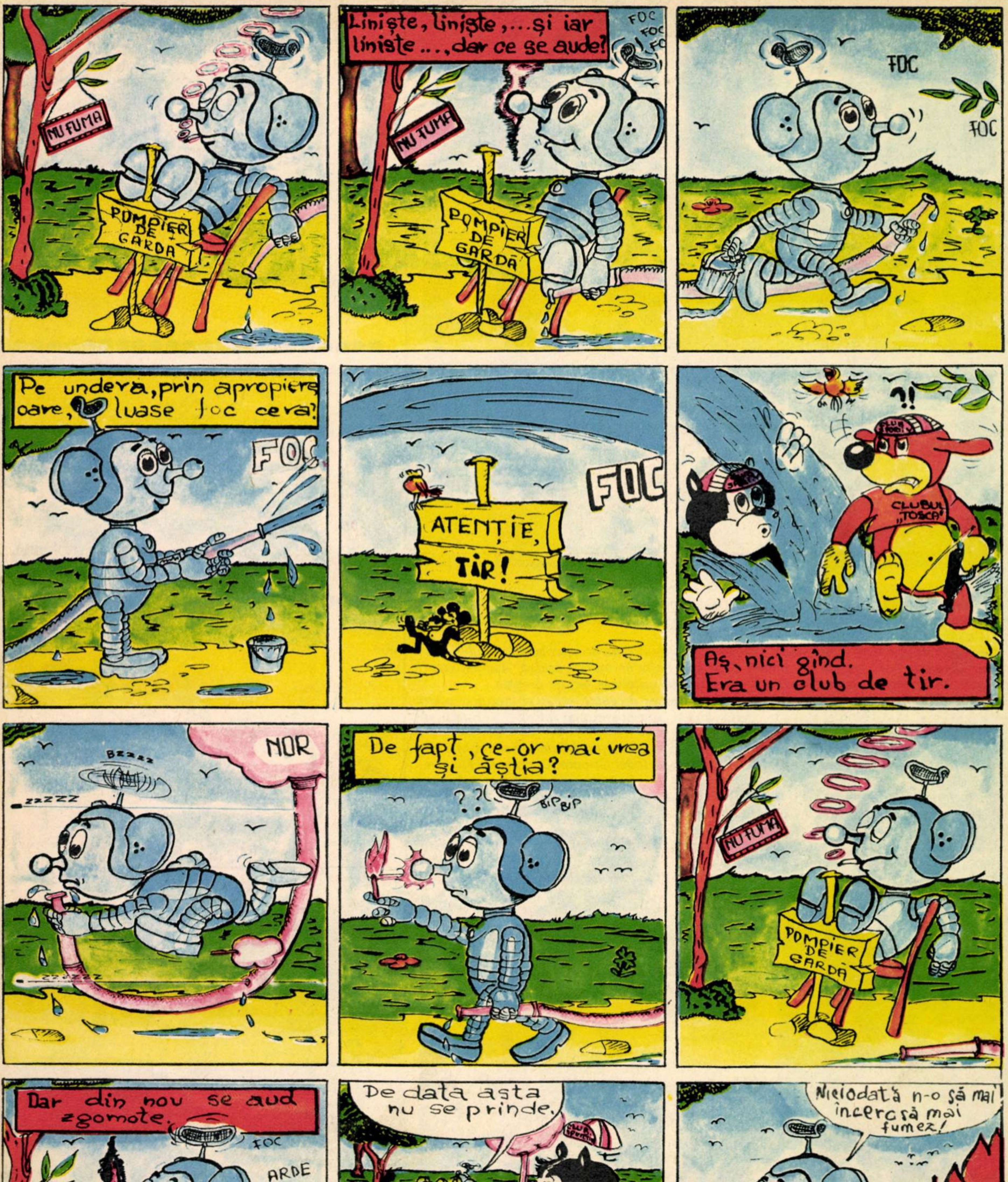
NU FUMA
POMPIER DE GARDA
Liniște, liniște, ...și iar liniste ..., dar ce se aude?
FOC FOC FO
NU FUMA
POMPIER DE GARDA
FOC
FOC
Pe undeva, prin apropiere oare, luase foc ceva?
FOC
FOC
ATENȚIE, TIR!
?!
CLUBUL „TOSCA"
Aș, nici gînd. Era un club de tir.
NOR
BZZZZ
ZZZZZ
ZZZZZZ
De fapt, ce-or mai vrea și aștia?
??
BIP BIP
NU FUMA
POMPIER DE GARDĂ
Dar din nou se aud zgomote.
FOC
ARDE
De data asta nu se prinde.
Niciodată n-o să mai încerc să mai fumez!

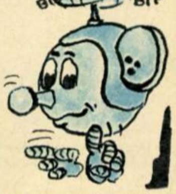

MINITEHNIC

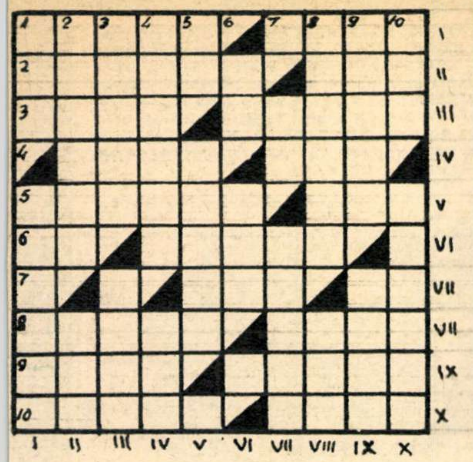

DIN PATRU PĂRȚI (fantezie)

ORIZONTAL.

1. A lua în focuri — Asociația cineaștilor. 2. A trage în foi subțiri tabla — La război! 3. Apărut — Șifonat. 4. Numele științific al raței — Bară de gimnastică. 5. Munte în Armenia — Livadă (Trans.) 6. Nota diapazonului — Pasăre de pradă. 7. Timp (pl.) — Acum! 8. Face ochii mari — Orificii nazale. 9. Dragoste — Sătean. 10. În stare naturală — Padelă.

VERTICAL

1. ...Baba. — Nume bărbătesc. 2. Strîmtoare marină. — Mamă (inv.) 3. A lăsa pe mîine — Primul produs rămas la măcinarea grîului. 4. Chemare cu aviz — Măsuri pe cîmp. 5. În cană! — Gust. 6. Indicator — Obraz. 7. Curs mijlociu! — June. 8. Instrumente muzicale — Papagal mexican. 9. Patria lui Ulise — Nume armean. 10. Fecior (pop). — Alt nume al cascadei «Șapte scări» de lîngă Predeal.

ORIZONTAL (ÎNAPOI)

I. Eroul fără frică — A anina. II. Armăsari dobrogeni — Studiat la zoologie. III. Tată alintat — Diminutiv masculin. IV. Varietate de stejar — Curs de apă în Iugoslavia. V. Povară de porumb ... Refrenul gornistului. VI. Plase de pescuit — Aluminiu. VII. Apelativ — Gina și-a pierdut capul! VIII. Stat asiatic — Meleag. IX. Povestit — Orașul către care converg toate drumurile. X. Ca pelinul — Cartier bucureștean.

VERTICAL (ÎNAPOI)

I. Mare de stat — Refren popular. II. Prieten la Paris — Indicat. III. Răsucit (vorbind de lînă) — A însufleți. IV. Curelușă de meșină — Bloc cărat de ghețari. V. Nume slav — Poftim. VI. Clar — Intocmai. VII. Lezat — Careu! VIII. A răsturna pămîntul. — Necredincios (fig.) IX. Curs de apă în Maramureș — Salcîmi. X. Filmul celor mici — Măsură agrară chineză.

Prof. DUMITRU IACOBESCU

FARĂ CUVINTE

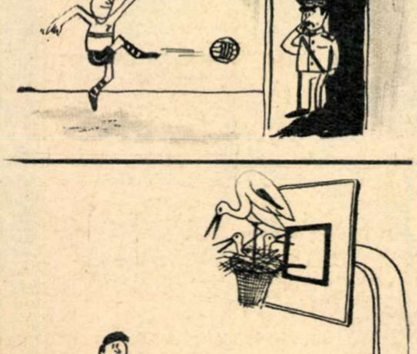

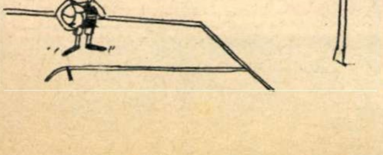

DAN VASILE DUMITRESCU

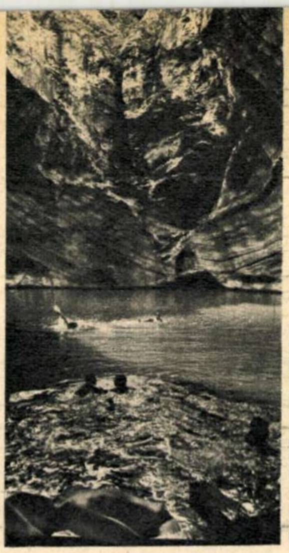

Foto: NICU VASILE

Decor original pentru un ștrand: lacul natural din Peștera Miresii de la Slănic-Prahova.

PRIMUL AJUTOR ÎN DRUMEȚIE

În timpul excursiilor se pot întîmpla unele neplăceri datorită mersului pe jos. În cazuri de julituri este necesar ca acestea să fie spălate cu apă oxigenată înainte de pansare. Rosăturile trebuie spălate cu o bucățică de tifon steril îmbibat cu eter sau benzină și apoi acoperim locul cu pansament. În caz de lovituri, punem comprese reci pe locul respectiv, comprese pe care le schimbăm pe măsură ce ele se încălzesc. Dacă avem la dispoziție alcool este bine să stropim compresele cu cîteva picături. În cazul cînd avem de-a face cu o scrîntitură, aplicăm pe locul respectiv un pansament strîns ușor și trimitem accidentatul la medic. fără a încerca să îndreptăm noi scrîntitura.

UN ZÎMBET CU...

Celebrul chimist italian Amedeo Avogadro (1776—1856) a intrat într-o dispută cu nu mai puțin celebrul său prieten, matematicianul Karl Friedrich Gauss (1777—1855). Cel din urmă afirma că fizica si chimia nu sînt decît accesorii ale matematicilor.

Combătîndu-l, Avogadro îi spuse că matematica este doar o abstracție a fizicii și chimiei și pentru a-și întări spusele amestecă în laborator 2 litri de hidrogen cu 1 litru de oxigen, obținînd în final 2 litri de apă gazoasă.

— Vezi dumneata? spuse Avogadro. Cînd vrea chimia, doi și cu unul fac doi, iar nu trei ca în matematică...

VREȚI SĂ AVEȚI UN ROBOT? Nimic mai simplu: construiți-l după planurile din RACHETA CUTEZĂTORILOR NR. 8 24 de pagini de tehnică, știință, construcții, modelism.

MIHAI VITEAZUL

(Urmare din pag. 9)

naje fără de care multe filme nu s-ar putea realiza. Iată, de pildă, o secvență din «Mihai Viteazul» datorită în exclusivitate cascadorilor:

În casa Buzescu, otomanii așteaptă să-și primească birurile. Deodată, casa ia foc, din patru părți izbucnesc explozii. Grinzi și cărămizi zboară în văzduh și se prăbușesc pe pămînt. Un adevărat prăpăd, o pedeapsă bine meritată pentru otomani. Săriturile acestora prin foc, rezultat a o sută cincizeci de explozii, sînt datorate cascadorilor. Cu acest prilej aflăm despre o performanță a cunoscutului cascador Soby, cum îi spun prietenii, pe nume Cseh Szabolcs. După o rostogolire în aer, în timpul exploziei, el a reușit să aterizeze la sol de la 13 m înălțime fără protecția care se folosește de obicei.

— Trebuie să știi să cazi pe spate, ne spune Soby, fiindcă altfel îți frîngi coastele. Dar, după mine, cele mai primejdioase sînt scenele de mulțime, în care zecedouăzeci de cai galopează și cad unul peste altul. Aceste scene cer o extremă încordare a atenției.

— Ați avut vreun accident în timpul filmărilor?

De data aceasta, ne răspunde cascadorul Tudor Stavru:

— Nu, n-am avut. Între noi există o foarte bună colaborare, studiem, în colectiv, foarte amănunțit, fiecare mișcare pe care o executăm. Și asta este esențialul în cascadorie, în afară, bineînțeles, de perfecționarea continuă a reflexelor. Într-o frîntură de secundă trebuie să alegi cea mai bună soluție de mișcare. După turnarea acestui film putem spune cu mîndrie că vom avea o școală neîntrecută de cascadori invidiată de mulți realizatori.

Nu ne putem opri să nu-i admirăm pe acești flăcăi care nu cunosc teama.

Părăsim locul de filmare. În urma noastră totul se potolește. Am asistat la 14 ore de filmare, într-o zi din luna lui cuptor. După cele văzute așteptăm cu nerăbdare premiera!.

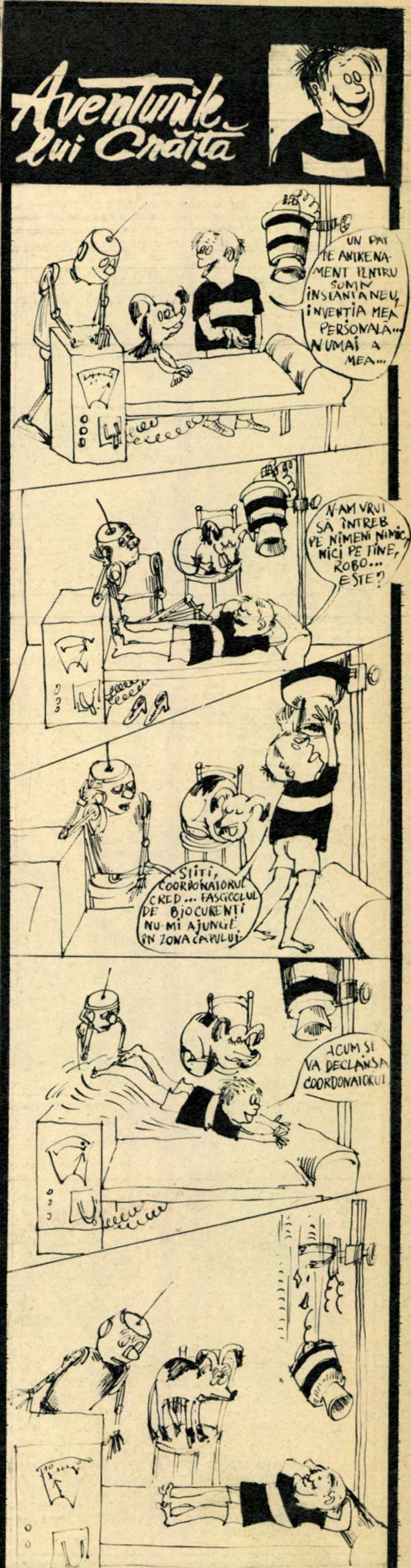
Aventurile lui Crăița
UN PAT DE ANTRENAMENT PENTRU SOMN INSTANTANEU, INVENȚIA MEA PERSONALĂ... NUMAI A MEA...
N-AM VRUT SĂ ÎNTREB PE NIMENI NIMIC, NICI PE TINE, ROBO... ESTE?
ȘTIȚI, COORDONATORUL CRED... FASCICOLUL DE BIOCURENȚI NU-MI AJUNGE ÎN ZONA CAPULUI.
ACUM SE VA DECLANȘA COORDONATORUL

Desen: CRĂIȚĂ-MINDRA VASILE

108

PALOȘUL NEÎNVINS

17

Scenariu: **COSTACHE ANTON**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: TREI BOIERI, HÎRA, VARTIC ȘI TOMA ADUC ȘTIREA CĂ HATMANUL MIHU A TRĂDAT, TRECÎND CU TOȚI BOIERII ȘI CU OȘTIREA ÎN TABĂRA LUI SOLIMAN. ADÎNC MÎHNIT, RAREȘ SPUNE: — I-AM RIDICAT PE TOȚI, LE-AM DAT RANGURI ȘI STARE ȘI DACĂ ȘTIAM CE UNELTESC, MARTOR MI-E ACEST PALOȘ CĂ LE-AȘ FI LĂSAT ȘI CAPUL MEU, NUMAI SĂ NU SE ATINGĂ DE LIBERTATEA ȚĂRII. CĂ NU PE MINE M-AU TRĂDAT. AU TRĂDAT ȚARA.

Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

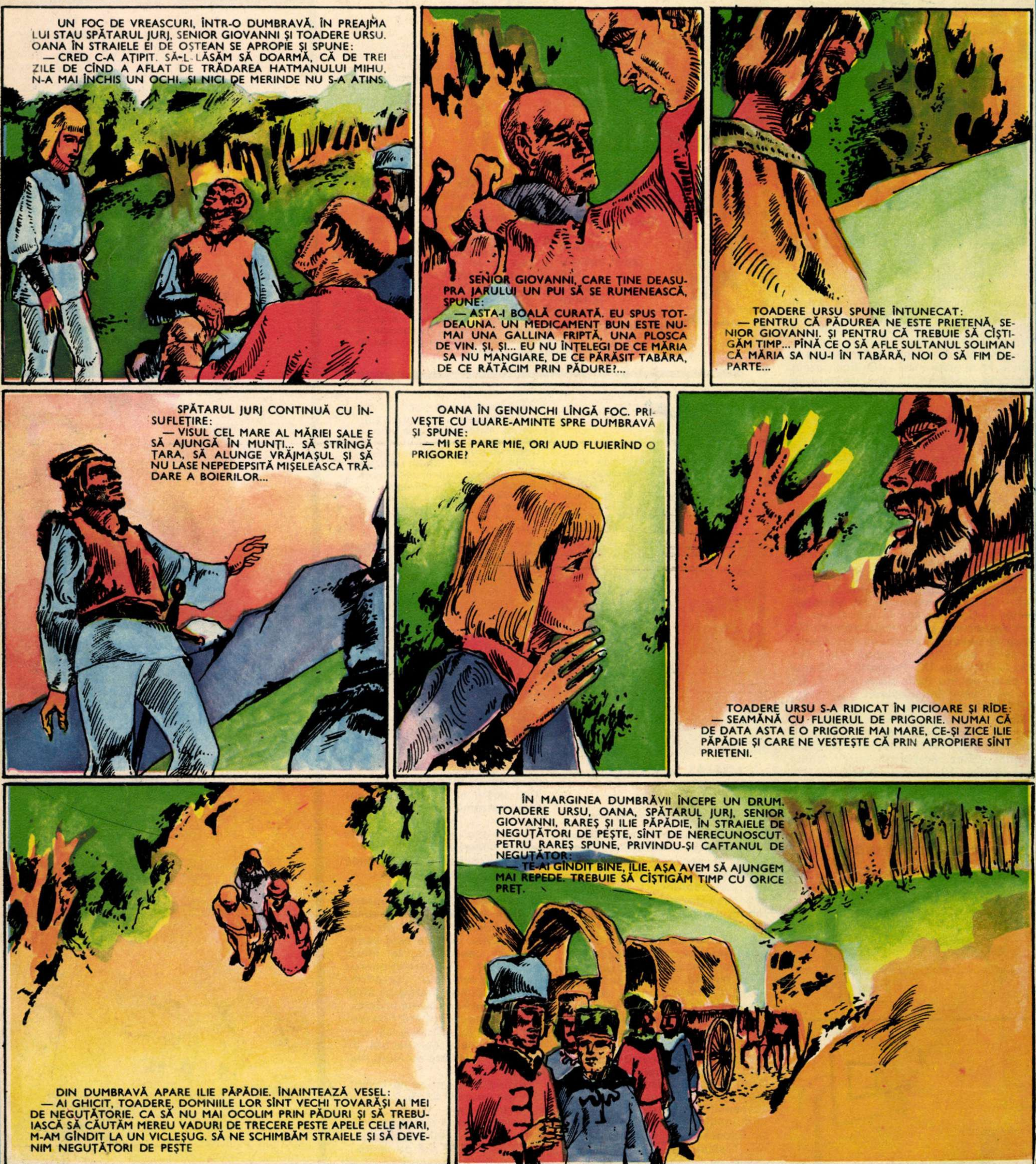

UN FOC DE VREASCURI, ÎNTR-O DUMBRAVĂ. ÎN PREAJMA LUI STAU SPĂTARUL JURJ, SENIOR GIOVANNI ȘI TOADERE URSU. OANA ÎN STRAIELE EI DE OȘTEAN SE APROPIE ȘI SPUNE:
— CRED C-A AȚIPIT. SĂ-L LĂSĂM SĂ DOARMĂ, CĂ DE TREI ZILE DE CÎND A AFLAT DE TRĂDAREA HATMANULUI MIHU, N-A MAI ÎNCHIS UN OCHI. ȘI NICI DE MERINDE NU S-A ATINS.

SENIOR GIOVANNI, CARE ȚINE DEASUPRA JARULUI UN PUI SĂ SE RUMENEASCĂ, SPUNE:
— ASTA-I BOALĂ CURATĂ. EU SPUS TOTDEAUNA. UN MEDICAMENT BUN ESTE NUMAI UNA GALLINA FRIPTĂ, UNA PLOSCA DE VIN. ȘI, ȘI... EU NU ÎNȚELEGI DE CE MĂRIA SA NU MANGIARE, DE CE PĂRĂSIT TABĂRA, DE CE RĂTĂCIM PRIN PĂDURE?...

TOADERE URSU SPUNE ÎNTUNECAT:
— PENTRU CĂ PĂDUREA NE ESTE PRIETENĂ, SENIOR GIOVANNI. ȘI PENTRU CĂ TREBUIE SĂ CÎȘTIGĂM TIMP... PÎNĂ CE O SĂ AFLE SULTANUL SOLIMAN CĂ MĂRIA SA NU-I ÎN TABĂRĂ, NOI O SĂ FIM DEPARTE...

SPĂTARUL JURJ CONTINUĂ CU ÎNSUFLEȚIRE:
— VISUL CEL MARE AL MĂRIEI SALE E SĂ AJUNGĂ ÎN MUNȚI... SĂ STRÎNGĂ ȚARA, SĂ ALUNGE VRĂJMAȘUL ȘI SĂ NU LASE NEPEDEPSITĂ MIȘELEASCA TRĂDARE A BOIERILOR...

OANA ÎN GENUNCHI LÎNGĂ FOC, PRIVEȘTE CU LUARE-AMINTE SPRE DUMBRAVĂ ȘI SPUNE:
— MI SE PARE MIE, ORI AUD FLUIERÎND O PRIGORIE?

TOADERE URSU S-A RIDICAT ÎN PICIOARE ȘI RÎDE:
— SEAMĂNĂ CU FLUIERUL DE PRIGORIE. NUMAI CĂ DE DATA ASTA E O PRIGORIE MAI MARE, CE-ȘI ZICE ILIE PĂPĂDIE ȘI CARE NE VESTEȘTE CĂ PRIN APROPIERE SÎNT PRIETENI.

DIN DUMBRAVĂ APARE ILIE PĂPĂDIE. ÎNAINTEAZĂ VESEL:
— AI GHICIT, TOADERE, DOMNIILE LOR SÎNT VECHI TOVARĂȘI AI MEI DE NEGUȚĂTORIE. CA SĂ NU MAI OCOLIM PRIN PĂDURI ȘI SĂ TREBUIASCĂ SĂ CĂUTĂM MEREU VADURI DE TRECERE PESTE APELE CELE MARI, M-AM GÎNDIT LA UN VICLEȘUG. SĂ NE SCHIMBĂM STRAIELE ȘI SĂ DEVENIM NEGUȚĂTORI DE PEȘTE

ÎN MARGINEA DUMBRĂVII ÎNCEPE UN DRUM. TOADERE URSU, OANA, SPĂTARUL JURJ, SENIOR GIOVANNI, RAREȘ ȘI ILIE PĂPĂDIE, ÎN STRAIELE DE NEGUȚĂTORI DE PEȘTE, SÎNT DE NERECUNOSCUT. PETRU RAREȘ SPUNE, PRIVINDU-ȘI CAFTANUL DE NEGUȚĂTOR:
— TE-AI GÎNDIT BINE, ILIE. AȘA AVEM SĂ AJUNGEM MAI REPEDE. TREBUIE SĂ CÎȘTIGĂM TIMP CU ORICE PREȚ.

(va urma)

Cutezătorii 33 *Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.*
Redactor de număr: Elena MĂNESCU Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ
1 LEU
Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033